

Türkiye'de

Gençlerin

İyi Olma Hali

Araştırması

Özet Bulgular

3

 habitat

Türkiye’de Gençlerin İyi Olma Hali Araştırması Özet Bulgular 2020

Araştırmanın Kapsamı

ve

Yöntemi

Kapsam ve Yaklaşım

İyi olma hali (well-being), kişilerin yaşam kalitesini ve memnuniyetini ön plana alan ve belirlenmeye çalışılan temel göstergeler çerçevesinde yapabilirliklerini arttırmayı hedefleyen bir yaklaşımdır. İyi olma hali yaklaşımı sağlık, maddi durum, eğitim, ev ve çevre koşulları, risk ve güvenlik, katılım ve ilişkiler gibi farklı alanlarda bireylerin “iyi” olmasını hedefleyerek, kişilerin refahına ve gelişmesine bütünsel olarak yaklaşır. Bu farklı alanlar altında takip edilmesi ve geliştirilmesi gereken göstergelerin belirlenmesi yardımıyla kişilerin yapabilirliklerini arttırmayı hedefler. Yaşam koşullarını belirleyen unsurları hem nesnel hem de öznel göstergeler eşliğinde bütünsel ve çok boyutlu bir yaklaşımla anlamayı hedefler. İster ulusal veriler olarak ister karşılaştırma amaçlı geliştirilmiş olsun, iyi olma hali endeksleri izleme ve değerlendirmede önemli istatistiksel değerlendirme araçlarıdır. “İyi olma hali ” kavramı mutlaka ve mutlaka hem nesnel hem öznel açıdan iyi olma hali durumlarına bakmayı ve yapabilirliklerini izlemeyi vurgular. Aslında kişilerin iyilik halleri, iyi olup olmamalarının tespiti sadece öznel memnuniyet/memnuniyetsizlik hislerine göre saptanamaz. Görece yoksunluk hali ve uyarlanan tercihler kavramları ile ilgili yazında oldukça vurgulanan kişilerin içinde buldukları koşullar bağlamında kendi tercihlerini ve memnuniyet durumlarını uyarlayabildikleridir. Bu yüzden de mutlaka nesnel ve öznel veriler beraber ele alınmalıdır.

Vurgulanması gereken bir diğer nokta da tüm alanların birbiriyle ilişkili olduğudur. Örneğin maddi durum, tüm diğer alanlardaki iyi olma halini etkileyen bir alandır. Tüm bireylerde olduğu gibi gençlerin iyi olma hallerinin maddi durum alanına katkıda bulunabilecek önemli bir faktör çalışma durumlarıdır. Benzer bir biçimde eğitime devam eden gençlerin okulun fiziki koşulları ve genel olarak eğitime dair memnuniyetlerinin eğitim alanının bireylerin yaşamları üzerinde hem şu an sahip oldukları iyi olma halini hem de özellikle gençler ve çocuklar için gelecekteki iyi olma hallerini belirleyen bir etkisi bulunmaktadır.

Bu raporda iyi olma hali perspektifiyle önce gençlerin öznel iyi olma haline dair bulgular yaşamdan olan genel memnuniyet şeklinde ele alınacak, sonrasında da maddi durum, çalışma durumu, ev ve çevre, eğitim, sağlık, ilişkiler ve katılım alanlarında araştırma bulguları yansıtılacak, bu seneki araştırmanın sonuçları 2017 ve 2019 araştırmaları ile karşılaştırmalı olarak paylaşılacaktır. Bu sene özelinde Koronavirüs salgınının gençlerin hayatları ve davranışları üzerindeki etkisine yönelik bir bölüm de raporda yer almaktadır. Aynı zamanda, gençlerin kuşak algısı ve aidiyetine yönelik sorular da bu seneki çalışmada gençlere sorulmuştur. Çalışma gençlerin kent yaşamındaki durumlarını anlamaya yönelik olduğu için ilgili yazında ‘ev ve çevre koşulları’nın altında ele alınan kent, kentin imkânları ve kentten memnuniyet ayrı bir bölüm olarak ele alınmıştır. Gençlerin yaşadıkları kentin sunduğu olanakların yanı sıra, yaşadıkları kentlerde bulunan altyapı ve güvenliğe dair algıları da bulunmaktadır. Benzer bir şekilde katılım alanındaki üst başlığa gönüllülük de eklenmiş ve araştırmaya katılan gençlerin bu alandaki verileri aktarılmıştır.

Yöntem:

Araştırma çalışması, Infakto RW tarafından: 2 Ekim-14 Kasım 2020 tarihlerinde Türkiye kentsel gençlik nüfusunu temsil eden 16 ilde; 18-30 yaş arası 1230 gencin katılımıyla yüz yüze görüşmelerle gerçekleştirildi.

Görüşülen gençlerin:

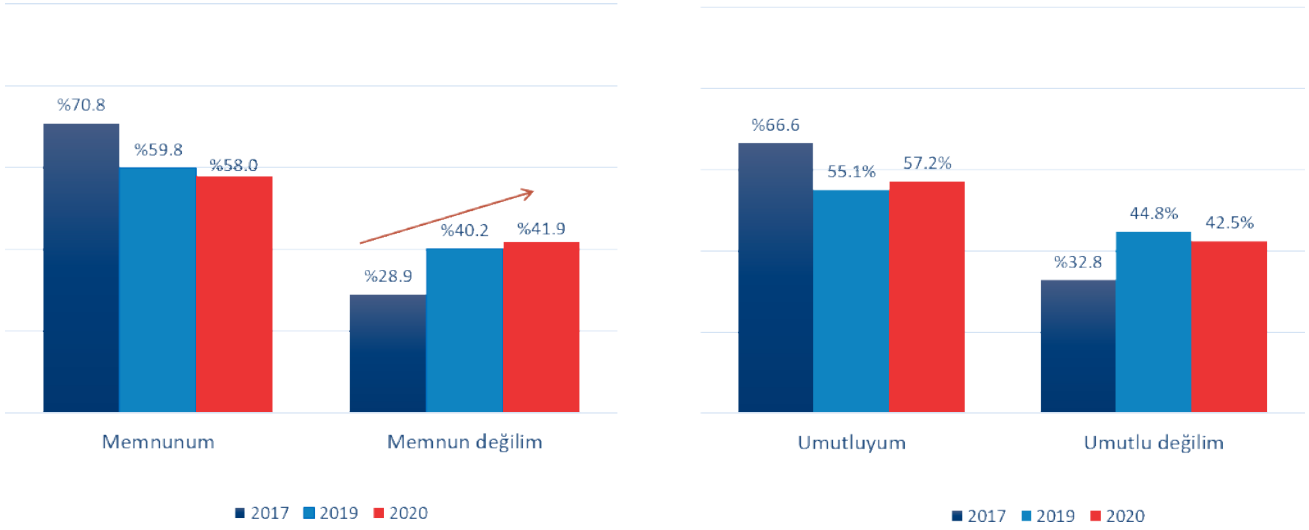
%50'si kadın, %50'si erkek;

%44'ü çalışan, %20'si öğrenci, %18'i iş arıyor, %17'si ev gencidir.

Araştırma Bulguları: Yaşamdan Memnuniyet:

Gençlerin iyi olma halini belirleyen faktörleri keşfetmeyi amaçlayan saha araştırmamızda, öncelikle gençlerin kendi yaşamlarına dair bir değerlendirme yapmaları istenmiştir.

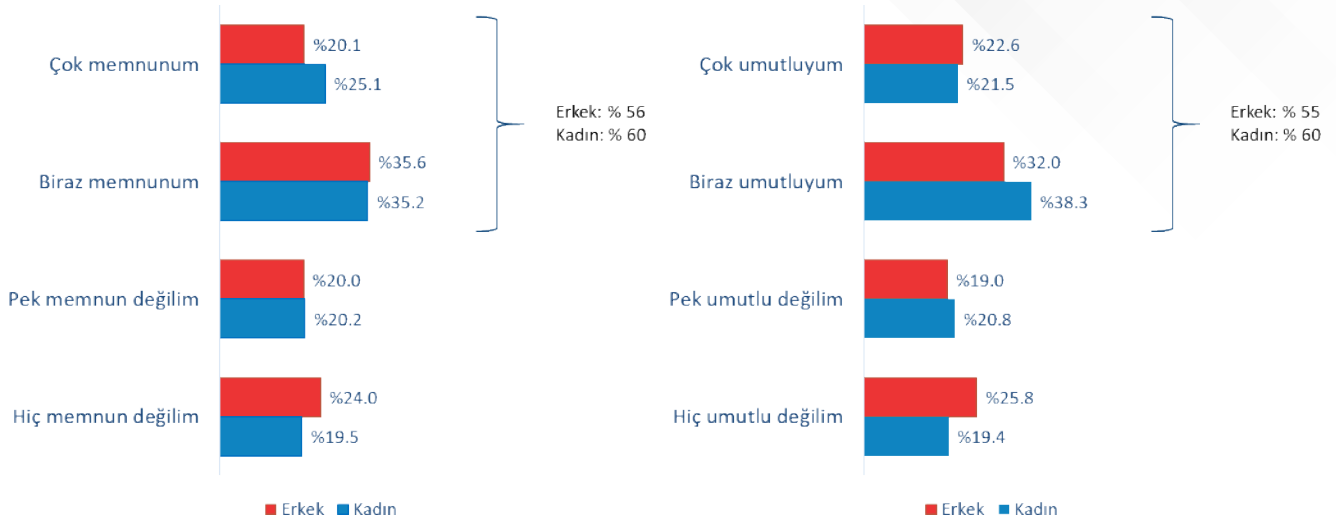
ŞEKİL 1. Gençlerin Yaşamdan Memnuniyet Dereceleri ve Gelecekte Umutları (2017-2019-2020)

Yaşamdan memnuniyete 2017 ve 2019 araştırmaları ile karşılaştırmalı bakıldığında, 2019'dakine kıyasla memnun olanların oranında 2, 2017'dekine kıyasla ise 13 puanlık bir düşüş görülmektedir. Yaşamdan memnun olduğunu belirtenlerin oranı 2017'de yüzde 71 iken, 2019'da yüzde 60, 2020'de ise yüzde 58 olarak hesaplanmıştır.

Buna karşılık, gençlerin gelecekte umudunda son bir yılda 2 puanlık bir artış görülmektedir. 2017'de umutlu olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 67 iken 2019'da yüzde 55'e gerileyen/düşen bu oran, 2020'de yüzde 57'ye yükselmiştir.

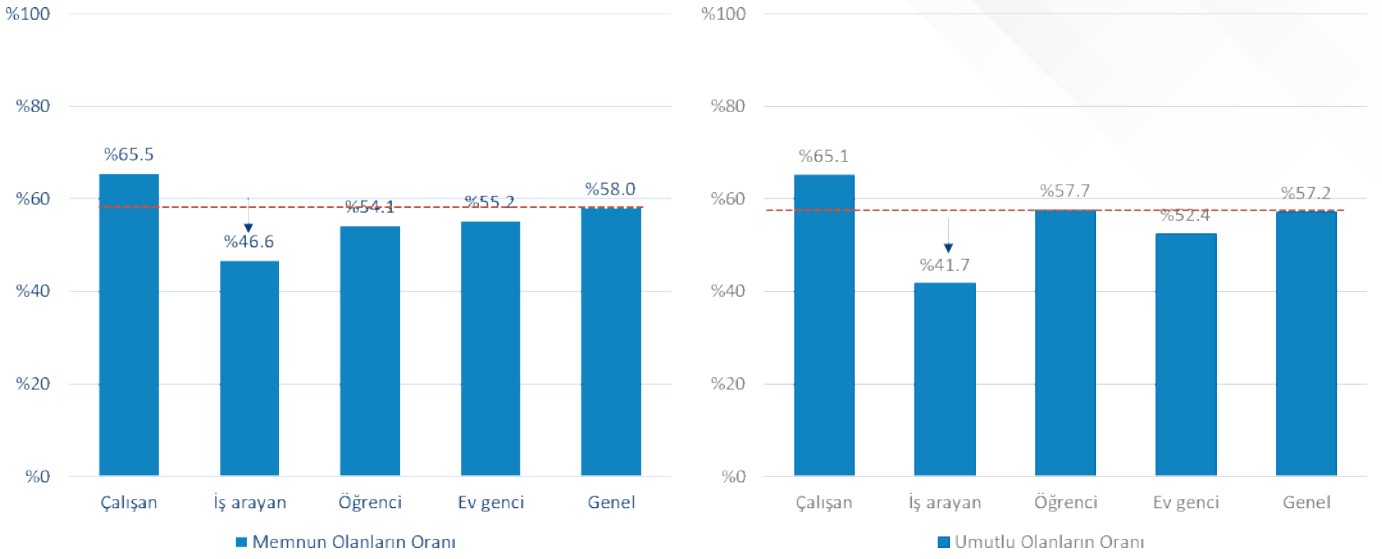
ŞEKİL 2. Gençlerin Yaşamdan Memnuniyet Dereceleri ve Gelecekte Umutları

Yaşamdan memnun olduğunu belirten genç kadınların oranı yüzde 60, erkeklerin oranı yüzde 56'dır.

Kadınlar arasında geleceğinden umutlu olduğunu söyleyenlerin oranı yine yüzde 60 iken, erkekler arasında bu oran yüzde 55'tir. 2019 araştırmasında bu oran kadınlar için yüzde 56, erkekler için yüzde 54'tü.

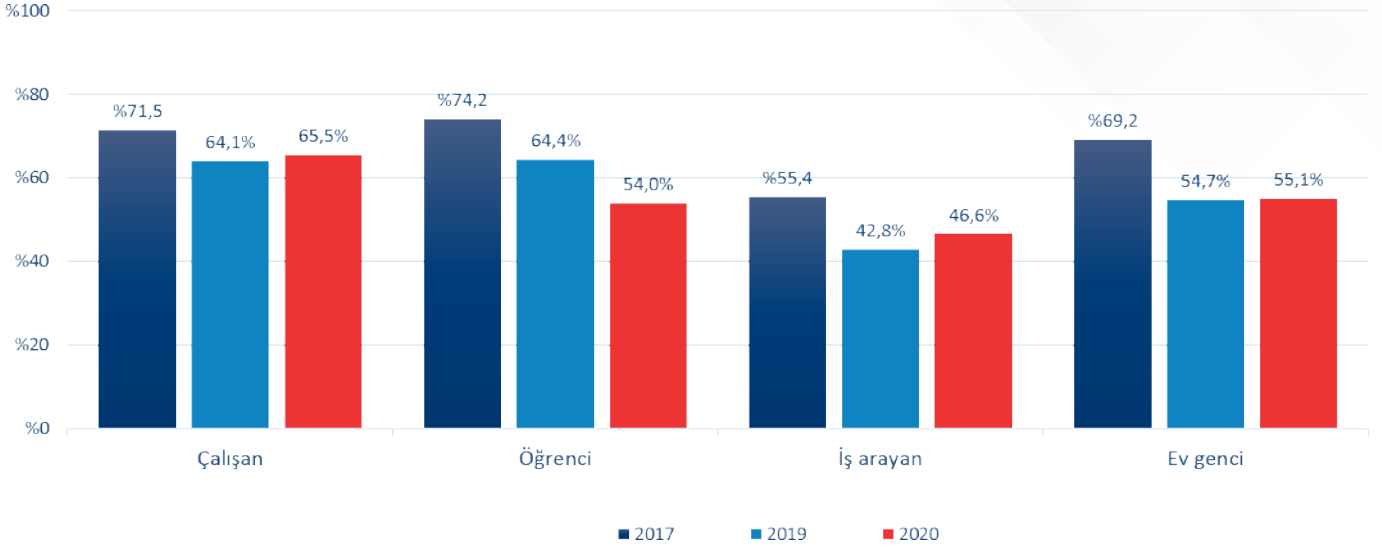
ŞEKİL 3. Gençlerin Yaşamdan Memnuniyeti, Gelecekte Umutları ve Çalışma Durumları

Yaşamından memnun olanların oranı yüzde 58 iken, bu oran çalışanlarda daha yüksek olup yüzde 66'dır. Ev gençlerinin yüzde 55'i ve öğrencilerin yüzde 54'ü hayatından memnun olduğunu belirtirken, memnuniyetin en düşük olduğu grup iş arayanlar olmuştur. İş arayan gençlerin yüzde 47'si hayatından memnundur. Öte yandan, yaşamından memnun olan öğrencilerin oranında son bir yıl içerisinde 11 puanlık ciddi bir düşüş gözlemlenmektedir.

Gelecekte umutlu olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 57 olup, görüştüğümüz gençler arasında gelecekte en fazla umutlu olanlar yüzde 65 ile çalışanlardır. Öğrencilerin yüzde 58'i, ev gençlerinin yüzde 52'si gelecekte umutludur. Gelecekte umutlu olanların en düşük olduğu grup ise iş arayan gençlerdir, bu gençlerin yüzde 42'si gelecekte umutlu olduğunu belirtmiştir.

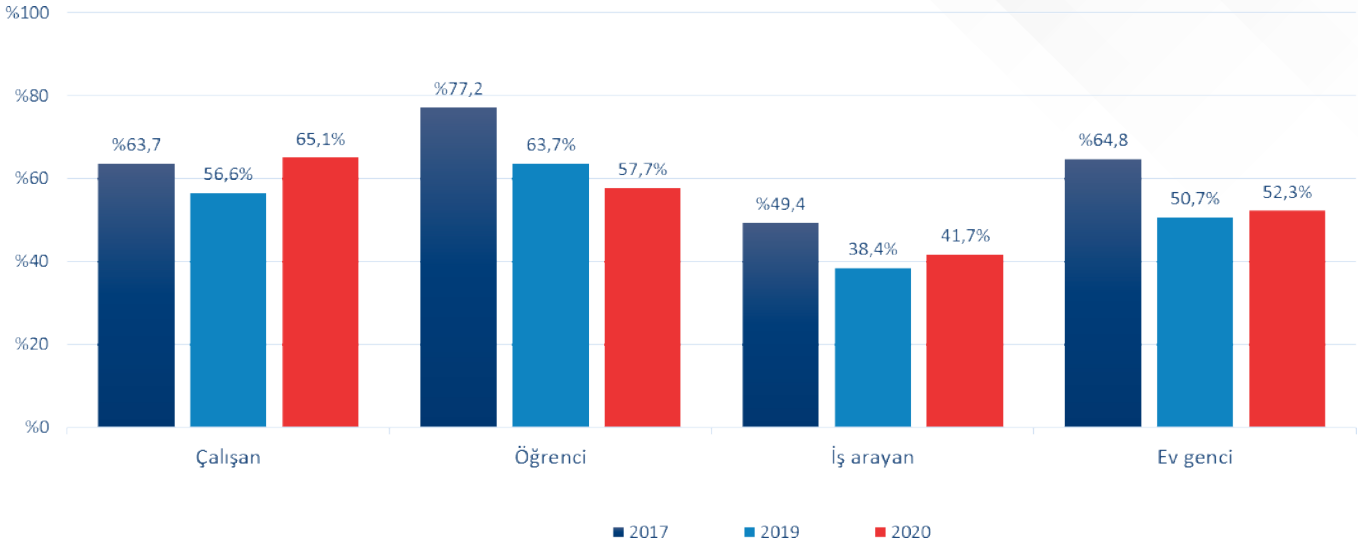
ŞEKİL 4. Çalışma Durumuna Göre Gençlerin Yaşamdan Memnuniyeti (“Memnunum” Yanıtlarının Oranı) (2017-2019-2020)

Her üç yıl için de yaşamdan memnuniyeti en düşük olan grup iş arayanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. 2017 araştırmasında iş arayan gençlerin yüzde 55’i yaşamından memnun olduğunu belirtirken, 2019 araştırmasında bu oran yüzde 43’e gerilemiştir. 2020 araştırmasında ise aynı oran yüzde 47 olarak hesaplanmıştır. Yaşamından memnun olan çalışanların oranı da 2017 araştırmasında yüzde 72 iken, 2019 araştırmasında bu oranda 8 puanlık bir düşüş gözlemlenmiştir. 2020 araştırmasında yaşamından memnun olduğunu ifade eden çalışanların oranı ise yüzde 66’dır.

Yaşamından memnun olan öğrencilerin oranında ciddi bir düşüş yaşandığı görülmektedir. 2017 araştırmasında yaşamından memnun olduğunu belirten öğrencilerin oranı yüzde 74 iken, 2019 araştırmasında bu oran 10 puan düşerek yüzde 64 olmuş, son bir yılda ise 10 puan daha düşerek yüzde 54 seviyesine gelmiştir. Yaşamından memnun olan ev gençlerinin oranında da 2017 araştırmasına göre ciddi bir düşüş gözlemlenmektedir. 2017 araştırmasında yaşamından memnun olan ev gençlerinin oranı yüzde 69 olurken, 2019 ve 2020 araştırmalarında bu oran yüzde 55 olarak hesaplanmıştır

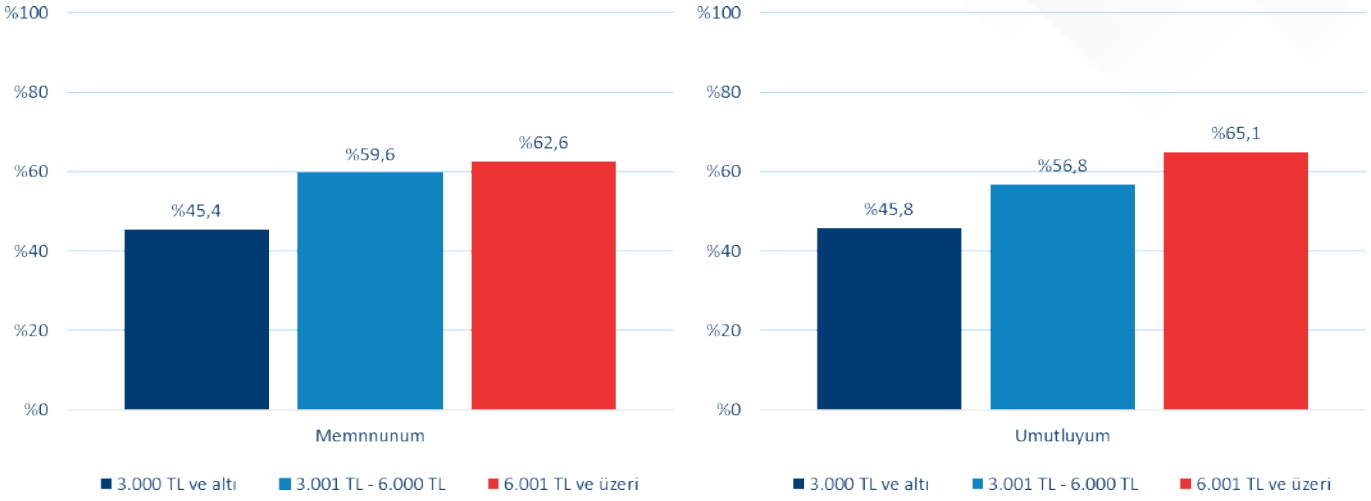
ŞEKİL 5. Çalışma Durumuna Göre Gençlerin Gelecekte Umutları (“Umutluyum” Yanıtlarının Oranı) (2017-2019-2020)

Yaşamdan memnuniyet düzeylerinde olduğu gibi, öğrencilerin gelecekte umutlu olma oranları da giderek düşmüştür. 2017 ve 2019’da gelecekte en umutlu olan grup öğrenciler olurken (yüzde 77 ve yüzde 64), 2020’ye gelindiğinde gelecekte en umutlu olanların çalışanlar olduğu gözlemlenmektedir (yüzde 65). Geleceğe dair umutları en fazla düşenler sırasıyla öğrenciler ve ev gençleri olurken, 2020’deki gelecekte umutlu olma oranları 2017’den fazla olan tek grup çalışanlardır. 2020 araştırmasında gelecekte umutlu olma oranlarının en düşük olduğu grup ise iş arayan gençler olmuştur (yüzde 42).

2017 araştırmasına göre çalışan gençlerin yüzde 64’ü gelecekte umutlu olduğunu ifade ederken 2019 araştırmasında bu oran yüzde 57 olduğu, 2020 araştırmasında da bahsedildiği üzere yüzde 65’e yükseldiği görülmektedir. Öğrencilerin gelecekte umutları ise 2020 araştırmasında yüzde 58 olarak ölçülmüştür. 2017 araştırmasında iş arayan gençlerin neredeyse yarısı gelecekte umutlu olduklarını ifade ederken, 2019 araştırmasında bu oran yüzde 38’e gerilemiş, 2020 araştırmasında da yüzde 42 olmuştur. Ayrıca ev gençlerinin yüzde 65’i 2017 araştırmasında gelecekte umutlu olduğunu belirtirken, bu oran 2019 araştırmasında yüzde 51, 2020 araştırmasında ise yüzde 52’dir.

ŞEKİL 6. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Gençlerin Yaşamdan Memnuniyetleri (“Memnunum” Yanıtlarının Oranı) ve Gelecekte Umutları (“Umutluyum” Yanıtlarının Oranı)

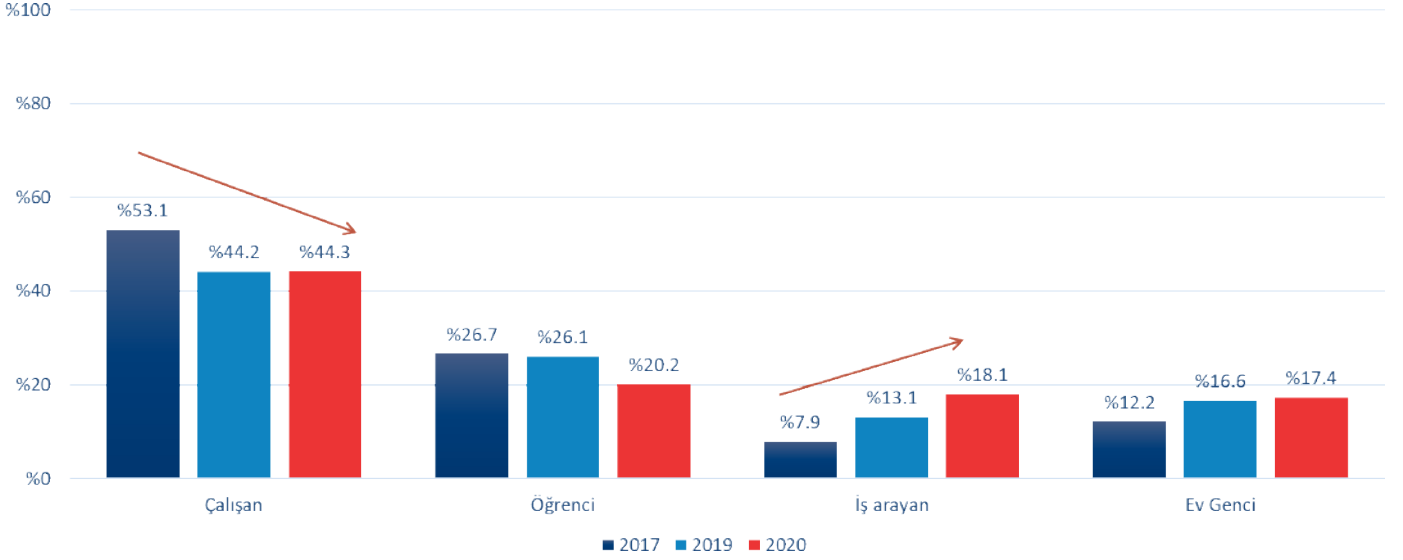
Gençlerin yaşamdan memnuniyet dereceleri ile toplam aylık hanehalkı gelirleri arasındaki ilişkiye bakıldığında, 3.000 TL ve altı gelir grubundaki gençlerin yaşamdan memnuniyet dereceleri diğer iki gelir grubuna kıyasla çok daha düşük olmaktadır. Buna göre, 3.000 TL ve altı gelire sahip gençlerin yüzde 45’i, 3.001 – 6.000 TL gelir grubundaki gençlerin yüzde 60’ı, 6.001 TL ve üzeri gelire sahip gençlerin ise yüzde 63’ü yaşamlarından memnun olduklarını ifade etmiştir.

Gençlerin gelecekte umutlu olma oranları ile toplam aylık hanehalkı gelirleri arasında da benzer bir ilişki söz konusu olmaktadır. 3.000 TL ve altı gelire sahip gençlerin yüzde 46’sı geleceğe dair umutlu olduğunu belirtirken, 3.001 – 6.000 TL gelir grubundaki gençlerin yüzde 57’si, 6.001 TL ve üzeri gelir grubundaki gençlerin ise yüzde 65’i gelecekte umutlu olduklarını ifade etmiştir.

Çalışma Durumu:

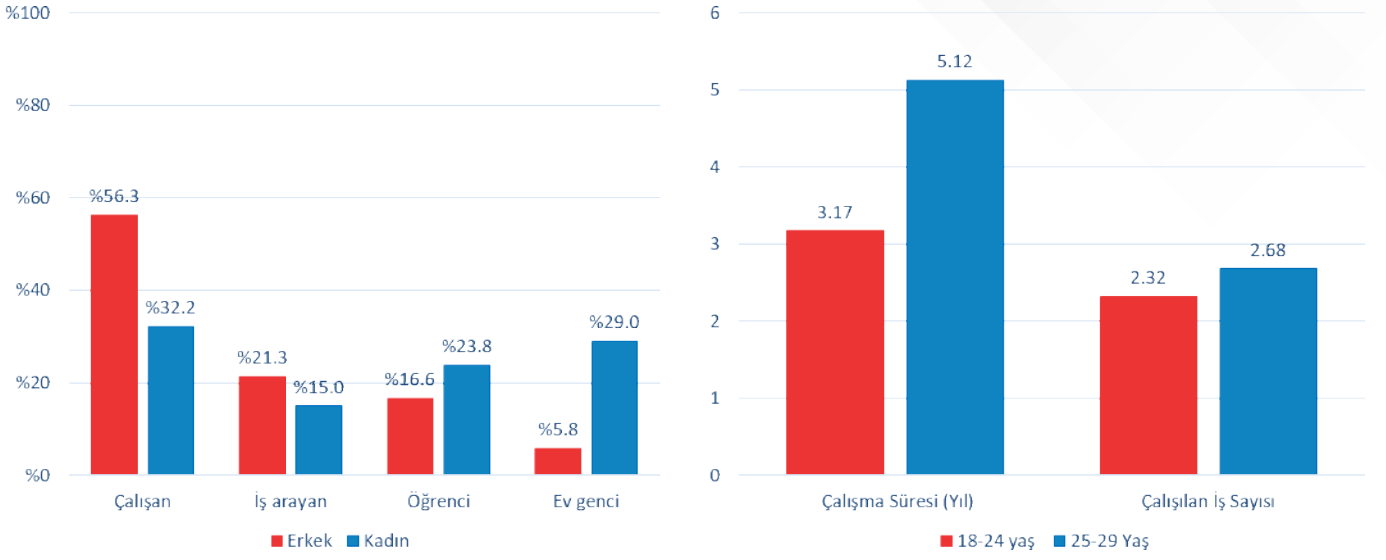
Gençlerin maddi olanaklarını belirleyen en önemli faktörlerden biri çalışma durumudur. Araştırma çalışmamızda uyguladığımız soru formunda gençlerin çalışma durumlarına bir bölüm ayrılmıştır. Bu bölümde gençlerin çalışıp çalışmadığı, çalışıyorlarsa iş koşulları, çalışmıyorlarsa çalışmama nedenleri sorgulanmıştır.

ŞEKİL 7. Gençlerin Çalışma Durumunda Değişim (2017-2019-2020)

Gençlerin çalışma durumuna 2017 ve 2019 araştırmaları ile karşılaştırmalı bakıldığında, çalışanların oranının 2017’de yüzde 53’ten 2019’da yüzde 44’e gerilerken, 2020’de yine yüzde 44’te kaldığı görülüyor. İş arayanların oranında bir yükseliş trendi görülmektedir: bu oran 2017’de yüzde 8, 2019’da yüzde 13, 2020’de yüzde 18 olarak ölçülmüştür. Öğrencilerin oranı 2017’de yüzde 27 ve 2019’da yüzde 31 iken, 2020’de bu oran yüzde 20’dir. 2017’de ev genci olanların oranı yüzde 12, 2019’da yüzde 17, 2020’de ise yine yüzde 17’dir.

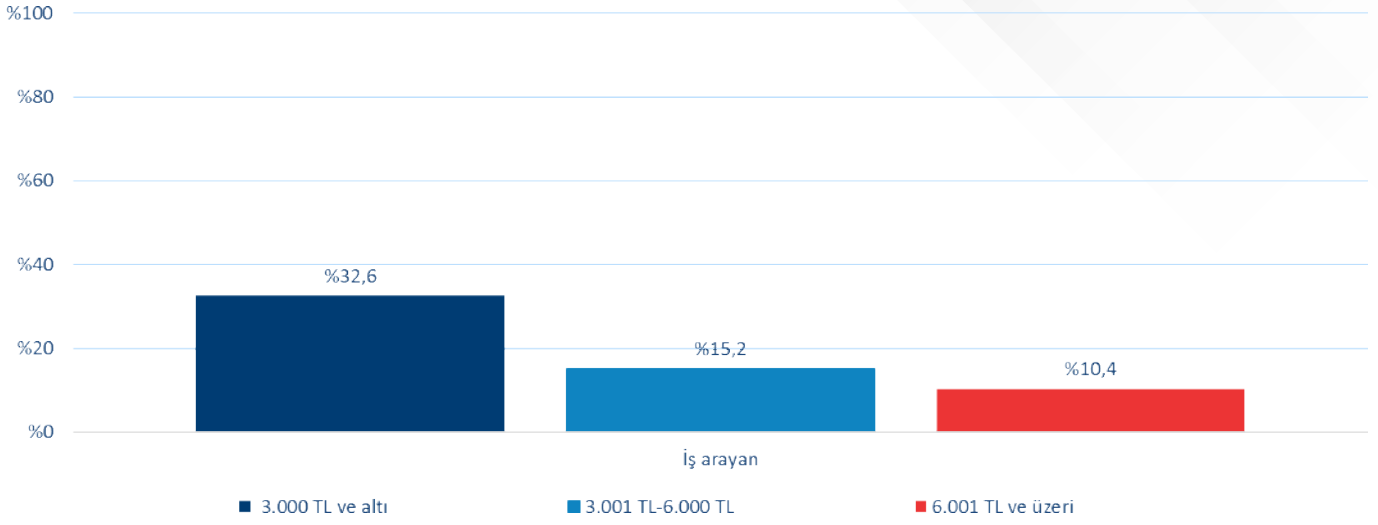
ŞEKİL 8. Çalışma Durumu, Çalışanların Çalışma Süresi ve Çalıştıkları İş Yeri Sayısı (yıl)

Araştırma çalışmamıza göre gençlerin yüzde 44'ü çalışmaktadır. Bu oran erkekler arasında yüzde 56, kadınlar arasında yüzde 32'dir. Genç erkeklerin büyük çoğunluğu iş aramaktadır (yüzde 21), yüzde 17'lik bir kesim de öğrencidir. Genç erkekler arasında ev genci olanların oranı yüzde 6, genç kadınlar içinse yüzde 29'dur. Yani genç kadınlar içerisinde çalışan kadınlardan sonra ev gençleri çoğunluktadır, bunu yüzde 24 oranıyla öğrenciler ve yüzde 15 oranıyla iş arayanlar takip etmektedir.

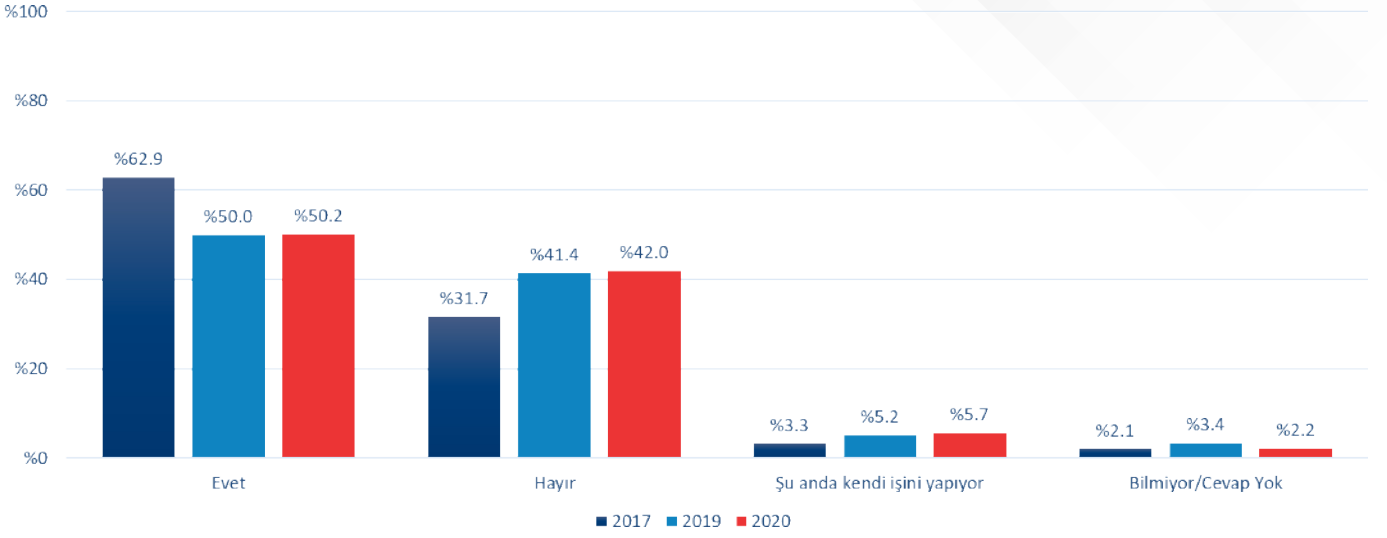
Görüştüğümüz gençler arasında çalıştığını belirtenlere ne kadar süredir çalıştıklarını ve çalıştıkları iş yeri sayısını sorduğumuzda, 18-24 yaş arasındaki gençlerin ortalama çalışma sürelerinin 3,2 yıl olduğunu ve bu ortalamanın 25-29 yaş dilimi söz konusu olduğunda 5,1'e yükseldiğini görmekteyiz. Bununla beraber, her iki yaş diliminde de çalışılan iş yeri sayısı birbirine yakındır: 18-24 yaş diliminde çalışılan ortalama iş sayısı 2,3 iken, 25-29 yaş grubunda bu sayı 2,7'ye yükselmektedir.

ŞEKİL 9. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre İş Arayan Gençlerin Oranı

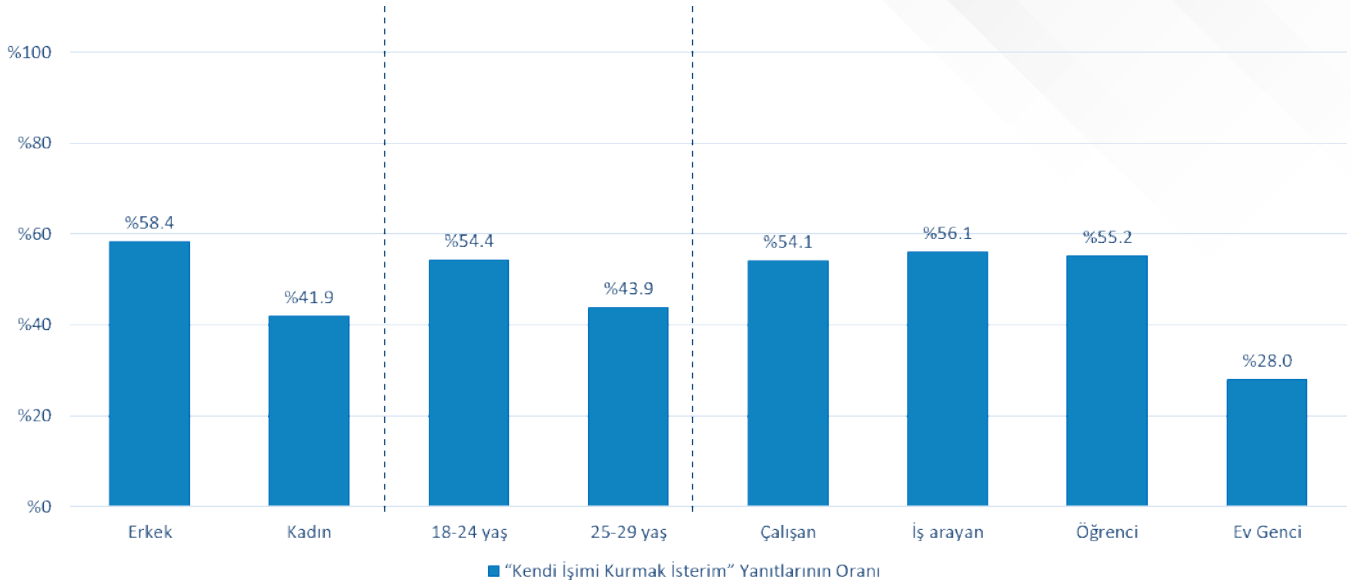
Araştırmaya göre, 3.000 TL ve altı toplam aylık hanehalkı gelir seviyesine sahip gençlerin üçte biri iş aramaktadır. İş aradığını belirtenlerin oranları 3.001 – 6.000 TL gelir grubunda yüzde 15, 6.001 TL ve üzeri gelir grubunda ise yüzde 10'dur.

ŞEKİL 10. Gençlerin Girişimcilik Eğilimi (“Kendi İşimi Kurmak İsterim” Yanıtını Verenlerin Oranı) (2017-2019-2020)

Yukarıda yer alan grafik, gençlerin girişimcilik eğilimlerini karşılaştırmalı göstermektedir. 2017’de gençlerin yüzde 63’ü kendi işini kurmak istediğini belirtirken, 2019 ve 2020’de bu oranın düştüğü ve çalışmaya katılan gençlerin yarısının girişimci olmak istediği görülmektedir.

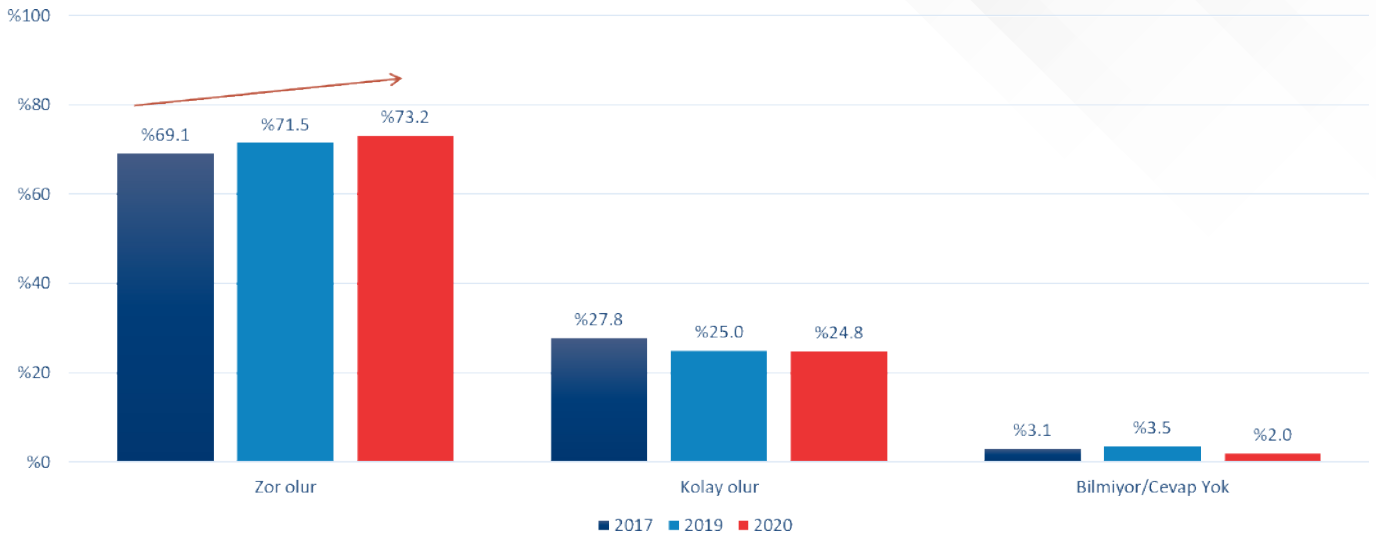
ŞEKİL 11. Gençlerin Girişimcilik Eğilimi (“Kendi İşimi Kurmak İsterim” Yanıtını Verenlerin Oranı)

Yukarıda yer alan grafik, gençlerin girişimcilik eğilimlerini göstermektedir. Bu grafiğe göre genç erkeklerin yüzde 58’i, kadınların ise yüzde 42’si kendi işini kurmayı istemektedir. Bu açıdan bir toplumsal cinsiyet farkı olduğunu söyleyebiliriz.

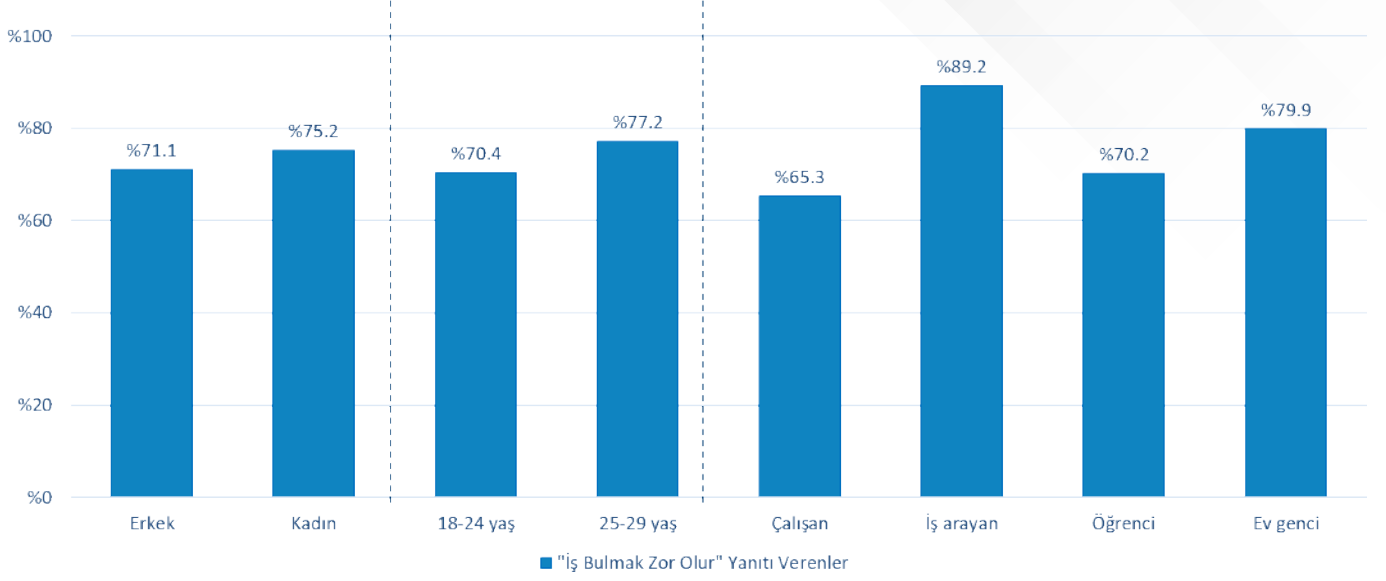
18-24 yaş grubu arasında yüzde 54 olan girişimcilik eğilimi, 25-29 yaş grubunda yüzde 44’e düşmektedir. 2019’da iş arayan gençlerde kendi işlerini kurmaya isteyenlerin oranı daha yüksekken (yüzde 62), çalışanlar için bu eğilim yüzde 54, öğrenciler için yüzde 50, ev gençleri içinse sadece yüzde 29 oranındaydı. 2020’de aynı soru yeniden yöneltildiğinde iş arayanların (yüzde 56) içinde bu oranın 6 puan düştüğünü, öğrencilerin (yüzde 55), ve çalışanların (yüzde 54) içinde kendi işlerini kurmaya hevesli olanların oranlarının birbirine yakın olduğunu görüyoruz. Ev gençleri içinse önceki yıla göre bu eğilimde bir değişiklik söz konusu değildir (yüzde 28).

ŞEKİL 12. Gençlerin İş Bulma Kaygıları (2017-2019-2020)

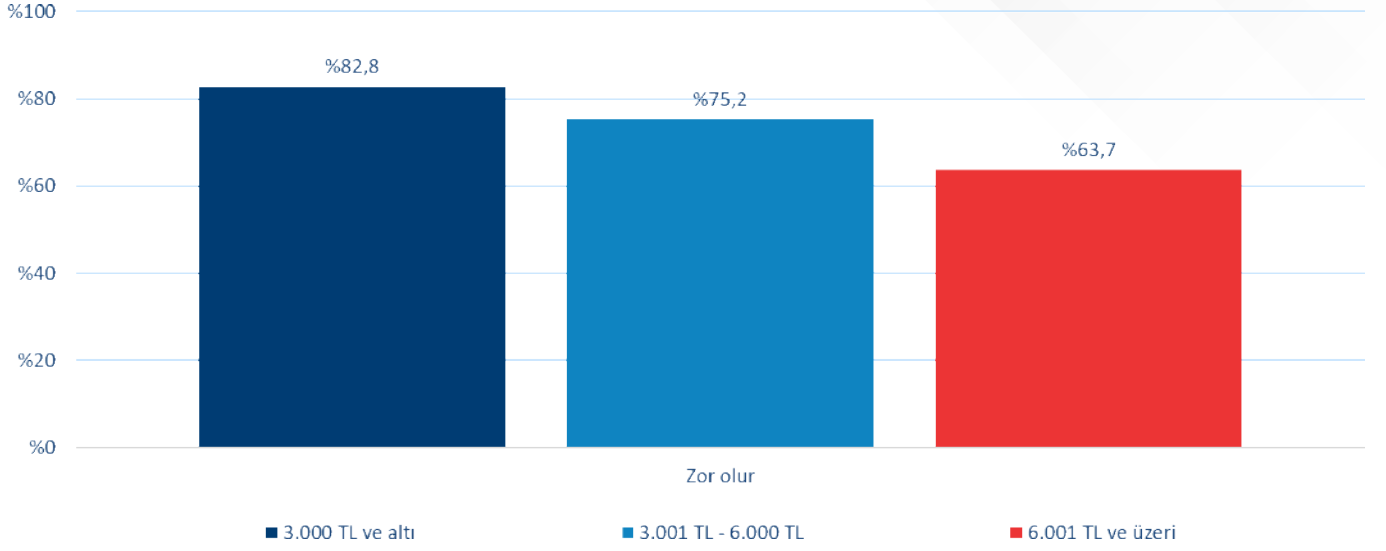
Araştırma çalışmasına katılan gençlere, çalışma durumlarından bağımsız olarak “Herhangi bir nedenle iş arasanız, yaşadığınız yerde kolaylıkla iş bulabilir misiniz?” sorusu yöneltildiğinde 2017 çalışması kapsamında görüşülen gençlerin yüzde 69’unun “zor olur” yanıtını verdiği görülmektedir. 2019 araştırmasında bu oran yüzde 72, 2020 araştırmasında ise 2019’a yakın olup yüzde 73 olarak hesaplanmaktadır. Yani gençlerin büyük çoğunluğunun iş bulma konusunda kaygı duyduğunu ve bu kaygının gençler arasında hala yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

ŞEKİL 13. Gençlerin İş Bulma Konusundaki Kaygıları (“...İş Bulmak Zor Olur” Yanıtını Verenlerin Oranı)

İş bulmanın zor olduğunu düşünenlerin oranı genç erkekler için yüzde 71 iken, genç kadınlar arasında yüzde 75'e kadar yükselmektedir. Yaş gruplarına göre bakıldığında iş bulmanın zor olduğunu düşünenlerin oranının 25-29 yaş grubunda (yüzde 77) 18-24 yaş grubuna kıyasla (yüzde 70) daha yüksek olduğunu görmekteyiz. Ayrıca iş arayan gençlerin yüzde 89'u ve ev gençlerinin yüzde 80'i yaşadıkları yerde iş bulmanın zor olduğu kanısındadır.

ŞEKİL 14. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Gençlerin İş Bulma Konusundaki Kaygıları (“...İş Bulmak Zor Olur” Yanıtını Verenlerin Oranı)

Gençlerin iş bulma konusunda ne kadar kaygılı olduklarına toplam aylık hanehalkı gelirine göre bakıldığında, aylık toplam hanehalkı gelir seviyesi azaldıkça gençlerin yaşadıkları çevrede bir iş bulma konusunda daha fazla zorlanacaklarını düşündükleri görülüyor. Aylık 6.001 TL ve üzeri gelir sahibi olan gençlerin iş bulma kaygı seviyesi yüzde 64 olurken, bu oran 3.001 – 6.000 TL gelir grubu için yüzde 75’e, 3.000 TL ve altı gelir sahibi gençler için ise yüzde 83’e yükselmektedir.

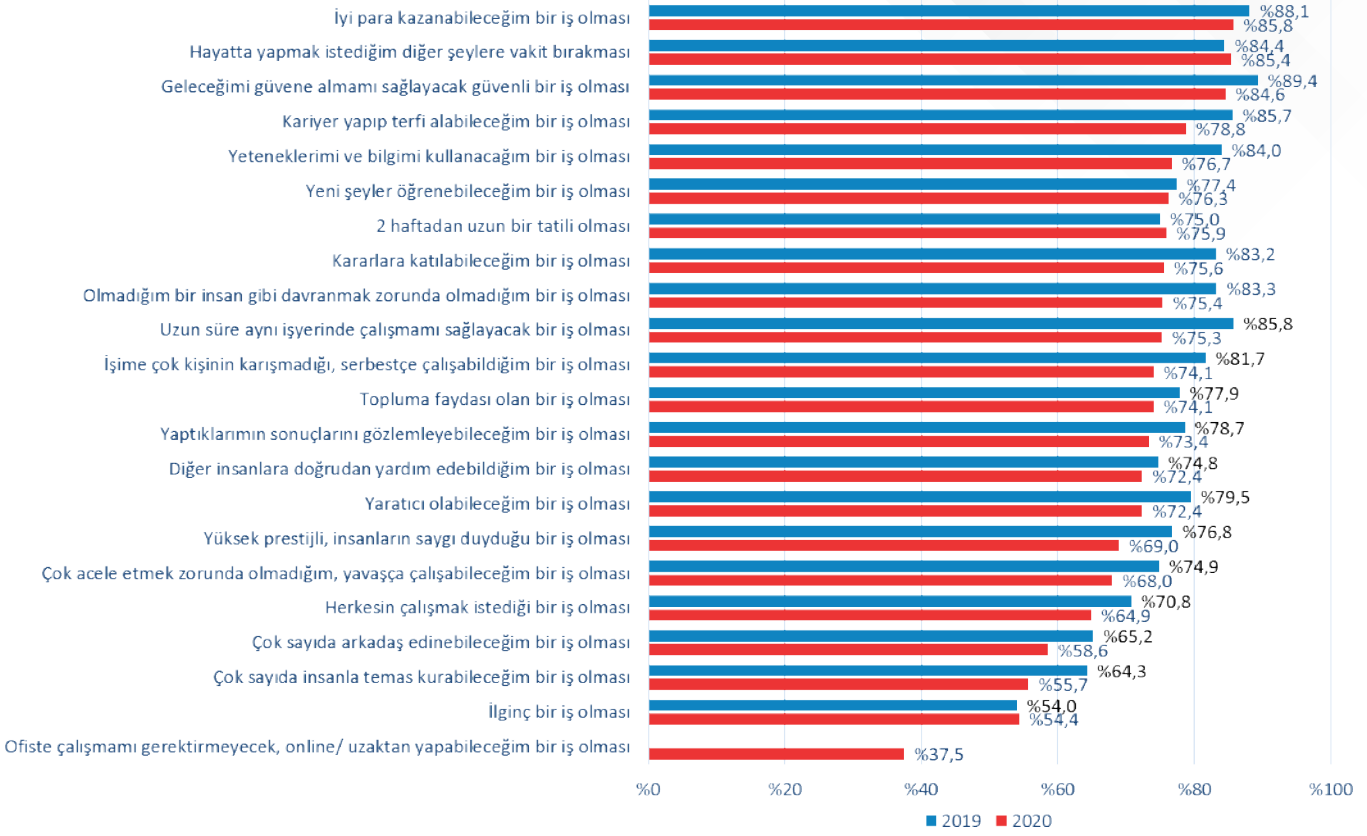
ŞEKİL 15. İş Bulmanın Önündeki Engeller (Belirtenlerin Oranı, 2 Yanıt) (2019-2020)

Kolay iş bulamayacağını belirten gençlere bu durumun en önemli iki sebebini sorduğumuzda, yüzde 61'lik bir kesim en önemli sebep olarak yaşadıkları yerde yeterli iş olanaklarının bulunmamasını belirtmiştir. 2019 araştırmasına göre baktığımızda, iş bulmadaki zorluğun en önemli sebebi olarak yaşadıkları yerde yeterli iş olanaklarının bulunmamasına işaret eden gençlerin oranında son bir yıl içerisinde 11 puanlık bir artış göze çarpmaktadır.

İş bulmasını sağlayacak tanıdıklarının olmamasını belirtenlerin oranı yüzde 31 iken, ücretlerin düşüklüğünü iş bulmanın önünde engel olarak belirtenlerin oranı yüzde 22'dir. Yüzde 14'lük bir kesim uygun bir iş bulamamayı iş bulmalarının önündeki en önemli engel olarak belirtirken, yine yüzde 14'lük bir kesim de nereden iş bulacağını bilemediği için bu durumu yaşadığını söylemiştir. Ayrıca yüzde 13'lük bir grup gerekli becerilerden yoksun olduğunu, gençlerin yüzde 12'si de çalışma koşullarının zor olduğunu ve bunun iş bulmalarının önündeki en büyük engel olduğunu belirtmiştir. Gençlerin yüzde 10'u ise açılan pozisyonların tecrübe istediğini ve kendisinde öyle bir tecrübe bulunmadığını söylemiştir. Yaşanılan yerde yeterli iş olanakları bulunmaması ile açılan pozisyonların tecrübe istemesi ve tecrübe sahibi olmama haricindeki engellerin gençler tarafından belirtilme oranlarında geçtiğimiz seneye kıyasla hatırı sayılır bir değişiklik görülmemektedir. Ayrıca gençlerin iş bulmalarının önündeki engeller, belirtilme oranlarının sıralaması açısından da değişmemiştir.

ŞEKİL 16. Önem Verilen İş Özellikleri (Önemli Yanıtlarının Toplamı) (2019-2020)

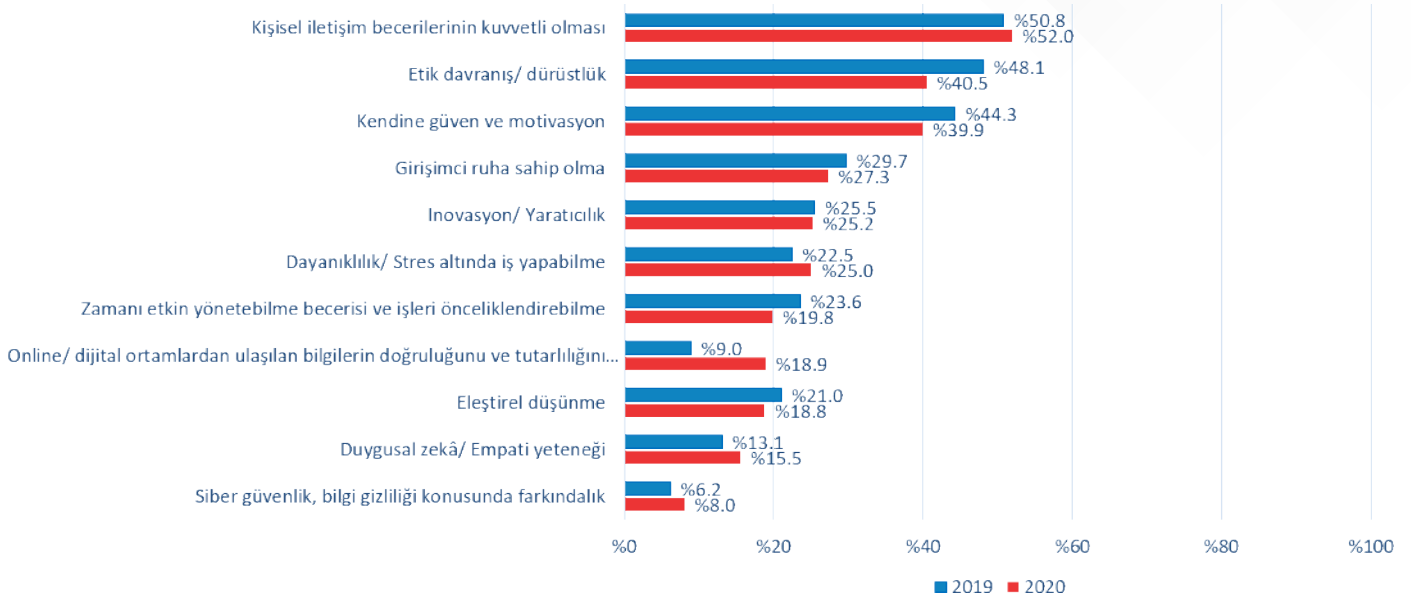
Gençlere iş özellikleri ile ilgili ifadeler okunup, bu özelliklerin çalışacakları işte ne derece önemli olduğunu belirtmeleri istenmiştir. “Biraz önemli” ve “Çok önemli” cevaplarının toplamına bakıldığında, gençlerin en fazla önemsedikleri konuların başında iyi para kazanabilecekleri bir işte çalışıyor olmalarının geldiği görülmüştür. Gençlerin yüzde 86’sı bu ifadeye katıldığını belirtmiştir. Bunun yanı sıra, hem işlerinin hayatta yapmak istedikleri diğer şeylere vakit bırakması, hem de çalıştıkları işin geleceklerini güvenceye almalarını sağlayacak güvenli bir iş olması gençlerin yüzde 85’i tarafından önem verilen özellikler olarak ifade edilmiştir. Uzun süre aynı iş yerinde çalışabilmek ve kariyer yapıp terfi alabilmek yüzde 79’luk bir kesim tarafından dile getirilirken, gençlerin yüzde 77’si yeteneklerini ve bilgilerini kullanabilecekleri bir işte çalışmaya önem verdiklerini söylemiştir. Yeni bir şeyler öğrenebilecekleri, 2 haftadan uzun bir tatili olan ve alınan kararlara katılabilecekleri bir iş bulmak gençlerin yüzde 76’sı tarafından önemli olarak belirtilmiştir. Olmadıkları insanlar gibi davranmak zorunda kalmadıkları bir iş olması da gençlerin yüzde 75’i için önemlidir.

Uzun süre aynı işyerinde çalışmalarını sağlayabilecek bir iş olması gençlerin dörtte üçü için önemli bir özelliktir. İşlerine çok kişinin karışmadığı, yani serbestçe çalışabilecekleri ve topluma faydalı bir iş gençlerin yüzde 74’ü için önemli olurken, yaptıklarının sonuçlarını gözlemleyecekleri bir işi tercih edenlerin oranı yüzde 73, yaratıcı olabilecekleri ve diğer insanlara doğrudan yardım edebilecekleri bir işe önem verenlerin oranı ise yüzde 72’dir. Bu özellikleri sırasıyla yüksek prestijli ve insanların saygı duyduğu bir iş olması, çok acele etmek zorunda olmayıp yavaşça çalışılacak bir iş olması, herkesin çalışmak istediği bir iş olması, çok sayıda arkadaş edinilebilecek bir iş olması ve çok sayıda insanla temas kurulabilecek bir iş olması izlemektedir. Bu özelliklerin hemen her birinin önemini gençler tarafından belirtilme oranı 2019 araştırmasına kıyasla daha düşük olmuştur. En çok düşüş ise gençlerin

uzun süre aynı işyerinde çalışmalarını sağlayacak bir iş olması (11 puan), çok sayıda insanla temas kurabilecekleri bir iş olması (9 puan), işlerine çok kişinin karışmadığı ve serbestçe çalışabilecekleri bir iş olması (8 puan) ve yüksek prestijli bir iş olması (8 puan) özelliklerinde karşımıza çıkmaktadır.

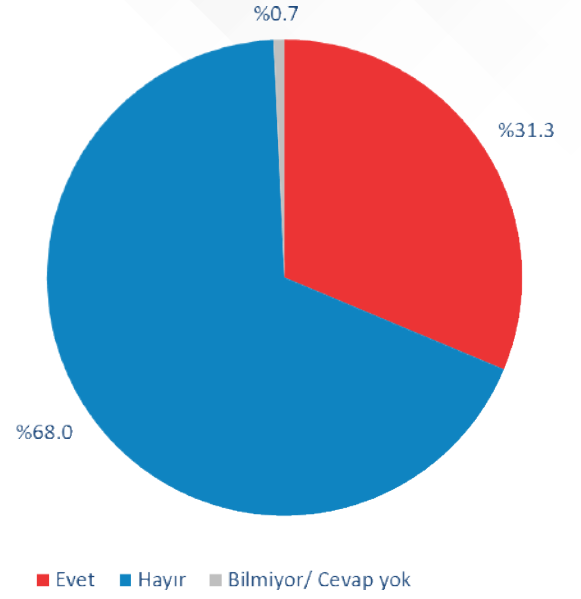
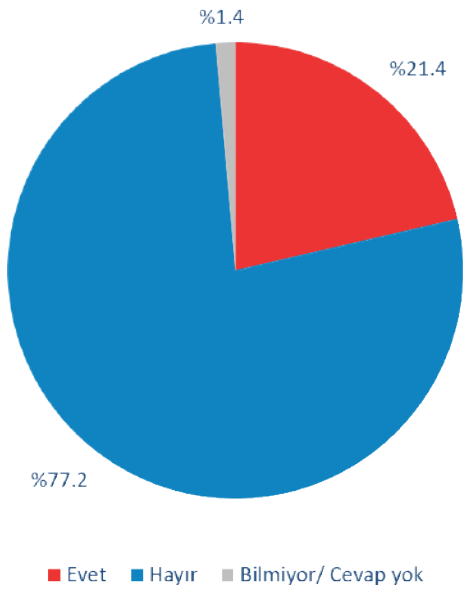
2019 araştırmasına göre bakıldığında, çalıştığı işin iyi para kazanabileceği bir iş olması, hayatta yapmak istediği diğer şeylere vakit bırakması, yeni şeyler öğrenebileceği bir iş olması ve 2 haftadan uzun tatili olan bir iş olması özellikleri 2020'de de gençler için 2019'daki önem seviyelerini hemen hemen korumuşlardır. Öte yandan gençlerin belirtilen özelliklere önem verme oranları, geleceğini güvene almalarını sağlayacak güvenli bir iş olması, kariyer yapıp terfi alabilecekleri bir iş olması, yetenek ve bilgilerini kullanabilecekleri, kararlara katılabilecekleri ve olmadıkları kişiler gibi davranmak zorunda kalmadıkları bir iş olması özellikleri için 2020'de 2019'a kıyasla bir nebze daha düşük olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine de bütün bu özellikler gençlerin çok önemli addettiği özelliklerdir.

ŞEKİL 17. İş Bulmak İçin Gerektiği Düşünülen Özellikler (Belirtenlerin Oranı, 3 Yanıt) (2019-2020)

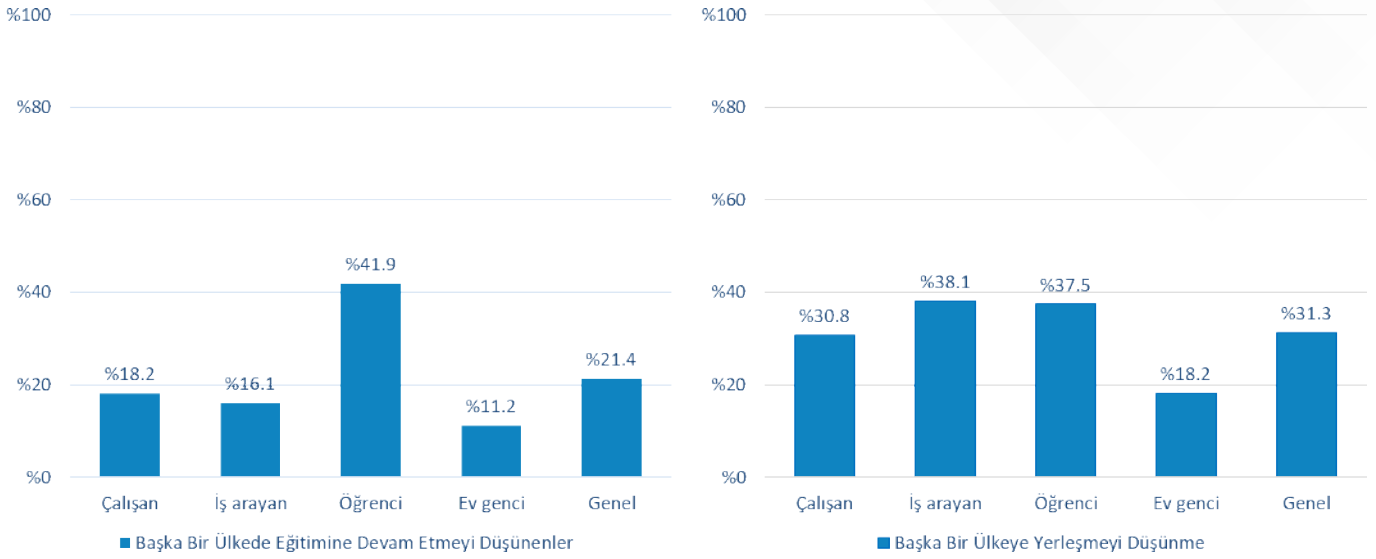
İş bulmak için hangi özelliklerin gerekli olduğu sorulduğunda, yüzde 52 ile en fazla belirtilen cevabın “Kişisel iletişim becerilerinin kuvvetli olması” olduğu anlaşılmaktadır. Gençlerin yüzde 41’i “Etik davranış/ dürüstlük” özelliğini, yüzde 40’ı ise “Kendine güven ve motivasyon” özelliğinin iş bulmada önemli olduğunu düşünmektedir. 2019’a kıyasla iş bulmak için etik davranış ve dürüstlük özelliğinin gerekliliğini belirten gençlerin oranındaki 8 puanlık düşüş dikkat çekicidir.

ŞEKİL 18. Eğitimine Başka Bir Ülkede Devam Etme Eğilimi ve Başka Bir Ülkeye Yerleşme İsteği

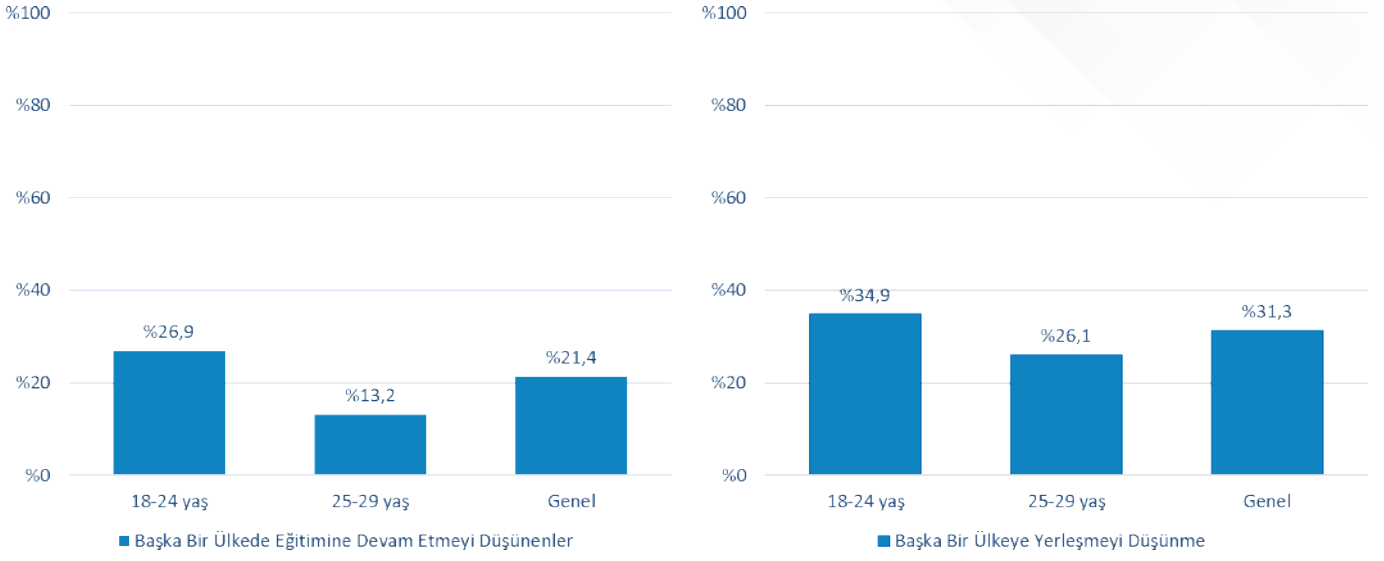
Gençlere ileride başka bir ülkede eğitimlerine devam etmek isteyip istemeyecekleri sorulduğunda, yüzde 21'inin olumlu yanıt verdiği görülmüştür. Aynı şekilde, yüzde 31'lik bir kesim de başka bir ülkeye yerleşmeyi düşündüğünü belirtmiştir.

ŞEKİL 19. Eğitimine Başka Bir Ülkede Devam Etme Eğilimi ve Başka Bir Ülkeye Yerleşme İsteği ve Çalışma Durumları

Gençlerin eğitimine başka bir ülkede devam etme eğilimlerine ve başka bir ülkeye yerleşme isteklerine çalışma durumlarına göre bakıldığında, eğitimine başka bir ülkede devam etmek isteyenlerin oranının öğrencilerde daha yüksek olduğunu görmekteyiz (yüzde 42). Çalışanların yüzde 18'i, iş arayanlarınsa yüzde 16'sı eğitimine yurt dışında devam etmeyi düşünmektedir. Ev gençlerinde bu oran yüzde 11'e düşmektedir. Başka bir ülkeye yerleşmeyi en fazla düşünenler ise iş arayanlar ve öğrencilerdir, ki iki grup için de bu oran yüzde 38 olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışanların yüzde 31'i, ev gençlerininse sadece yüzde 18'i başka bir ülkeye yerleşmeyi düşündüğünü belirtmiştir.

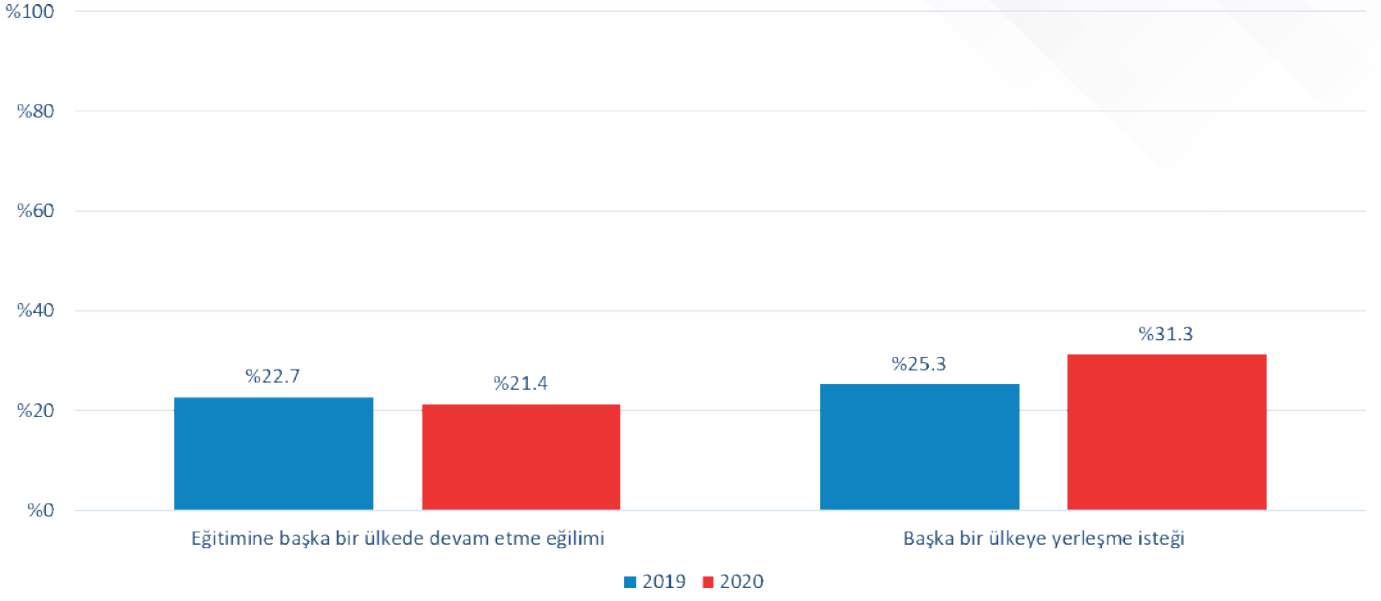
ŞEKİL 20. Eğitimine Başka Bir Ülkede Devam Etme Eğilimi ve Başka Bir Ülkeye Yerleşme İsteği ve Yaş Grupları

18-24 yaş arası gençlerin yüzde 27'si, 25-29 yaş arası gençlerin ise yüzde 13'ü eğitimlerine başka bir ülkede devam etmek istediklerini ifade etmiştir. 18-24 yaş arası gençlerin 25-29 yaş arası gençlere oranla eğitimine başka bir ülkede devam etme eğilimlerinin daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

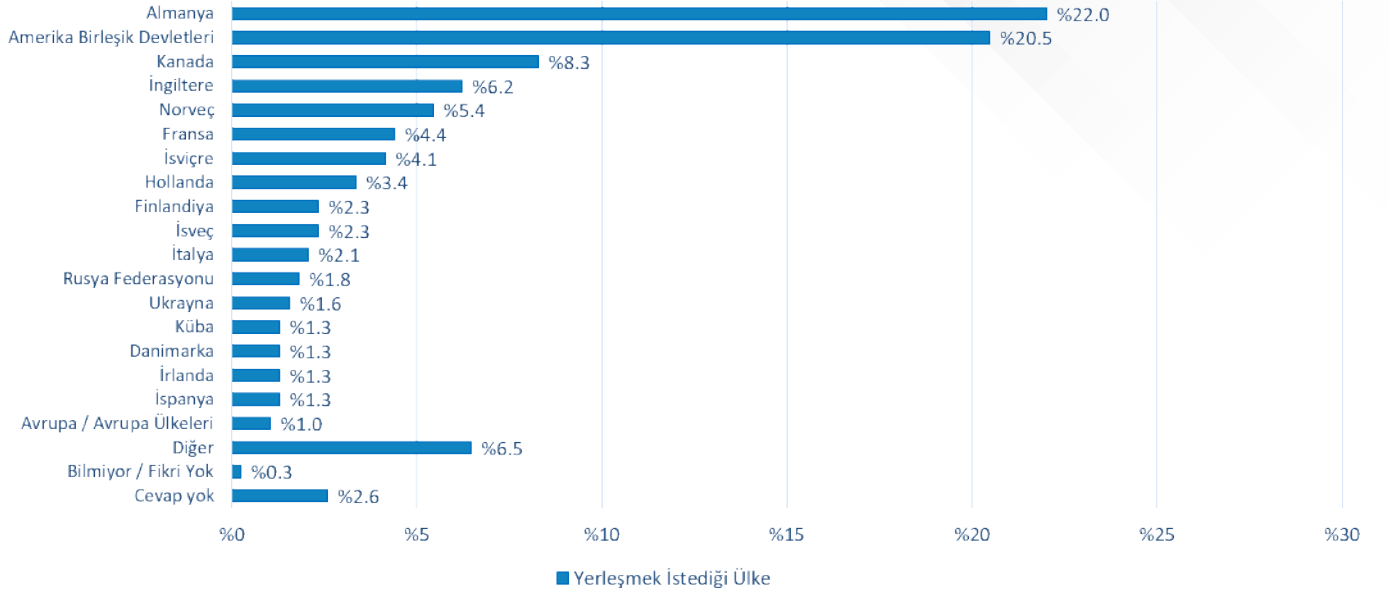
Başka bir ülkeye yerleşmek isteyen gençlere yaş gruplarına göre baktığımızda; 18-24 yaş arası gençlerin yüzde 35'inin, 25-29 yaş arası gençlerin ise yüzde 26'sının ilerde başka bir ülkeye yerleşmek istedikleri gözlemlenmektedir. 18-24 yaş grubundaki gençlerin 25-29 yaş grubundakilere göre bu konuda daha istekli olmaları dikkat çekicidir.

ŞEKİL 21. Eğitimine Başka Bir Ülkede Devam Etme Eğilimi ve Başka Bir Ülkeye Yerleşme İsteği (“Evet” Yanıtı Verenlerin Oranı) (2019-2020)

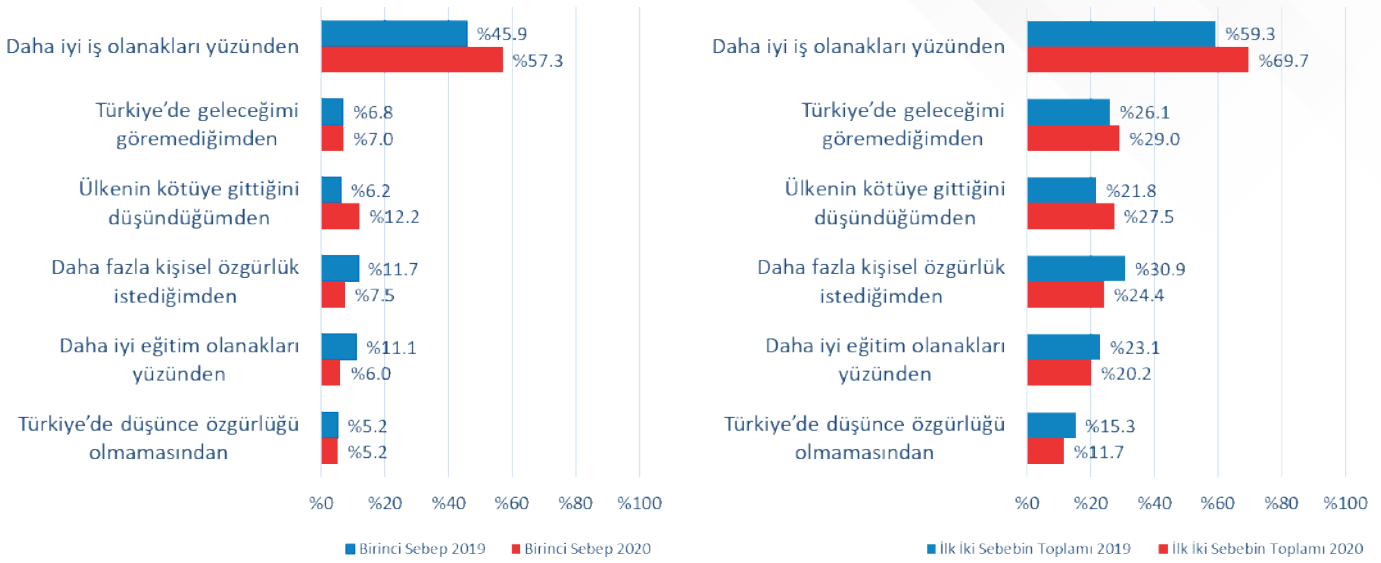
Eğitimlerine başka bir ülkede devam etmeyi istediğini belirtenlerin oranında önemli bir değişiklik görülmemekle birlikte; başka bir ülkeye yerleşmeyi düşündüğünü söyleyenlerin oranı geçen yıla göre 6 puan artmıştır.

ŞEKİL 22. Yerleşmek İstedığı Ülke

Başka bir ülkeye yerleşmeyi düşünenlere hangi ülkeye yerleşmeyi düşündükleri sorulduğunda, yüzde 22'sinin Almanya'ya, yüzde 21'inin Amerika Birleşik Devletleri'ne, yüzde 8'inin Kanada'ya, yüzde 6'sının İngiltere'ye ve yüzde 5'inin Norveç'e yerleşmeyi düşündüğü görülmektedir. 2019 araştırmasıyla kıyaslandığında Almanya'ya yerleşmek isteyenlerinin oranının 7 puan, Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleşmek isteyenlerin oranının ise 6 puan arttığı göze çarpmaktadır.

ŞEKİL 23. Başka Bir Ülkeye Yerleşmeyi İsteme Nedenleri (İlk Belirtilen Sebep ve Belirtilen Sebepler, 2 Cevap) (2019-2020)

Baz: 386 kişi

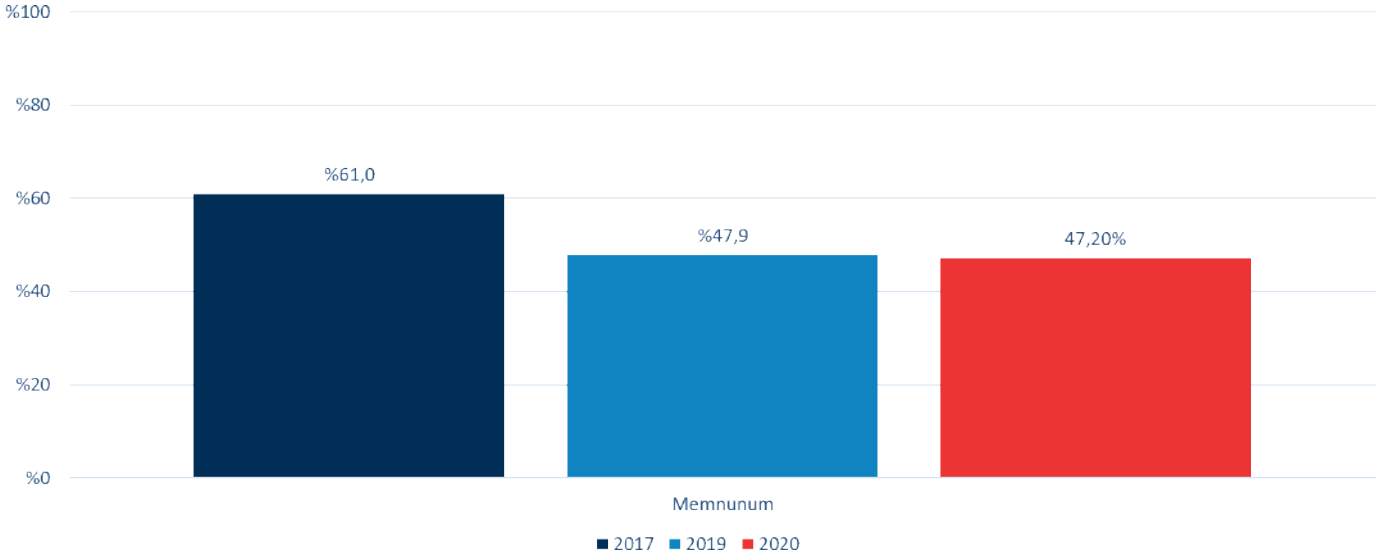
Başka bir ülkeye yerleşmeyi düşünen 386 gence bunu istemelerinin sebepleri sorulduğunda, en fazla belirtilen sebebin yurt dışında daha iyi iş olanaklarının bulunması olduğu görülmüştür ve daha iyi iş olanakları cevabını belirtenlerin oranı 2019’a kıyasla 2020’de 11 puan artarak yine en fazla belirtilen sebep olmuştur. Yüzde 12’lik bir kesim ülkenin kötüye gittiğini için başka bir ülkeye yerleşmeyi düşündüğünü belirtmiştir ve bunun birinci sebep olarak belirtilme oranı son bir yılda 6 puan artmıştır. Daha fazla kişisel özgürlük istediği için ve Türkiye’de geleceğini göremediği için başka bir ülkeye yerleşmeyi düşündüğü sebeplerini birinci sırada belirtenlerin oranları sırasıyla yüzde 8 ve yüzde 7 olmuştur.

İlk iki sebebin toplamına baktığımızda ise yine daha iyi iş olanakları bulunması yüzde 70 oranıyla en çok belirtilen sebep olmuş ve bu sebebin belirtilme oranı 2019’a göre 10 puan artmıştır. Türkiye’de geleceğini göremediğini ve ülkenin kötüye gittiğini düşündüğü için başka bir ülkeye yerleşmeyi istediğini söyleyenlerin oranları diğer belirtilen sebepler olarak yer almıştır.

Maddi Durum

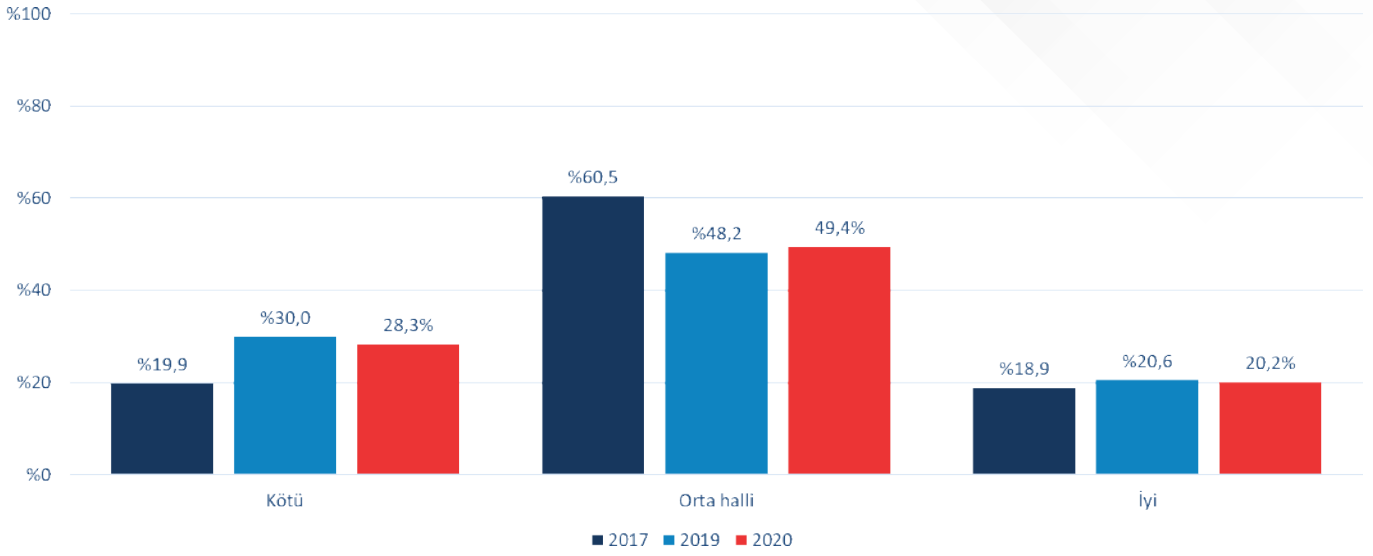
Gençlerin elde ettikleri gelir, o gelirin ne kadarını kullanabildikleri ve en önemlisi gelirin yetip yetmemesi konusundaki algıları, genel olarak gençlerin maddi durumlarından ne derece memnun olduklarını belirleyebilmektedir. Bu farklı faktörlerin ve gençlerin çalışma ve medeni durumlarının maddi durumlarından memnuniyetleri üzerindeki etkisini gösterebilmek amacıyla görüştüğümüz gençlere, maddi durumlarından ne derece memnun olduklarını sorduk.

ŞEKİL 24. Gençlerin Maddi Durumlarından Memnuniyeti (2017-2019-2020)

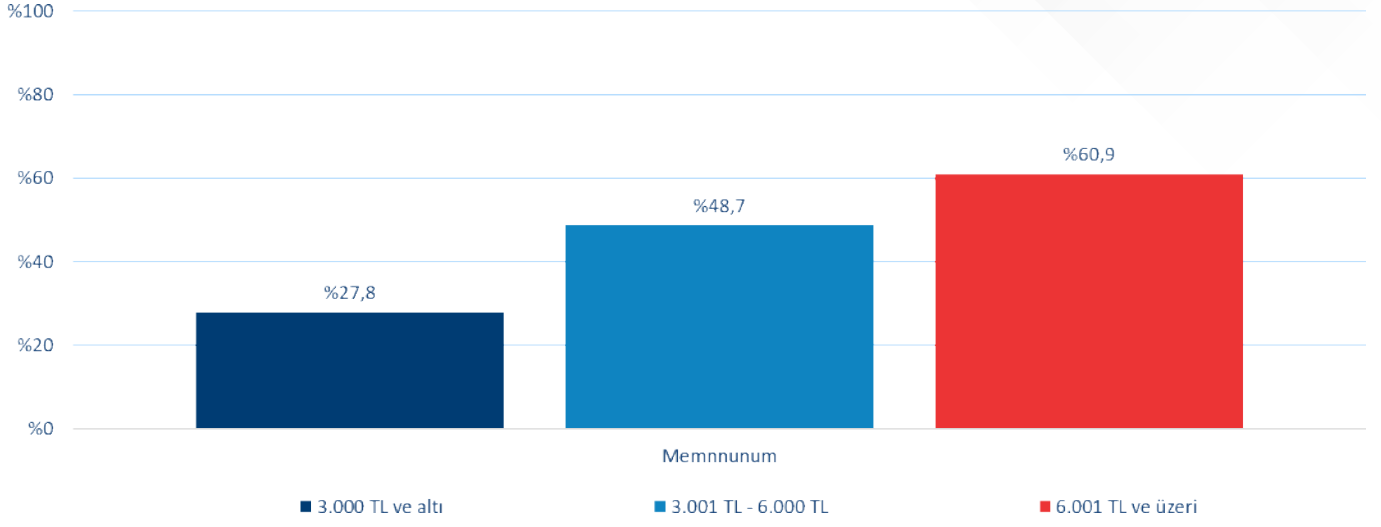
Araştırmaya katılan gençlere maddi durumlarından ne kadar memnun olduklarını sorduk. Maddi durumundan genel olarak memnun olduğunu belirten gençlerin oranı 2017’de yüzde 61 iken, takip eden araştırmalarda bu oran düşerek; 2019 ve 2020’de sırasıyla yüzde 48 ve yüzde 47 olmuştur.

ŞEKİL 25. Gençlerin Diğer İnsanlarla Karşılaştığında Kendi Maddi Durumuna Yönelik Algısı (2017-2019-2020)

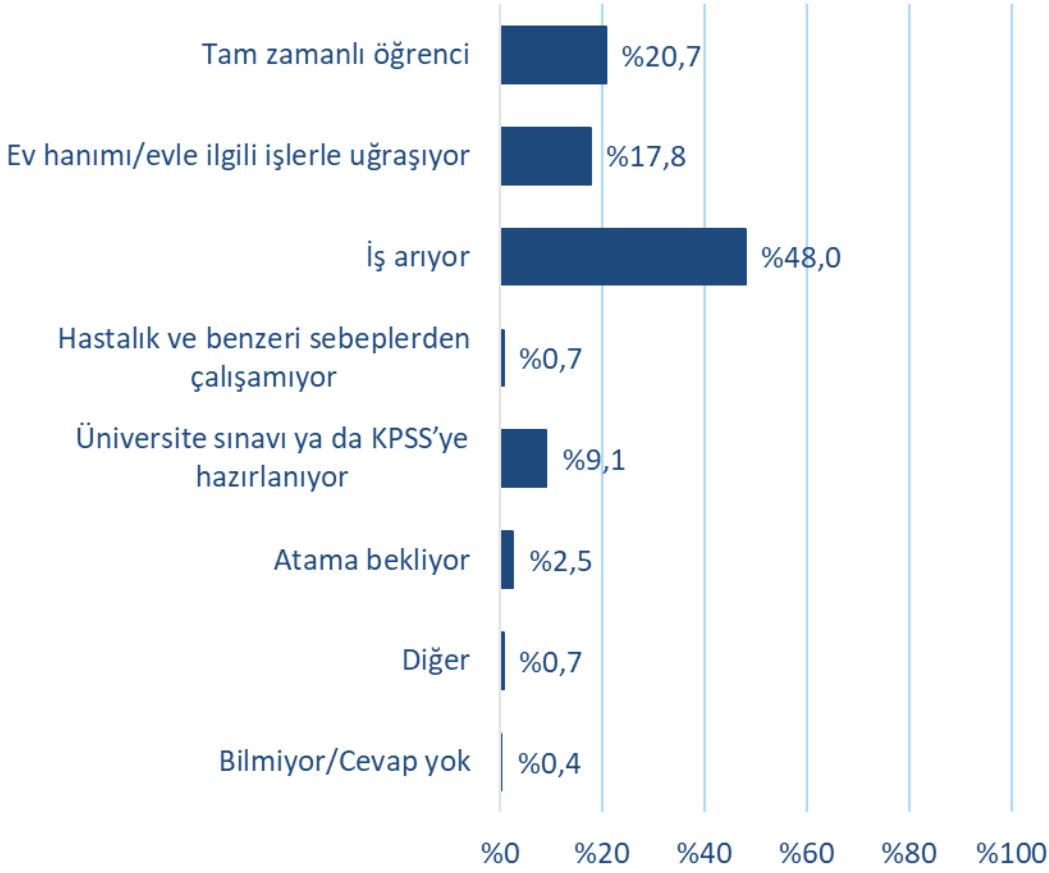
Gençlerin yüzde 28'i kendi maddi durumunu diğerleri ile karşılaştığında kötü ya da çok kötü olarak algılamaktadır. Yüzde 49'u kendi durumunu orta halli olarak nitelendirirken, yüzde 20'si de ekonomik durumunu iyi olarak tarif etmektedir. 2017 araştırmasında kendi maddi durumunu diğerlerine kıyasla kötü gören gençler 2019'dan 10 puan daha az ve maddi durumunu orta halli olarak nitelendiren gençler 2019'dan 12 puan daha fazladır. Buna karşılık, son bir yıl içerisinde gençlerin diğer insanlarla karşılaştıklarında kendi maddi durumlarına yönelik algılarında dikkate değer bir değişiklik göze çarpmamaktadır.

ŞEKİL 26. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Gençlerin Maddi Durumlarından Memnuniyetleri (“Memnunum” Yanıtını Verenlerin Oranı)

Gençlerin maddi durumlarından memnuniyet duyma oranlarının toplam aylık hanehalkı gelirleriyle ilişkili olduğunu görmekteyiz. 6.001 TL ve üzeri gelire sahip gençlerde maddi durumlarından memnuniyet oranı yüzde 61 seviyesindeyken, bu oran 3.001 - 6.000 TL kazanan gençlerde yüzde 49'a, 3.000 TL ve altı gelire sahip olan gençlerde ise yüzde 28'e kadar düşmektedir.

ŞEKİL 27. Çalışmadığını Belirten Gençlerin Çalışmama Sebepleri

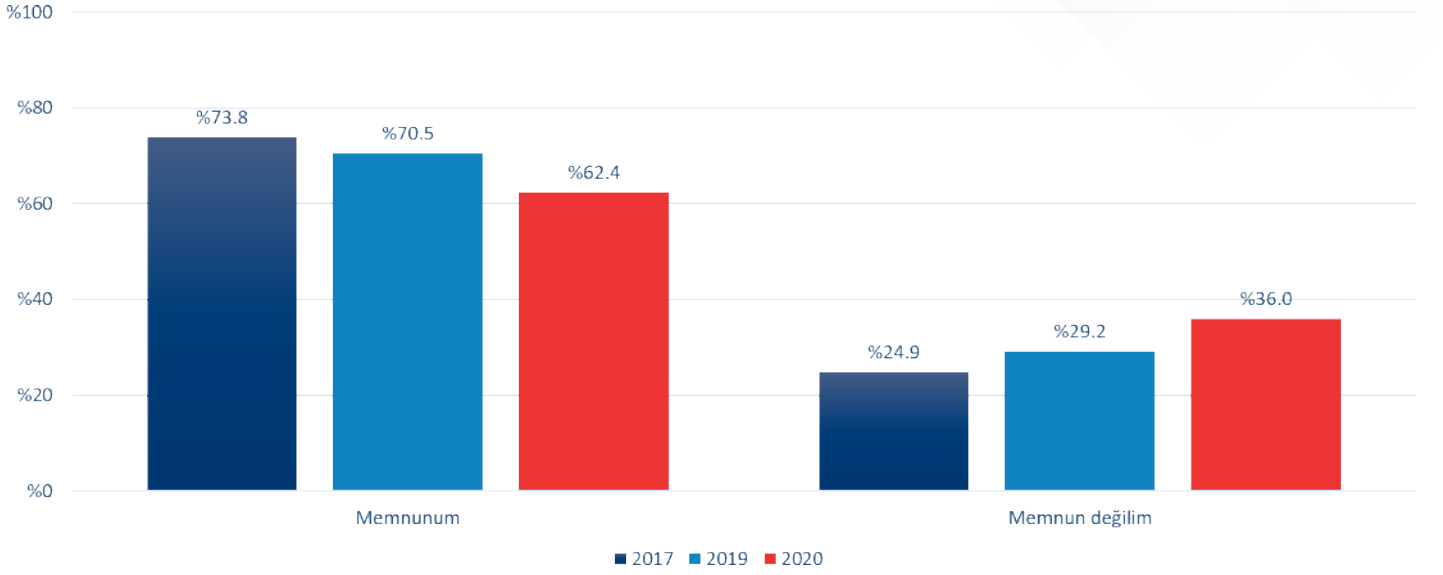

Baz: 275 kişi

Araştırmaya katılan gençler arasından çalışmadığını ve maddi durumunu “kötü” olarak algıladığını belirtenlerin yaklaşık yarısı iş aramaktadır (yüzde 48). Bu gençlerin yüzde 21’i tam zamanlı öğrenci olduğu ve yüzde 18’i de evle ilgili işlerle uğraştığı için çalışmazken, yüzde 9’u üniversite sınavı ya da KPSS’ye hazırlanmakta, yüzde 3’ü ise atamak beklemektedir.

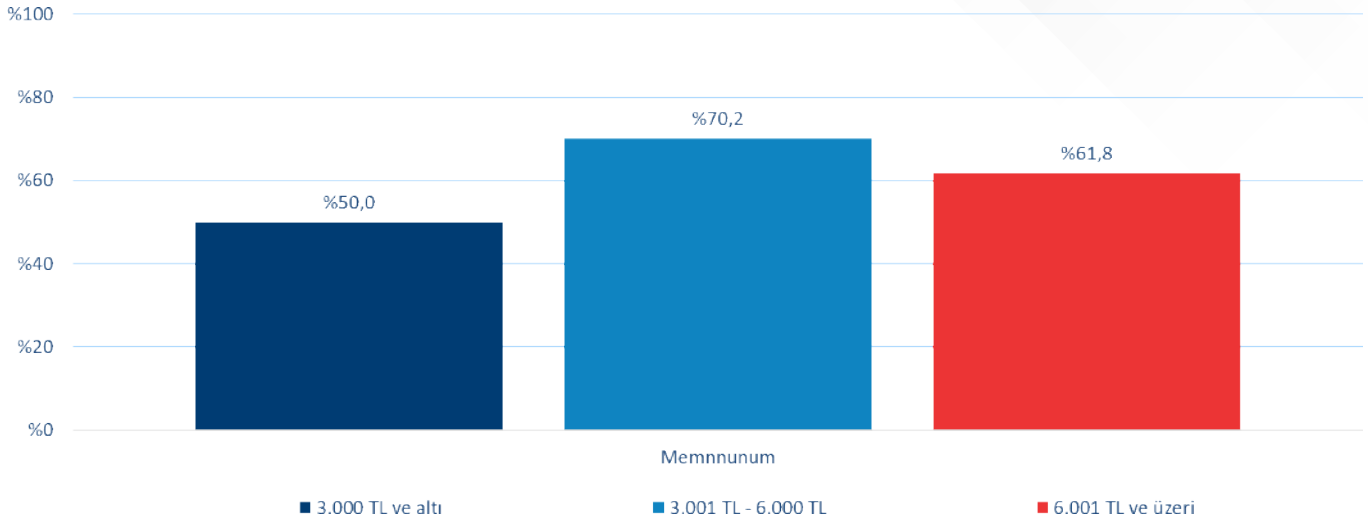
Eğitim

ŞEKİL 28. Genęlerin Eğitimden Memnuniyeti (Eğitimine Devam Edenler) (2017-2019-2020)

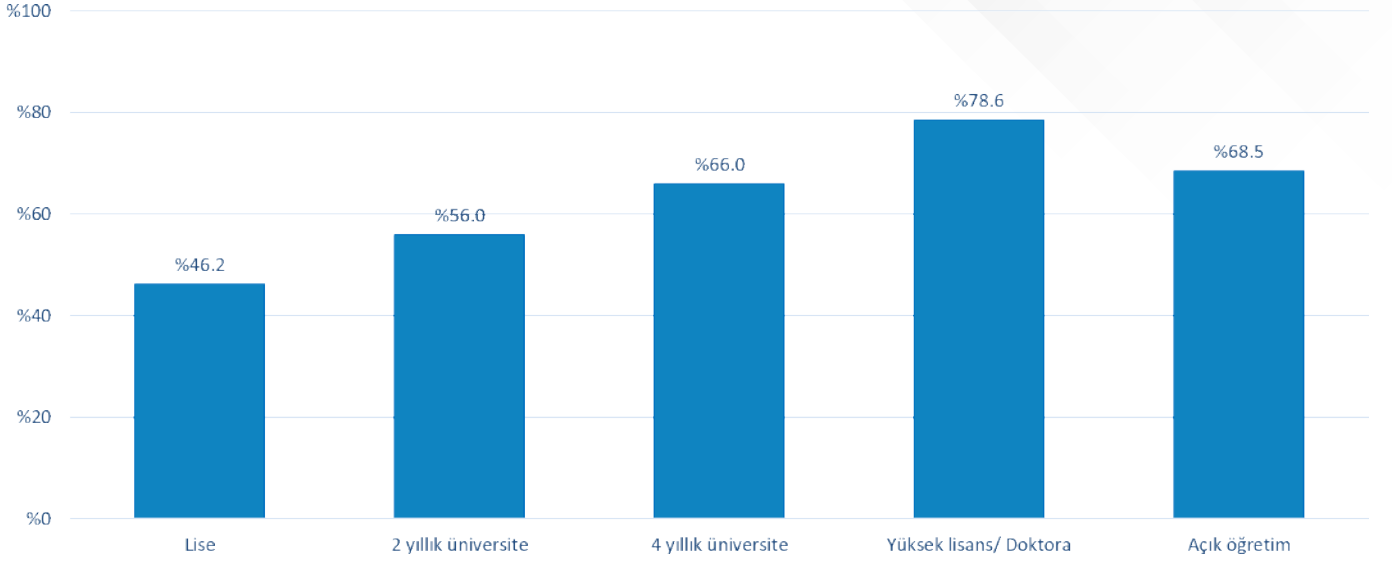
2017 araştırmasında görüşülen ve eğitimlerine devam eden genęlerin yüzde 74' aldıkları eğitimden memnun olduklarını belirtirken, 2019 araştırmasında eğitimden memnuniyet oranı yüzde 71 olarak hesaplanmıştır. Buna karşılık 2020'de genęlerin aldıkları eğitimden memnuniyet oranı yüzde 62'ye düşmüştür. Bu düşüş, pandemi sebebiyle eğitimde yaşanan aksaklıklarla ilişkilendirilebilir.

ŞEKİL 29. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Okula Devam Eden Gençlerin Aldıkları Eğitimden Memnuniyeti (“Memnunum” Yanıtını Verenlerin Oranı)

Okula devam ettiğini belirten gençlerin aldıkları eğitimden ne derece memnun olduklarına toplam aylık hanehalkı gelirine göre bakıldığında, memnuniyet oranının yüzde 70 ile en fazla 3.001 – 6.000 TL toplam aylık hanehalkı gelir grubundaki gençlerde olduğu görülmektedir. Okula devam edip 6.001 TL ve üzeri toplam aylık hanehalkı gelir düzeyinde olan gençlerin yüzde 62’si aldıkları eğitimden memnunken, 3.000 TL ve altı gelir grubundaki gençlerin yarısı aldıkları eğitimden memnun olduklarını ifade etmiştir.

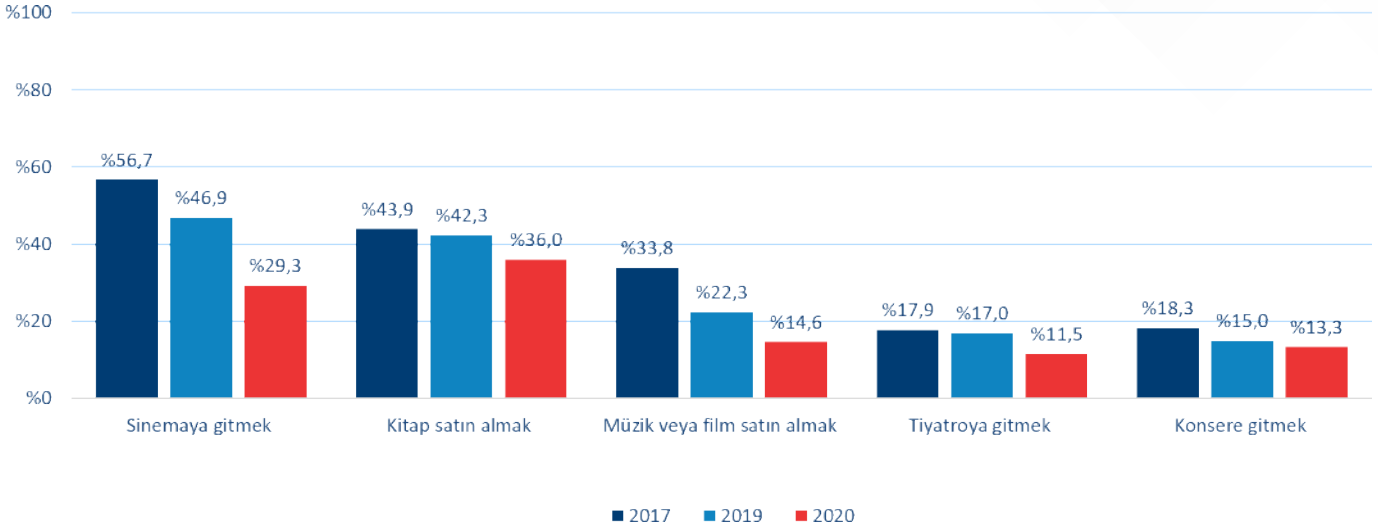
ŞEKİL 30. Okudukları Okullar ve Okullarından Memnuniyet Derecesi (“Biraz memnunum” ve “Çok memnunum” Yanıtlarının Toplamı)

Eğitimine devam eden gençler arasında okullarından memnuniyet oranı genelde yüzde 62 olup, yüksek lisans/doktora öğrencilerinde yüzde 79’a yükselmektedir. Bu oran açık öğretim, 4 yıllık üniversite ve 2 yıllık üniversite öğrencileri için sırasıyla yüzde 69, yüzde 66, ve yüzde 56 olurken, en düşük memnuniyet oranına ise lise öğrencilerinde rastlanmaktadır (yüzde 46).

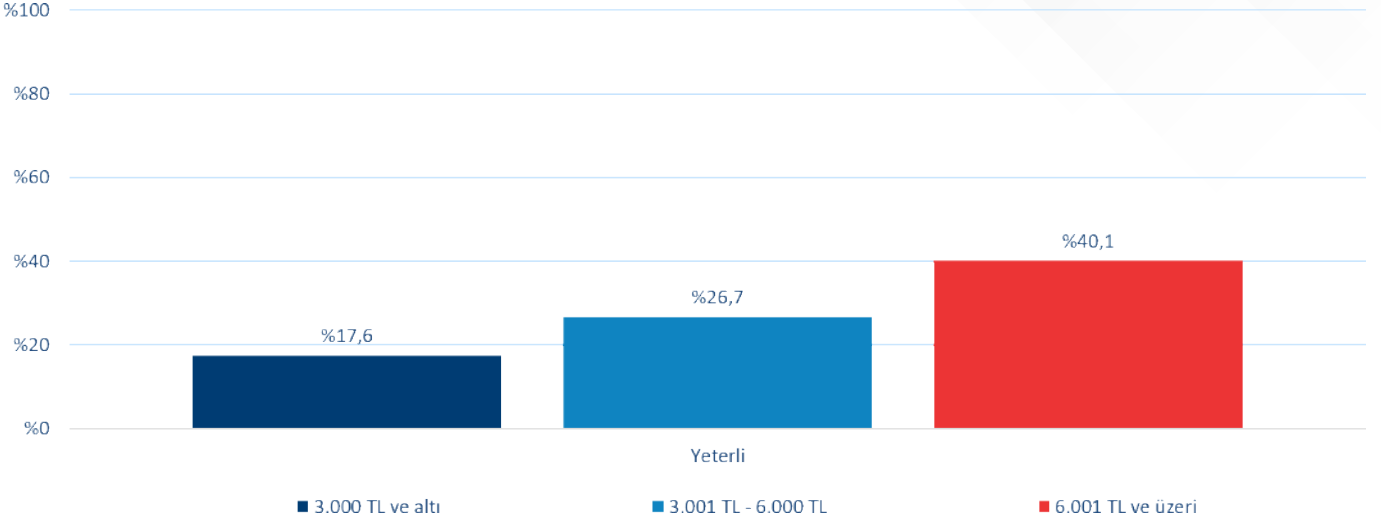
Kültürel Tüketim

ŞEKİL 31. Gençlerin Kültürel Tüketimleri - (2017-2019-2020) (“Haftada Birkaç Kez” ve “Ayda Bir veya Daha Sık” Yanıtlarının Toplamı)

Araştırma çalışmamıza katılan gençlere bir dizi etkinlik sayıp bu etkinlikleri ne sıklıkta yaptıklarını sorduk. Gençlerin en sık yaptıkları faaliyet 2017 ve 2019’da sırasıyla yüzde 57 ve yüzde 47 oranlarıyla “Sinemaya gitmek” olarak karşımıza çıkarken, yine pandemiyle birlikte 2020’de gençlerin sinemaya gitme oranları yüzde 29’a kadar düşmüştür. Ayda bir veya daha sık kitap satın aldığını belirtenlerin oranı ise yüzde 36’dır. 2017 araştırmasında görüşülen gençlerin yüzde 44’ü, 2019 araştırmasında görüşülen gençlerin ise yüzde 42’si ayda birkaç kez ya da haftada bir ve daha sık kitap satın aldıklarını belirtmiştir. Genel tabloya baktığımızda, gençlerin kültürel tüketimlerinin saydığımız bütün etkinlikler bazında son bir yıl içerisinde azaldığı göze çarpmaktadır.

ŞEKİL 32. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Gençlerin Yaptıkları Kültürel Faaliyetleri Yeterli Bulması (“Yeterli” Yanıtını Verenlerin Oranı)

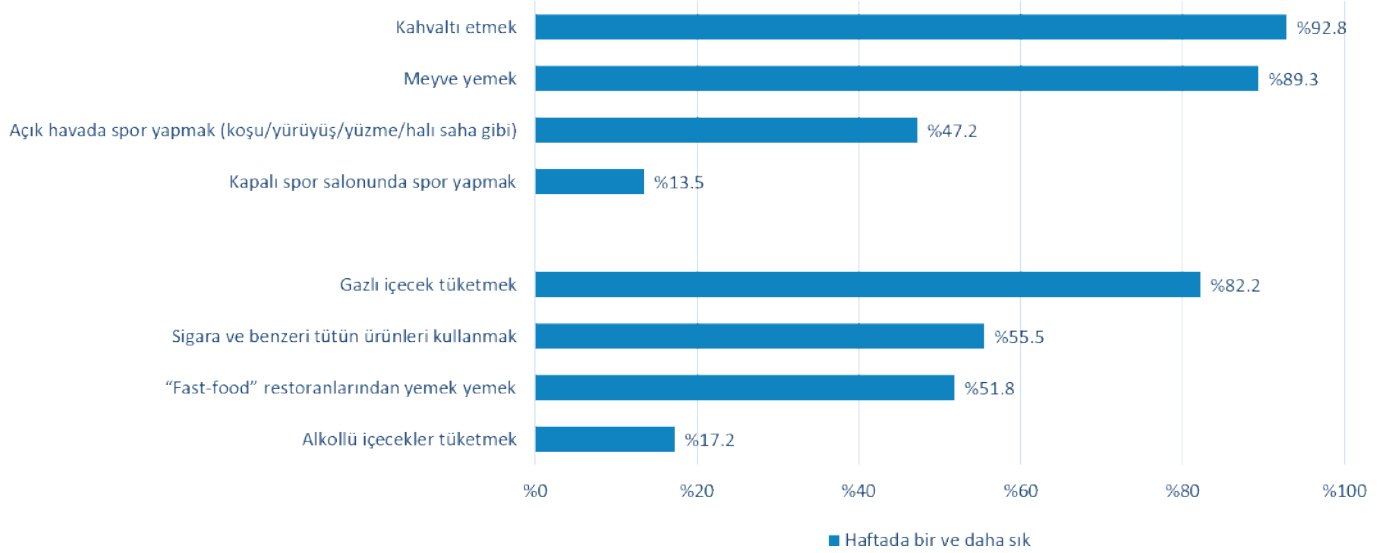

Gençlerin yaptıkları sosyal ve kültürel faaliyetleri ne kadar yeterli buldukları, toplam aylık hanehalkı gelirlerine göre incelenmiştir. Buna göre, 6.001 TL ve üzeri toplam aylık hanehalkı gelire sahip gençlerin yüzde 40'ı sosyal faaliyetlerini yeterli bulurken, bu oran 3.001 – 6.000 TL gelir grubunda yüzde 27'ye, 3.000 TL ve altı gelir grubunda ise yüzde 18'e kadar düşmektedir.

Sağlık

İyi olma hali alanlarının en önemlilerinden biri de sağlıktır. Sağlık alanına dair öznel değerlendirmelerin yaşamdan memnuniyete olan etkisi ve yaşam tarzlarının sağlık alanı üzerindeki etkisi bu bölümde incelenmektedir.

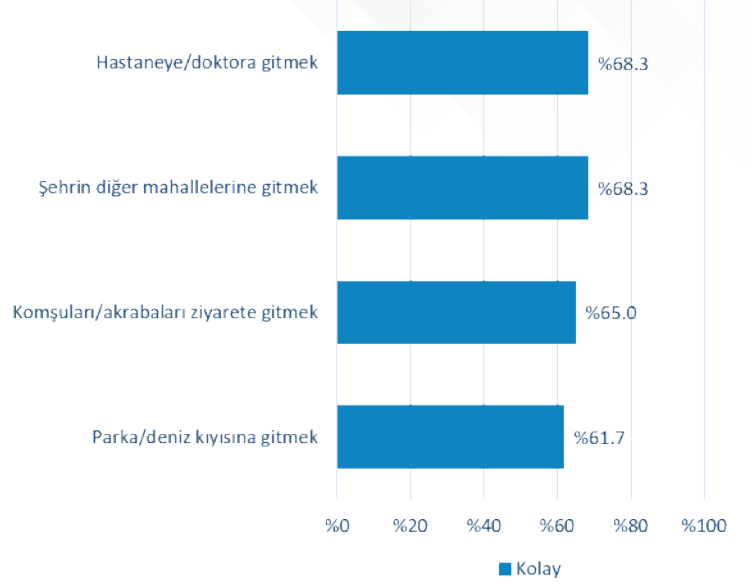
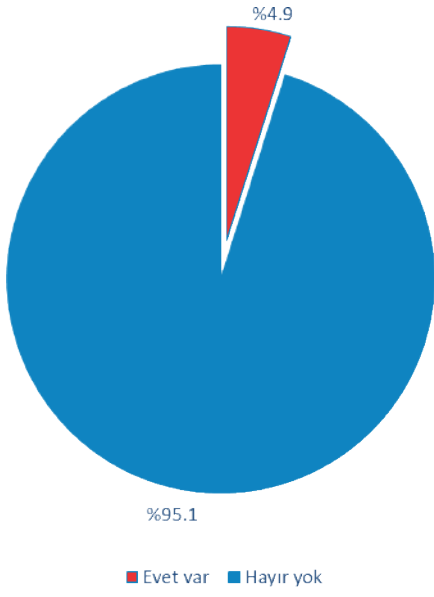
ŞEKİL 33. Gençlerin Yaşam Tarzları (“Haftada Bir ve Daha Sık” Yanıtlarının Oranı)

Araştırma çalışmasına katılan gençlere bir dizi iyi/kötü davranış sayılmış, bu davranışları ne sıklıkla gerçekleştirdikleri sorulmuştur. Öğrendiğimize göre, gençlerin yüzde 93'ü her gün düzenli olarak kahvaltı etmekte, yüzde 89'u meyve yemektir. Buna karşılık açık havada spor yapanların oranı yüzde 47, kapalı spor salonunda spor yapanların oranı da yüzde 14'tür.

“Kötü” alışkanlıklara bakılacak olursa, gençlerin yüzde 82'si haftada en az bir kere gazlı içecek tüketmektedir. Gençlerin yüzde 56'sı sigara ve benzeri tütün ürünleri kullanırken, yüzde 52'si haftada en az bir kez fast-food restoranlarından yemek yemektir. Haftada en az bir kere alkollü içecek tükettiklerini söyleyenlerin oranı ise yüzde 17'dir.

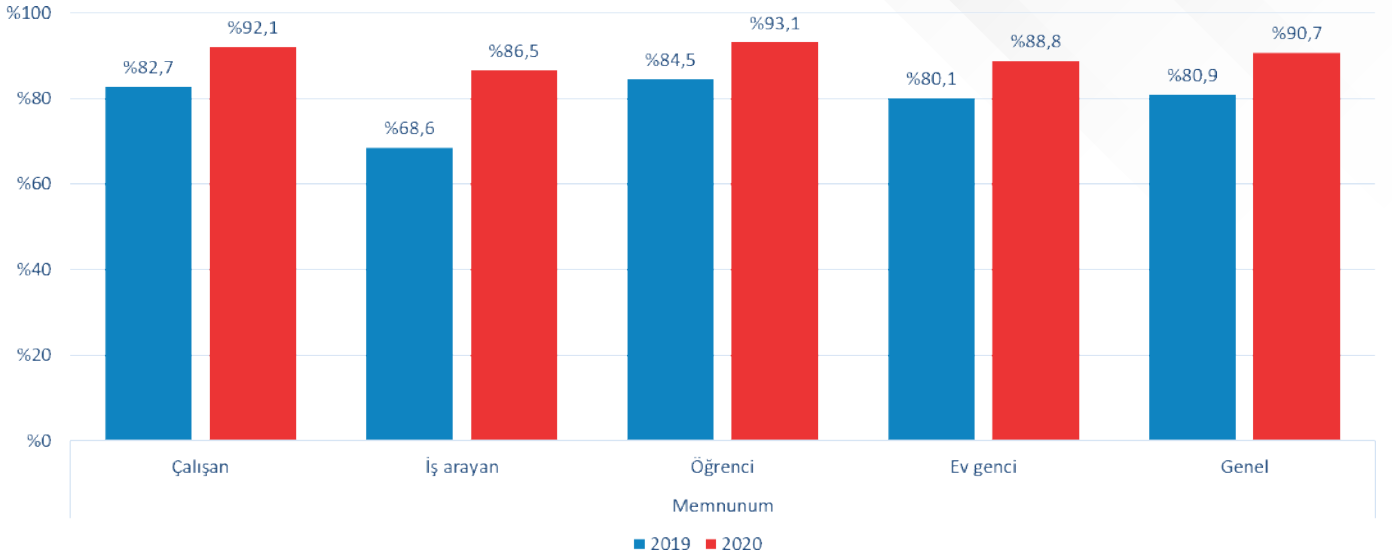
ŞEKİL 34. Engelli Olma Durumu ve Çeşitli Aktivitelerin Kolaylığı

Baz: 60 kişi

Görüşülen gençlerin yüzde 5'i bir engeli ya da sürekli bir hastalığının olduğunu belirtmiştir. Bu cevabı veren kişilere çeşitli aktiviteler okunmuş ve bu aktiviteleri gerçekleştirmenin onlar için kolay olup olmadığı sorulmuştur. Engeli olduğunu belirten gençlerin yüzde 68'i hastaneye/doktora gitmeyi kolay olarak nitelendirirken, yine yüzde 68'i şehrin diğer mahallelerine gitmenin kolay olduğunu söylemiştir. Komşu/akraba ziyaretlerini kolay bulanlar bu gençlerin yüzde 65'i, parka/deniz kıyısına gitmenin kolay olduğunu belirtenler de yüzde 62'sidir.

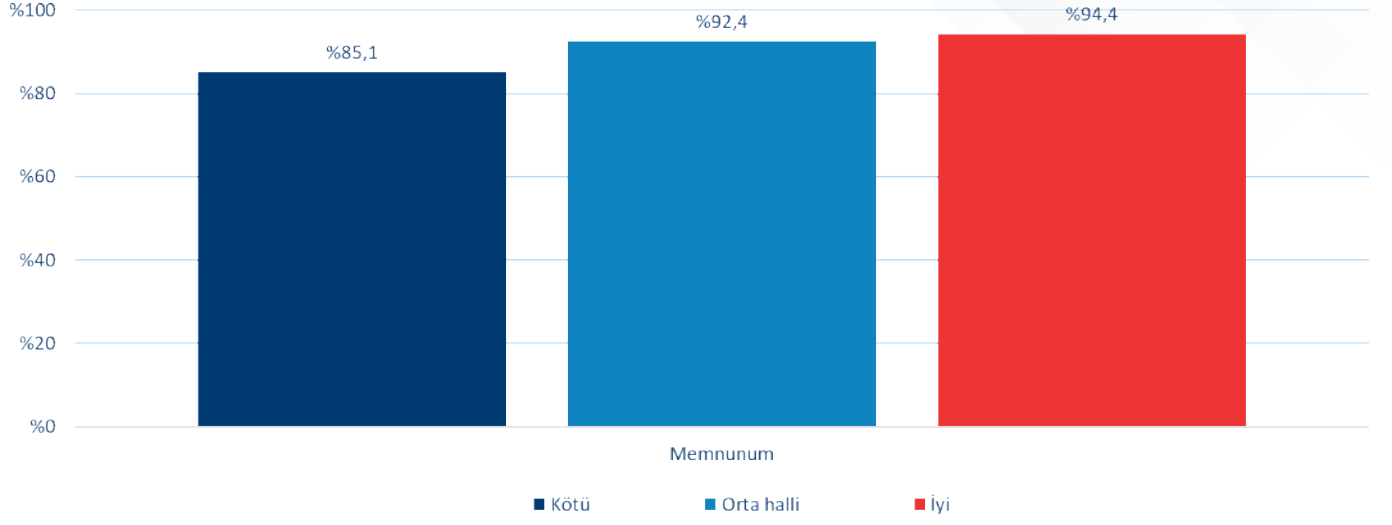
ŞEKİL 35. Sağlık Durumundan Memnuniyet ve Çalışma Durumu (“Biraz Memnunum” ve “Çok Memnunum” Yanıtını Verenlerin Toplamı) (2019-2020)

Baz: 73 kişi

2020 araştırmamıza göre gençlerin genel olarak sağlık durumlarından memnuniyet düzeyi yüzde 91’dir, sağlık durumundan memnun olduğunu belirten gençlerin oranı son bir yıl içerisinde 10 puan artmıştır. Öğrencilerin sağlık durumlarından memnuniyeti yüzde 93 ile en yüksekken, en düşük orana yüzde 87 ile iş arayanlarda rastlamaktayız. Çalışanların sağlık durumlarından memnuniyet düzeyi yüzde 92, ev gençlerinin ise yüzde 89 olarak hesaplanmaktadır. Sağlık durumlarından memnuniyet düzeyi son bir yılda bütün kesimlerde artış göstermiş, ancak en büyük artış 18 puanla iş arayanlarda olmuştur.

ŞEKİL 36. Maddi Durum Algısına Göre Sağlık Durumundan Memnuniyet (“Memnunum” Yanıtını Verenlerin Oranı)

Maddi durumunu “iyi” olarak değerlendiren gençlerin yüzde 94’ü ve “orta halli” olarak değerlendiren gençlerin yüzde 92’si sağlık durumlarından memnun olduklarını ifade ederken, maddi durumunun “kötü” olduğunu düşünen gençler için bu oran yüzde 85’e gerilemektedir.

Koronavirüs Dönemi Algısı

2020 Mart ayından itibaren Türkiye’yi ve dünyayı genel olarak etkileyen COVID-19 salgınının gençlerin iyi olma hali üzerindeki etkisini anlayabilmek için bu seneki araştırmaya bu kapsamda konular ekledik. Böylelikle, Koronavirüs salgınının genel olarak kendilerine ve ailelerine etkileri; çalışanlar için çalışma hayatındaki değişimleri, öğrenciler içinse eğitim hayatlarındaki değişimleri ve yeni koşullardan memnuniyet düzeylerini öğrenmeyi amaçladık.

ŞEKİL 37. Koronavirüs Döneminde Yaşananlar (“Evet” Yanıtlarının Oranı)

2020 araştırmasına katılan gençlere bazı ifadeler yönlendirdik ve Koronavirüs döneminde bu ifadelerde sözü edilen durumların onların başına gelip gelmediğini sorduk. Gençlerin yüzde 26’sı bu dönemde ödeyemedikleri kira, elektrik, su gibi masrafları olduğundan bahsetmiş, yüzde 18’i ise bankadan ya da tanıdıklardan borç aldığını söylemiştir. Koronavirüs döneminde gençlerin yüzde 16’sı eğitime ara vermek zorunda kalırken, yüzde 14’ü işini kaybetmiştir. Koronavirüs döneminde evden çalışmaya başlayan gençlerin oranı ise yüzde 10 olarak karşımıza çıkmaktadır.

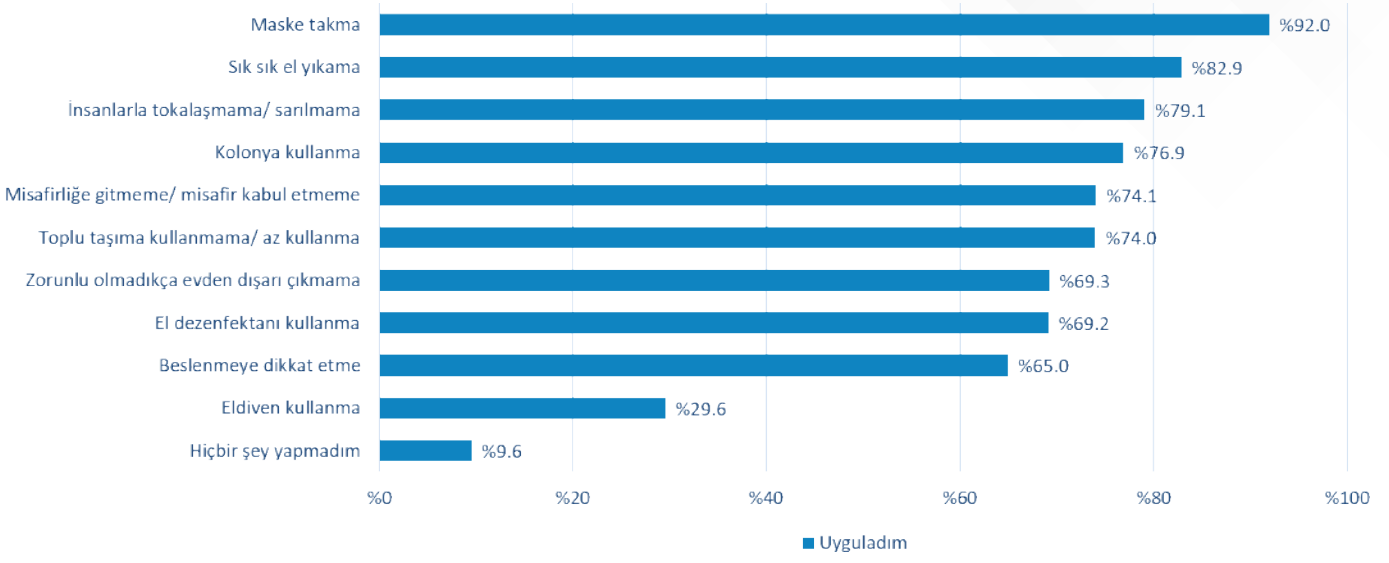
Buna ek olarak gençlerin yüzde 13’ü Koronavirüs sebebiyle ailesinden birisinin, yüzde 6’sı ise kendisinin hastalandığını ifade etmiştir. Koronavirüs sebebiyle ailesinden birini kaybedenlerin oranı ise yüzde 3’tür. Gençlerin yüzde 8’i Koronavirüs döneminde aile bireylerinden uzakta yaşamak zorunda kaldıklarını belirtmiştir.

ŞEKİL 38. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Koronavirüs Döneminde Yaşananlar (“Evet” Yanıtlarının Oranı)

	3.000 TL ve altı	3.001 TL- 6.000 TL	6.001 TL ve üzeri
Bu dönemde ödeyemediğim kira, elektrik, su gibi masraflarımız oldu	%47,3	%23,0	%16,3
Bu dönemde bankadan ya da tanıdıklardan borç aldım	%30,8	%17,0	%12,1
Bu dönemde eğitimime ara vermek zorunda kaldım	%18,3	%19,8	%11,4
Koronavirüs döneminde işimi kaybettim	%25,6	%12,9	%8,7
Koronavirüs sebebiyle ailemden birisi hastalandı	%14,3	%14,1	%10,7
Koronavirüs döneminde evden çalışmaya başladım	%12,8	%9,5	%8,7
Bu dönemde aile bireylerinden uzakta yaşamak zorunda kaldık	%11,0	%6,9	%5,2
Koronavirüs sebebiyle hastalandım	%5,9	%6,5	%5,5
Bu dönemde yaşadığımız evden taşınmak zorunda kaldık	%6,2	%5,5	%1,0
Koronavirüs nedeniyle ailemden birisini kaybettim	%2,6	%3,6	%2,1

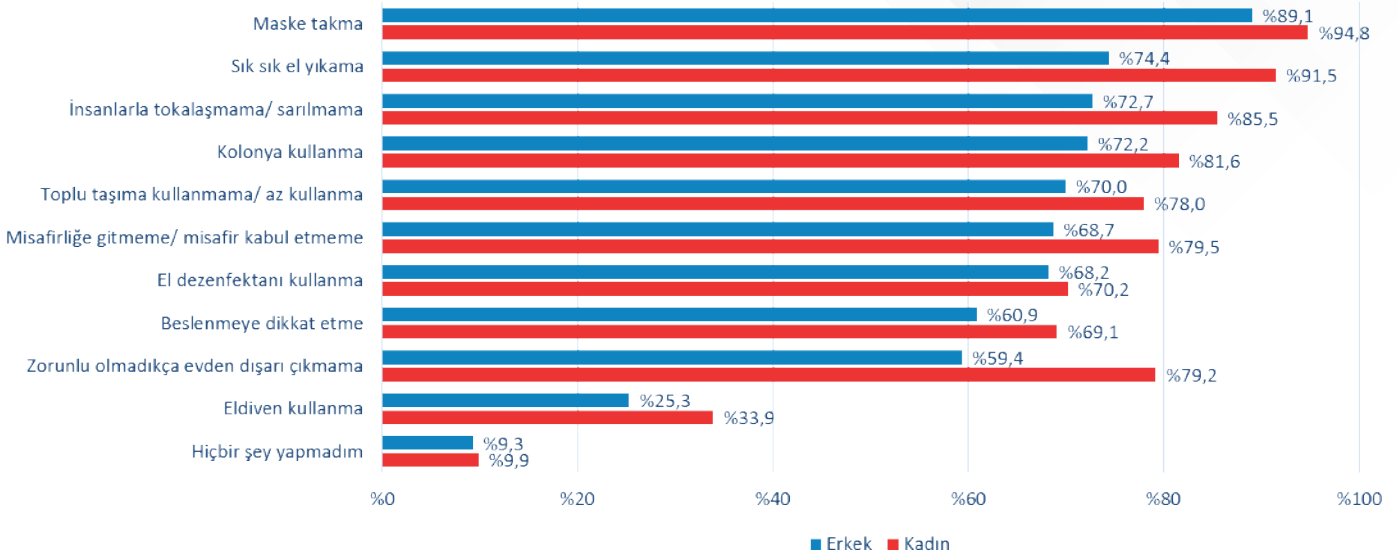
Koronavirüs döneminde hanehalkı geliri 3.000 TL ve altında olan gençlerin yaklaşık yarısı (yüzde 47) ödeyemediği kira, elektrik, su gibi masrafları olduğunu ifade etmiştir. Yine bu dönemde toplam aylık hanehalkı geliri 3.000 TL ve altında olan gençlerin yaklaşık üçte biri (yüzde 31) bankadan ya da tanıdıklardan borç almıştır. Ayrıca 3.000 TL ve altı geliri olan gençlerden Koronavirüs döneminde işini kaybetmiş olanların oranı yüzde 26'dır.

ŞEKİL 39. Koronavirüs Döneminde Alınan Önlemler (“Uyguladım” Yanıtlarının Oranı)

Gençlere Koronavirüs döneminde alınabilecek bazı kişisel önlemleri okuduk ve bu kişisel önlemlerden her birini ne kadar uyguladıklarını sorduk. Araştırma sonuçlarına göre gençlerin yüzde 92’si bu dönemde maske takmış, yüzde 83’ü sık sık ellerini yıkama önlemini almıştır. İnsanlarla tokalaşmamaya ve sarılmamaya dikkat edenlerin oranı yüzde 79 iken, kolonya kullanmaya özen gösterenlerin gençlerin oranının yüzde 77 olduğu görülmüştür. Hem misafiriğe gitmeme/misafir kabul etmeme, hem de toplu taşıma kullanmama/az kullanma önlemlerini aldığını söyleyenlerin oranı yüzde 74’tür. Ayrıca gençlerin yüzde 69’u zorunlu olmadıkça evden dışarı çıkmamış, yine yüzde 69’u el dezenfektanı kullanmış, yüzde 65’i de beslenmelerine dikkat etmiştir. Bu dönemde eldiven kullananların oranı yüzde 30’dur. Gençlerin yüzde 10’u ise bu dönemde Koronavirüs’ten korunmak için hiçbir şey yapmadığını söylemiştir.

ŞEKİL 40. Cinsiyete Göre Koronavirüs Döneminde Alınan Önlemler (“Uyguladım” Yanıtlarının Oranı)

Genel olarak baktığımızda, Koronavirüs’e karşı saydığımız bütün kişisel önlemleri kadınların erkeklerden daha fazla uyguladığını görmekteyiz. Kadınların yüzde 95’i bu dönemde maske takarken, bu oran erkekler için yüzde 89 olmaktadır. Sık sık el yıkadığını söyleyen kadınlar ise erkeklerden oldukça fazladır: kadınların yüzde 92’si sık sık el yıkama önlemini alırken erkeklerin yüzde 74’ü bu önlemi uygulamaktadır. Bu dönemde insanlarla tokalaşmayıp sarılmayan ve kolonya kullanan kadınların oranı sırasıyla yüzde 86 ve yüzde 82, erkekler içinse bu oranlar yüzde 73 ve yüzde 72’dir. Koronavirüs döneminde genç kadınların yüzde 80’i misafirliğe gitmez ve misafir kabul etmezken, bu önlemleri erkeklerin yüzde 69’u uygulamıştır. Toplu taşıma kullanmayan veya az kullananların oranı ise kadınlarda yüzde 78, erkeklerde yüzde 70 olmuştur. Zorunlu olmadıkça evden dışarı çıkmadığını belirtenlerin oranı da kadınlar ve erkekler için oldukça farklıdır: kadınların yüzde 79’u bu önlemleri alırken erkeklerin sadece yüzde 59’u bunu uygulamıştır.

Her iki cinsiyetin de daha az uyguladığı diğer önlemler el dezenfektanı kullanma (kadınlar için yüzde 70, erkekler için yüzde 68), beslenmeye dikkat etme (kadınlar için yüzde 69, erkekler için yüzde 61), ve eldiven kullanma (kadınlar için yüzde 34, erkekler için yüzde 25) olmuştur. Bu dönemde hiçbir önlem almadığını belirtenlerin oranı ise kadınlarda yüzde 10, erkeklerde yüzde 9’dur.

ŞEKİL 41. Çalışma Durumuna Göre Koronavirüs Döneminde Alınan Önlemler (“Uyguladım” Yanıtlarının Oranı)

	Çalışan	Öğrenci	İş arayan	Ev genci	Genel
Maske takma	%91,2	%93,1	%89,2	%95,3	%92,0
Sık sık el yıkama	%80,6	%87,1	%77,6	%89,7	%82,9
İnsanlarla tokalaşmama/ sarılmama	%77,4	%79,0	%77,6	%85,0	%79,1
Kolonya kullanma	%75,2	%85,1	%71,7	%77,1	%76,9
Misafirlğe gitmeme/ misafir kabul etmeme	%72,7	%78,2	%69,5	%77,6	%74,1
Toplu taşıma kullanmama/ az kullanma	%69,5	%75,8	%74,0	%83,2	%74,0
Zorunlu olmadıkça evden dışarı çıkmama	%61,8	%76,6	%66,8	%82,2	%69,3
El dezenfektanı kullanma	%73,2	%73,4	%62,8	%60,7	%69,2
Beslenmeye dikkat etme	%65,9	%75,0	%56,5	%59,8	%65,0
Eldiven kullanma	%28,8	%38,3	%21,1	%30,4	%29,6

Koronavirüs döneminde ev gençlerinin yüzde 95’i, öğrencilerin yüzde 93’ü, çalışanların yüzde 91’i ve iş arayanların yüzde 89’u maske taktığını ifade etmiştir. Sık sık el yıkadığını söyleyenler ise yine en fazla ev gençleri (yüzde 90) ve öğrencilerdir (yüzde 87). İnsanlarla tokalaşmama ve sarılmama, toplu taşıma kullanmama veya az kullanma, zorunlu olmadıkça evden dışarı çıkmama gibi kişisel önlemleri en fazla ev gençleri uygularken, kolonya kullanma, misafirlğe gitmeme ve misafir kabul etmeme, beslenmeye dikkat etme ve eldiven kullanma gibi önlemleri en fazla öğrenciler uygulamıştır. Öğrencilerin dörtte üçü bu dönemde beslenmesine dikkat ettiğini belirtmiştir.

ŞEKİL 42. Koronavirüs ile İlgili Görüşlere Katılma (“Kesinlikle Katılıyorum” ve “Biraz Katılıyorum” Yanıtlarının Toplam Oranı)

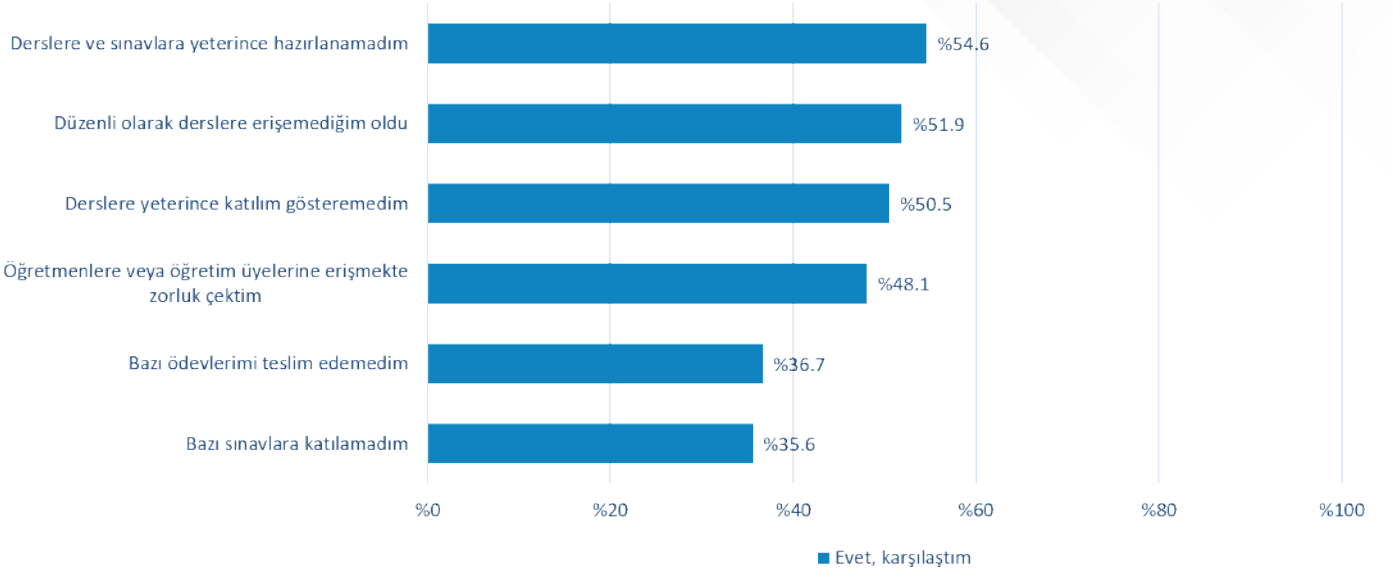

Araştırmaya katılan gençlere Koronavirüs ile ilgili bazı görüşler okunmuş ve bu görüşlere ne ölçüde katıldıklarını belirtmeleri istenmiştir. Buna göre, gençlerin yüzde 55'i Koronavirüs'ün ABD ya da Çin gibi büyük güçlerin geliştirdiği bir biyolojik silah olduğu görüşüne katılmaktadır. Hükümetlerin verdiği Koronavirüs istatistiklerinin güvenilmez olduğunu çünkü hükümetlerin kendilerini başarısız göstermek istemediğini söyleyenler ise yüzde 49 oranındadır. Gençlerin yüzde 46'sı bazı hükümetlerin yaşlı nüfustan kurtulabilmek için Koronavirüs'ün yayılmasına izin verdiklerini düşünmektedir. Koronavirüs'ün Çin'deki bir laboratuvarında üretilip kaza sonucu dünyaya yayıldığını belirten gençlerin oranı da yüzde 43 olmuştur.

Gençlerin yüzde 35'i Koronavirüs'ün ucuz bir tedavisi bulunmasına karşın kar etmek isteyen şirketlerin bu tedavinin kullanılmasını engellediğini, yüzde 34'ü de Koronavirüs'ün tedavisinin bulunduğunu ama bunu sadece zenginlerin kullanabildiğini düşünmektedir. Yüzde 30'luk bir kesim Koronavirüs salgınının eskiden beri var olan bir hastalık olduğu görüşüne katılmaktadır. Hem hükümetlerin Koronavirüs'ü herkesi aşılama için bahane olarak kullanacağı, hem de hükümetlerin Koronavirüs'ün öldürücülüğünü abarttığı görüşlerine katılanların oranı yüzde 30; ayrıca hükümetlerin Koronavirüs'ten istifade ederek herkesi gözetleyebilecekleri bir sistem kuracağı ve Koronavirüs'ün geleceğini öngören bazı kişiler olduğu ama bu kişilerin konuşmalarının engellendiği görüşlerine katılanların oranı yüzde 29 olmuştur.

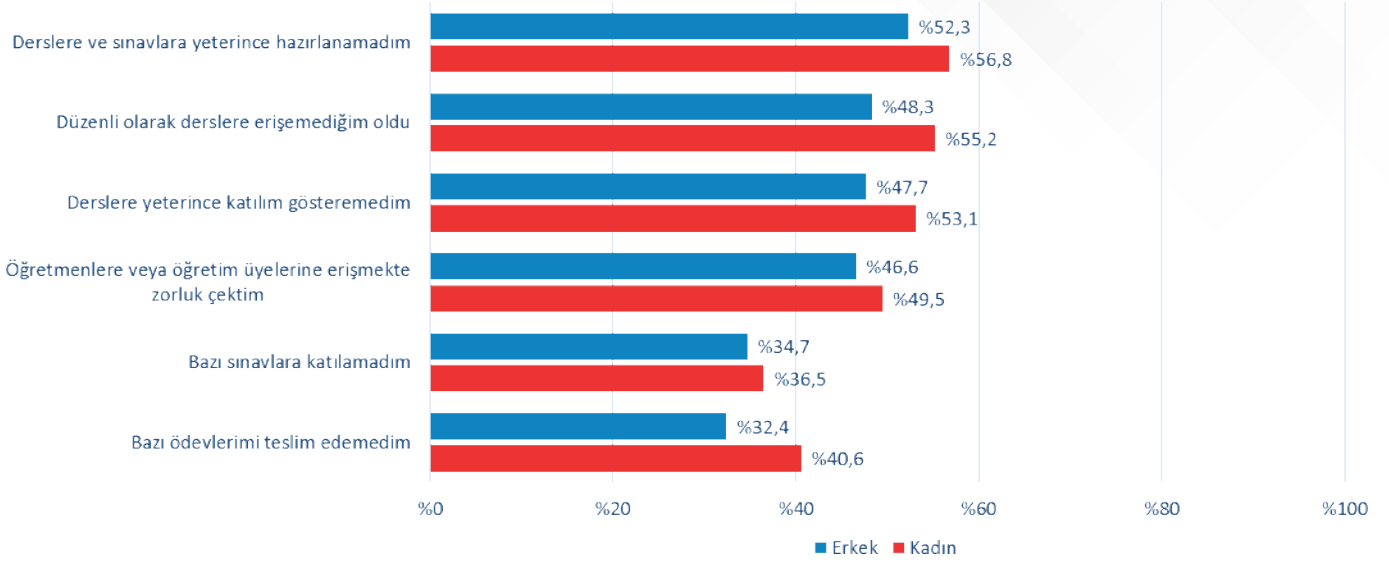
Gençlerin yaklaşık dörtte biri maske ve benzeri tedbirler almadan da Koronavirüs'ten korunabileceklerini düşünmektedir. Yine yaklaşık dörtte birlik bir kesim Koronavirüs'ü herkesi evde tutmak isteyen otoriter hükümetlerin bir bahanesi olarak görmektedir. Buna ek olarak gençlerin yüzde 22'si 5G teknolojisinin, yüzde 21'i de insanların çok fazla aşı yaptırmasının Koronavirüs'ün yaygınlaşmasına yol açtığını belirtmiştir.

ŞEKİL 43. Koronavirüs Döneminde Eğitim Sorunları (“Evet, karşılaştım” Yanıtlarının Oranı)

Bir okula kayıtlı olduğunu belirten 368 gence Koronavirüs döneminde saydığımız eğitim sorunlarıyla karşılaşmış ve karşılaşmadıklarını sorduk. Gençlerin yüzde 55’i bu dönemde derslere ve sınavlara yeterince hazırlanamamaktan, yüzde 52’si de düzenli olarak derslere erişememekten şikâyet etmektedir. Yine yüzde 51’lik bir kesim derslere yeterince katılım gösteremediğini, gençlerin yüzde 48’i de öğretmenlere veya öğretim üyelerine erişmekte zorluk çektiğini söylemiştir. Bu dönemde ayrıca bazı ödevlerini teslim edemeyen öğrencilerin oranı yüzde 37, bazı sınavlara katılamayanların oranı ise yüzde 36 olmuştur.

ŞEKİL 44. Cinsiyete Göre Koronavirüs Döneminde Eğitim Sorunları (“Evet, karşılaştım” Yanıtlarının Oranı)

Koronavirüs döneminde yaşanan eğitim sorunlarını cinsiyete göre incelediğimizde, bütün eğitim sorunlarını kadınların erkeklere kıyasla biraz daha fazla yaşamış olduğunu görmekteyiz. Kadınların yüzde 57’si derslere ve sınavlara yeterince hazırlanamamış, yüzde 55’i düzenli olarak derslere erişememiş, yüzde 53’ü derslere yeterince katılım gösterememiş, yarısı da öğretmenlere veya öğretim üyelerine erişmekte zorluk çekmiştir. Erkekler arasında derslere ve sınavlara yeterince hazırlanamayanların oranı yüzde 52, düzenli olarak derslere erişemeyenlerin ve derslere yeterince katılım gösteremeyenlerin oranı yüzde 48, öğretmenlere veya öğretim üyelerine erişmekte zorluk çekenlerin oranı yüzde 47 olmuştur.

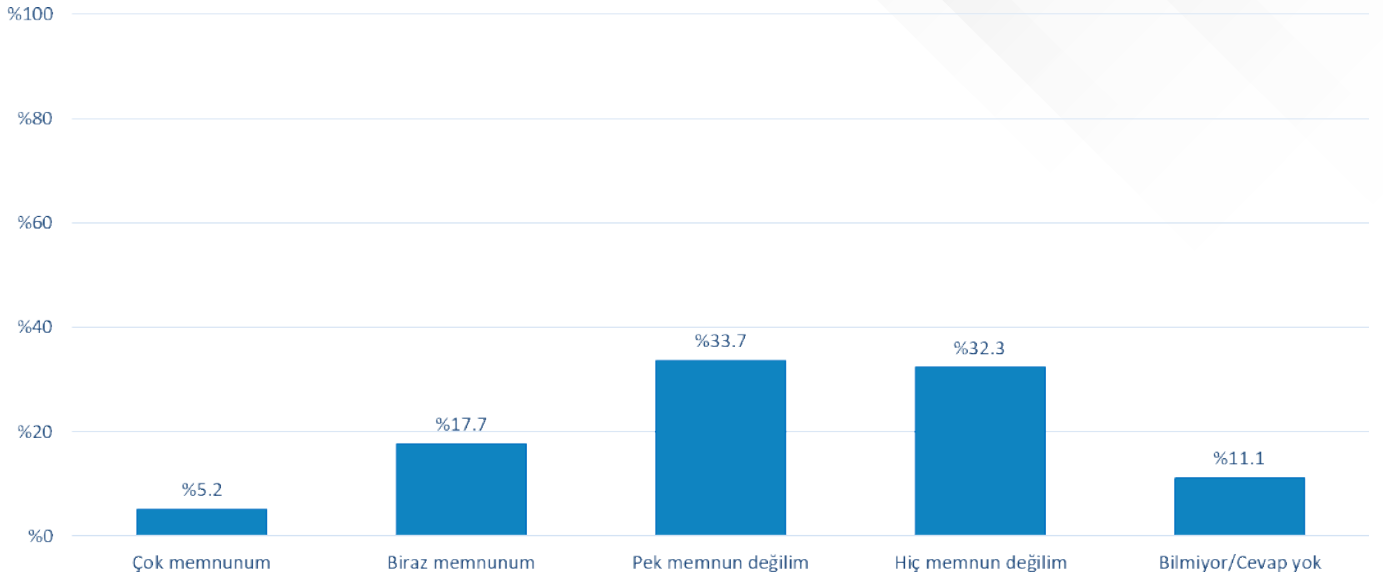
Aynı dönemde kadınların yüzde 41’i bazı ödevlerini teslim edemez ve yüzde 37’si bazı sınavlara katılamazken, bu sorunları yaşayanların oranları erkeklerde sırasıyla yüzde 32 ve yüzde 35’tir.

ŞEKİL 45. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Koronavirüs Döneminde Eğitim Sorunları (“Evet, karşılaştım” Yanıtlarının Oranı)

	3.000 TL ve altı	3.001 TL – 6.000 TL	6.001 TL ve üzeri
Derslere yeterince katılım gösteremedim	%67,6	%55,3	%42,2
Derslere ve sınavlara yeterince hazırlanamadım	%66,2	%58,4	%46,7
Düzenli olarak derslere erişemediğim oldu	%64,7	%58,4	%45,6
Öğretmenlere veya öğretim üyelerine erişmekte zorluk çektim	%60,3	%54,0	%40,0
Bazı sınavlara katılamadım	%47,1	%37,3	%30,0
Bazı ödevlerimi teslim edemedim	%45,6	%45,3	%28,9

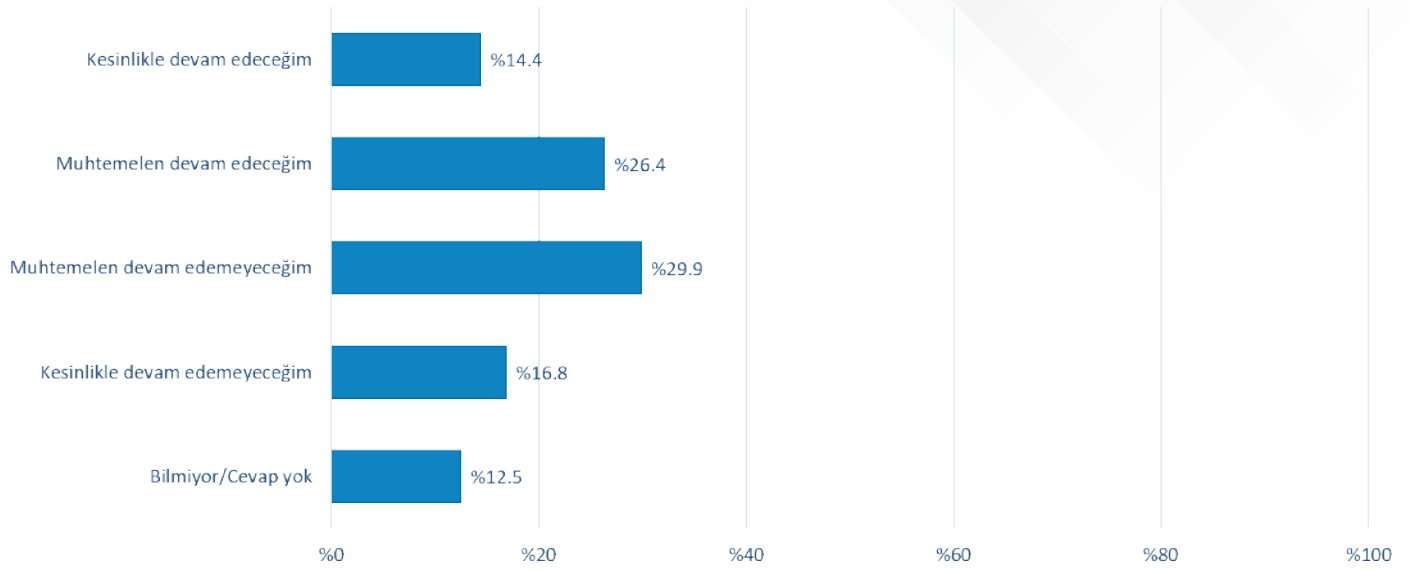
Gençlerin toplam aylık hanehalkı gelirlerine göre bu sefer de Koronavirüs döneminde yaşadıkları eğitim sorunları incelendiğinde, sayılan bütün eğitim sorunlarıyla en fazla 3.000 TL ve altı toplam aylık hanehalkı gelirine sahip gençlerin karşılaştığı göze çarpmaktadır. Buna göre, 3.000 TL ve altı gelir grubundaki gençlerin yüzde 68’i derslere yeterince katılım gösterememiş, yüzde 66’sı derslere ve sınavlara yeterince hazırlanamamış, yüzde 65’i derslere düzenli olarak erişememiş ve yüzde 60’i öğretmenlere veya öğretim üyelerine erişmekte zorluk çekmiştir. Ayrıca bu gençlerin yüzde 47’si Koronavirüs döneminde bazı sınavlara katılamazken, yüzde 46’sı da bazı ödevlerini teslim edememiştir.

ŞEKİL 46. Koronavirüs Döneminde Alınan Eğitimden Memnuniyet

Koronavirüs döneminde, yani Mart 2020'den bu yana aldığı eğitimden memnun olduğunu ifade eden gençlerin oranı yüzde 23 ile sınırlı kalırken, gençlerin yüzde 34'ü bu dönemde aldıkları eğitimden pek memnun olmamış, yüzde 32'si ise bu dönemde aldıkları eğitimden hiç memnun olmadığını belirtmiştir.

ŞEKİL 47. 2020-2021 Eğitim Yılında Eğitimine Yüz Yüze Devam Etme Konusundaki Görüşler

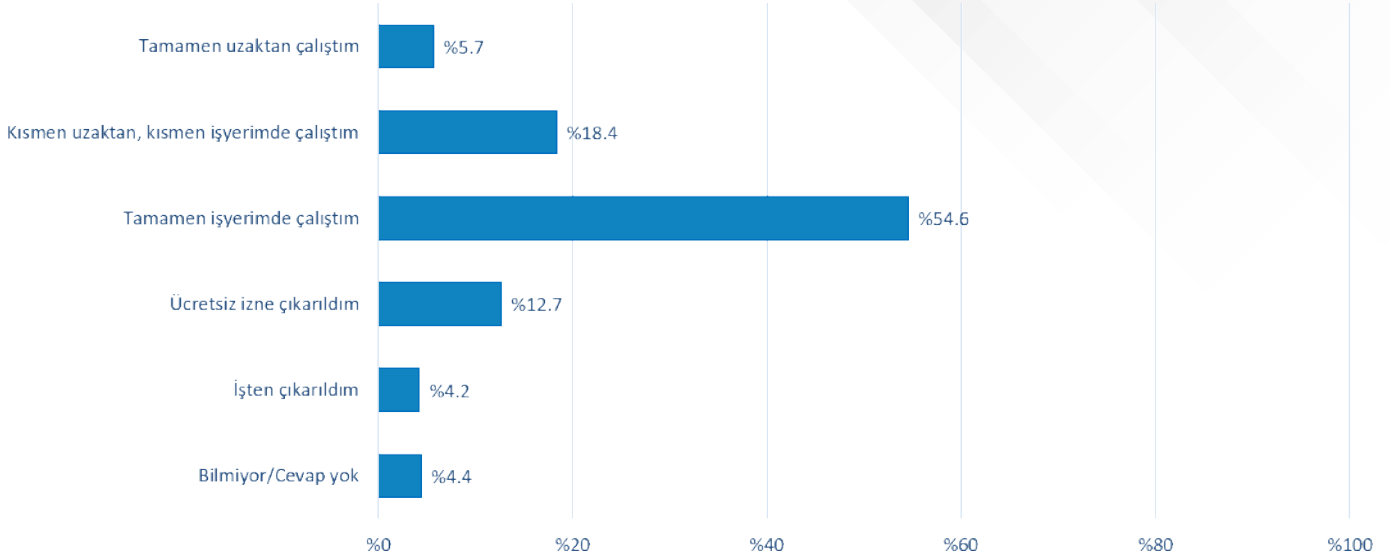
Bir okula kayıtlı olduğunu belirten gençlere bu sefer de önümüzdeki 2020-2021 eğitim yılında eğitimlerine yüz yüze devam edebileceklerini düşünüp düşünmedikleri soruldu. Gençlerin yüzde 41'inin önümüzdeki eğitim yılında yüz yüze eğitime devam edebileceklerine dair inançlarını koruduğu görülürken, yüzde 47'lik bir kesimin ise buna pek ihtimal vermediği ortaya çıktı.

ŞEKİL 48. Daha Faydalı Olduğu Düşünülen Eğitim Türü

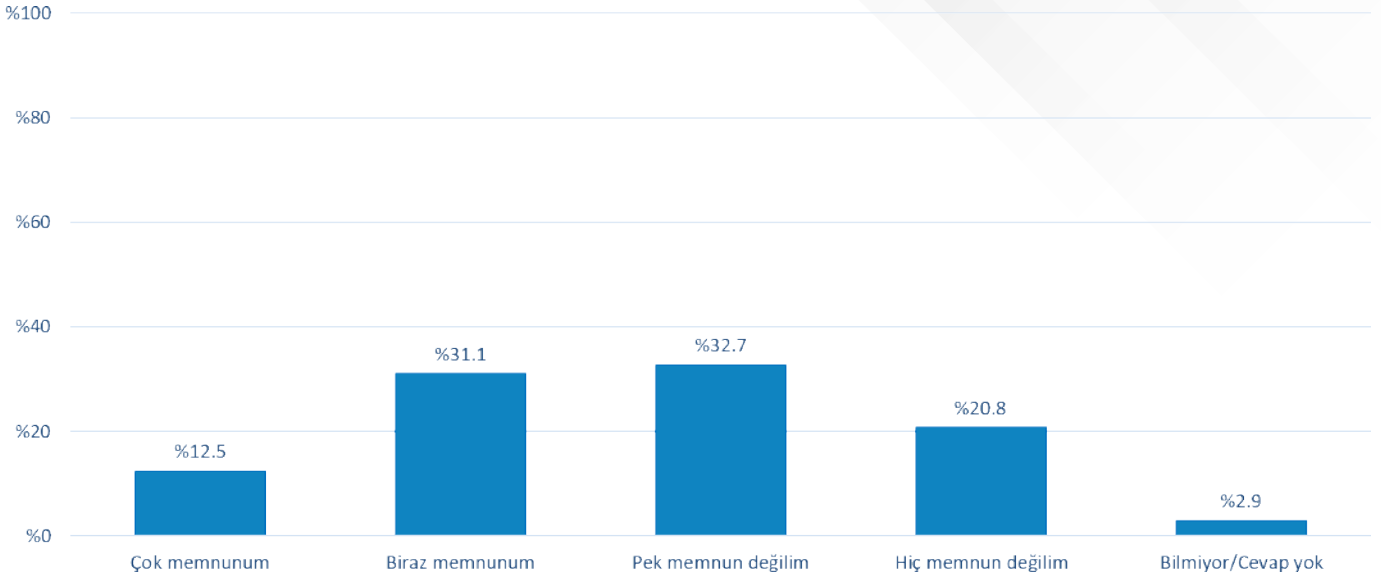
Koronavirüs döneminde edindikleri uzaktan eğitim deneyiminden hareketle, bu gençlere hangi eğitim türünün daha faydalı olduğunu düşündükleri soruldu. Buna göre eğitimine devam eden gençlerin yüzde 73'ü yüz yüze eğitimi daha faydalı görürken, sadece yüzde 7'si uzaktan eğitimin daha faydalı olduğunu düşünmektedir. Yüzde 10'luk bir kesim ise iki eğitim türü arasında faydalı olma açısından bir fark görmediğini belirtmiştir.

ŞEKİL 49. Koronavirüs Salgını Döneminde Çalışmaya Nasıl Devam Edildiği

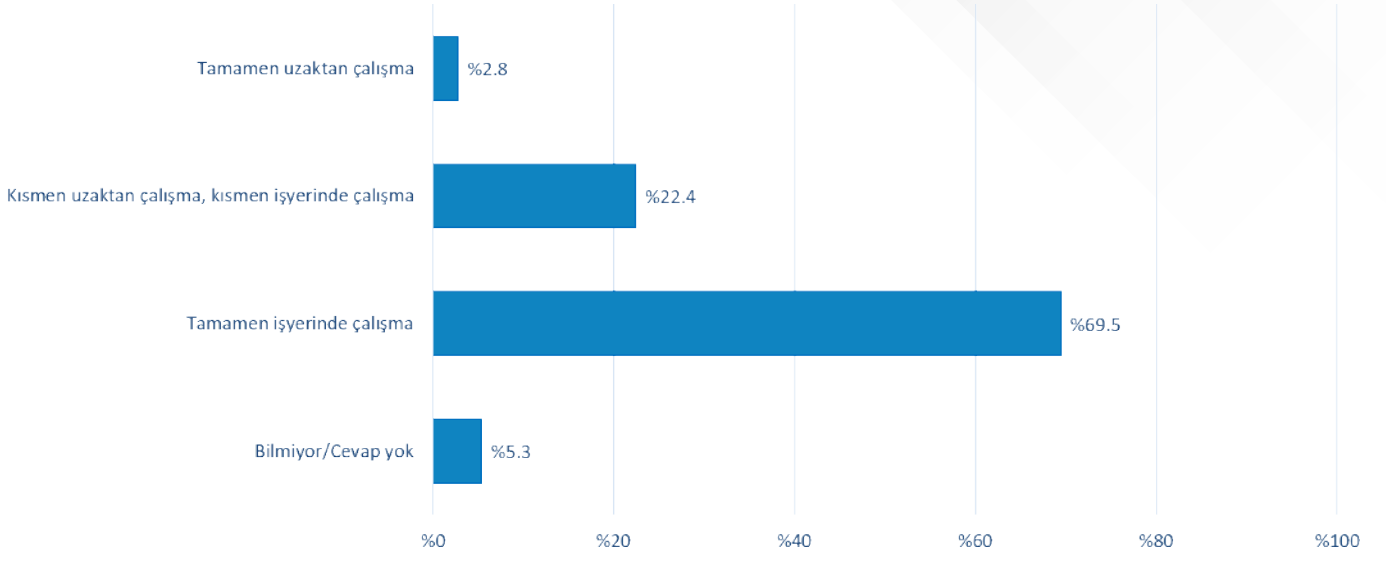
Çalışan gençlere Koronavirüs salgını döneminde çalışmaya nasıl devam ettiklerini sorduk. Buna göre çalışan gençlerin yüzde 55'i bu dönemde tamamen işyerinde çalışmaya devam ederken, yüzde 18'i kısmen uzaktan-kısmen işyerinde, yüzde 6'sı ise tamamen uzaktan çalışmıştır. Buna karşılık, aynı dönemde çalışan gençlerin yüzde 13'ü ücretsiz izne çıkarılmış, yüzde 4'ü ise işten çıkarılmıştır.

ŞEKİL 50. Koronavirüs Döneminde Çalışma Biçiminden Memnuniyet

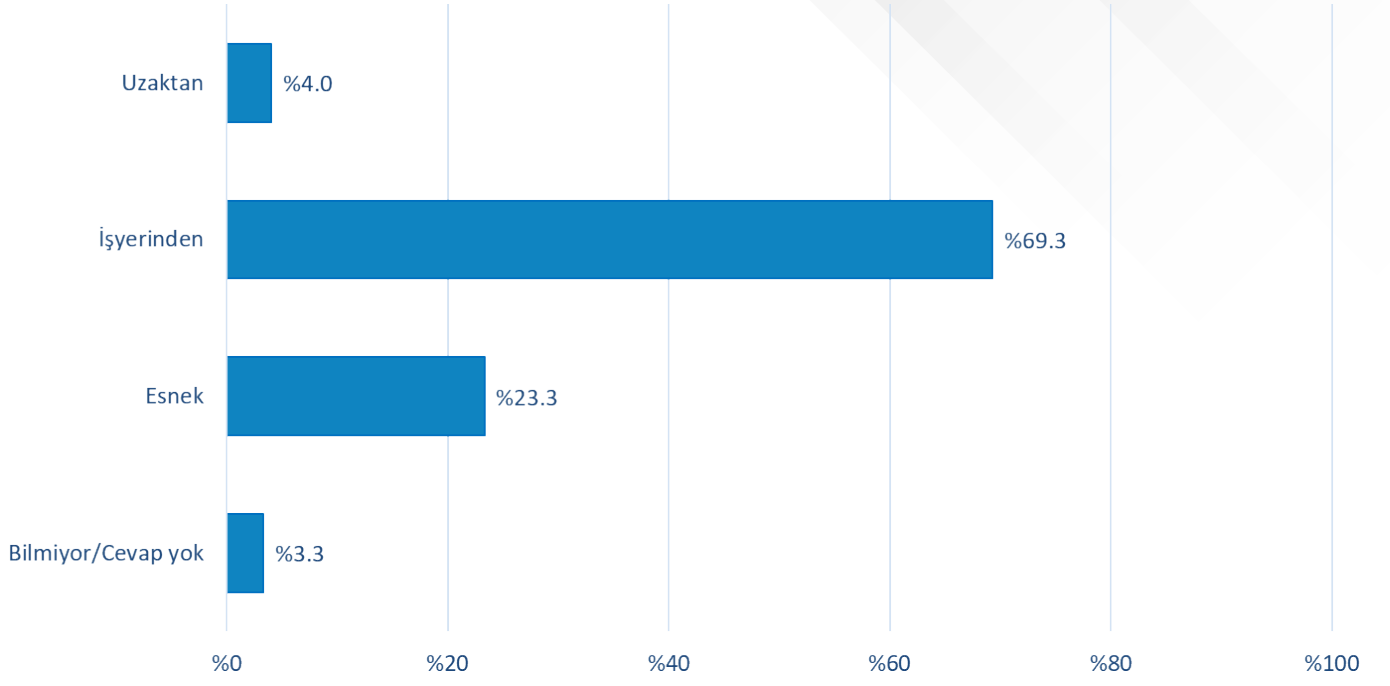
Çalışan gençlere Koronavirüs dönemindeki çalışma biçimlerinden ne derece memnun olduklarını sorduğumuzda, bu gruptaki gençlerin yüzde 44'ünün bu dönemdeki çalışma biçiminden memnun olduğu, yüzde 54'ünün ise çalışma biçiminden memnun olmadığı anlaşılmaktadır.

ŞEKİL 51. Önümüzdeki Dönemde Nasıl Bir Çalışma Biçimi Olacağı Hakkında Görüşler

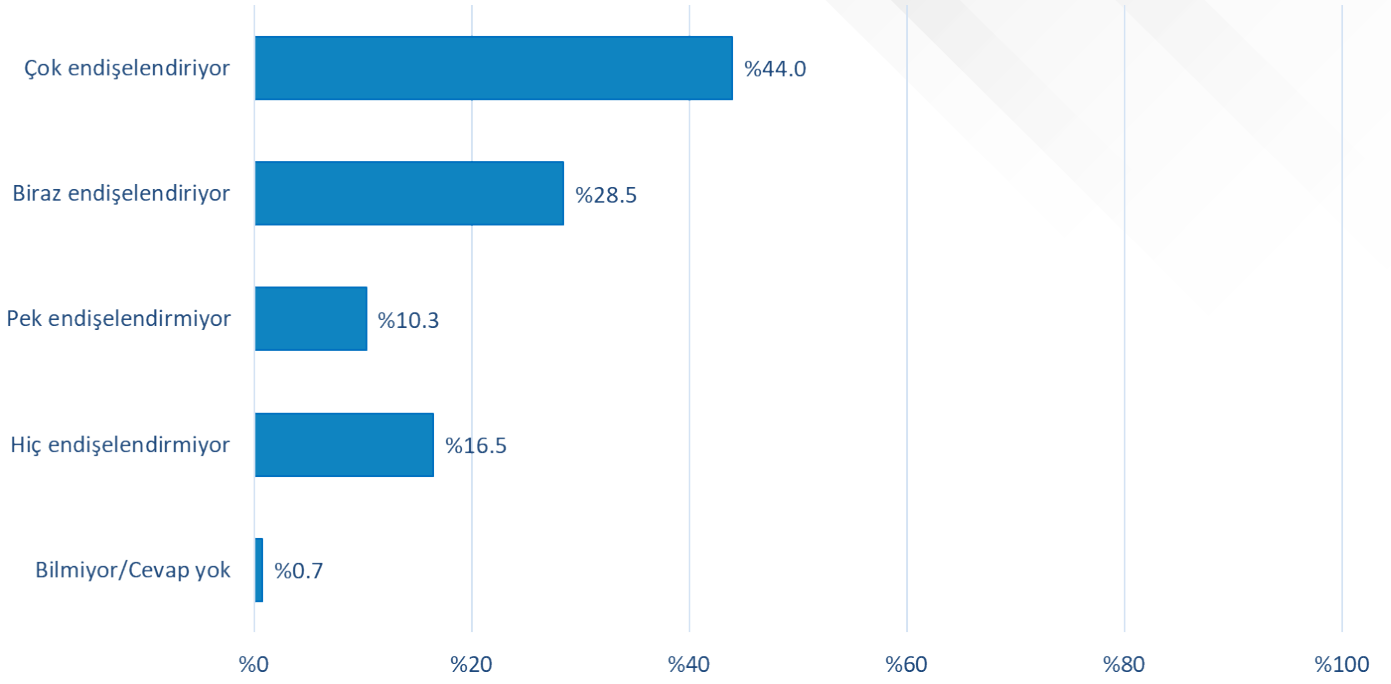
Önümüzdeki dönemde nasıl bir çalışma biçimi olacağını düşündüklerini sorduğumuzda, çalışan gençlerin yüzde 70'i çalışma biçiminin tamamen işyerinde çalışma şeklinde olacağını belirtmiştir. Yüzde 22'lik bir kesim kısmen uzaktan-kısmen işyerine çalışma biçimini öngörürken, çalışan gençlerin sadece yüzde 3'ü tamamen uzaktan çalışma biçiminin benimseneceğini düşündüğünü söylemiştir.

ŞEKİL 52. Tercih Edilen Çalışma Biçimi

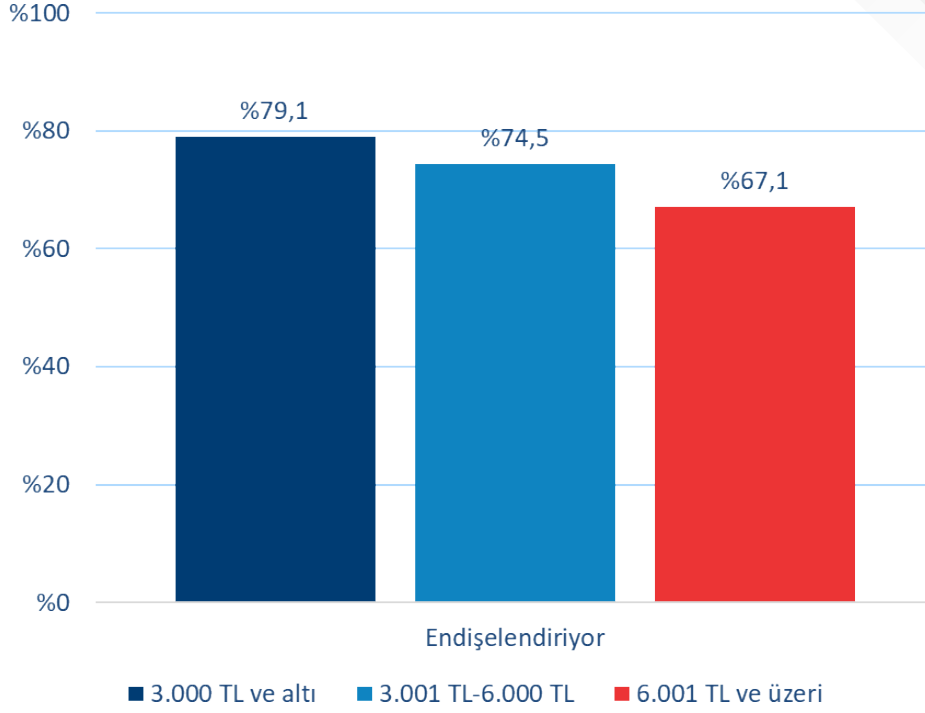
Çalışan gençlerin yüzde 69'u işyerinden çalışmayı tercih etmektedir. Esnek çalışma ve uzaktan çalışma biçimlerini tercih ettiğini söyleyenlerin oranı ise sırasıyla yüzde 23 ve yüzde 4 olmuştur.

ŞEKİL 53. Koronavirüs Salgınının Endişelendirme Düzeyi

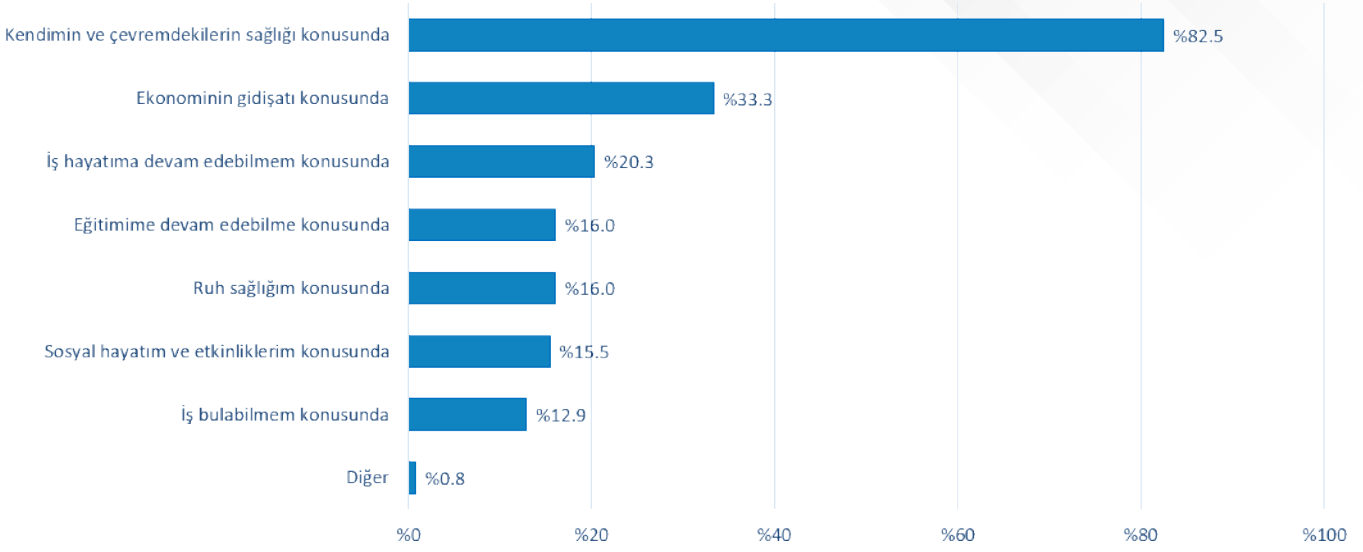
Araştırmaya katılan gençlere genel olarak düşündüklerinde Koronavirüs salgınından ne kadar endişe duydukları soruldu. Gençlerin yüzde 44’ü salgının kendilerini çok endişelendirdiğini söylerken, yüzde 29’u da biraz endişelendirdiğini belirtmiştir. Salgından endişelenmediğini söyleyenler ise yüzde 27 oranındadır.

ŞEKİL 54. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Koronavirüs Salgınının Endişelendirme Düzeyi (“Endişelendiriyor” Yanıtını Verenlerin Oranı)

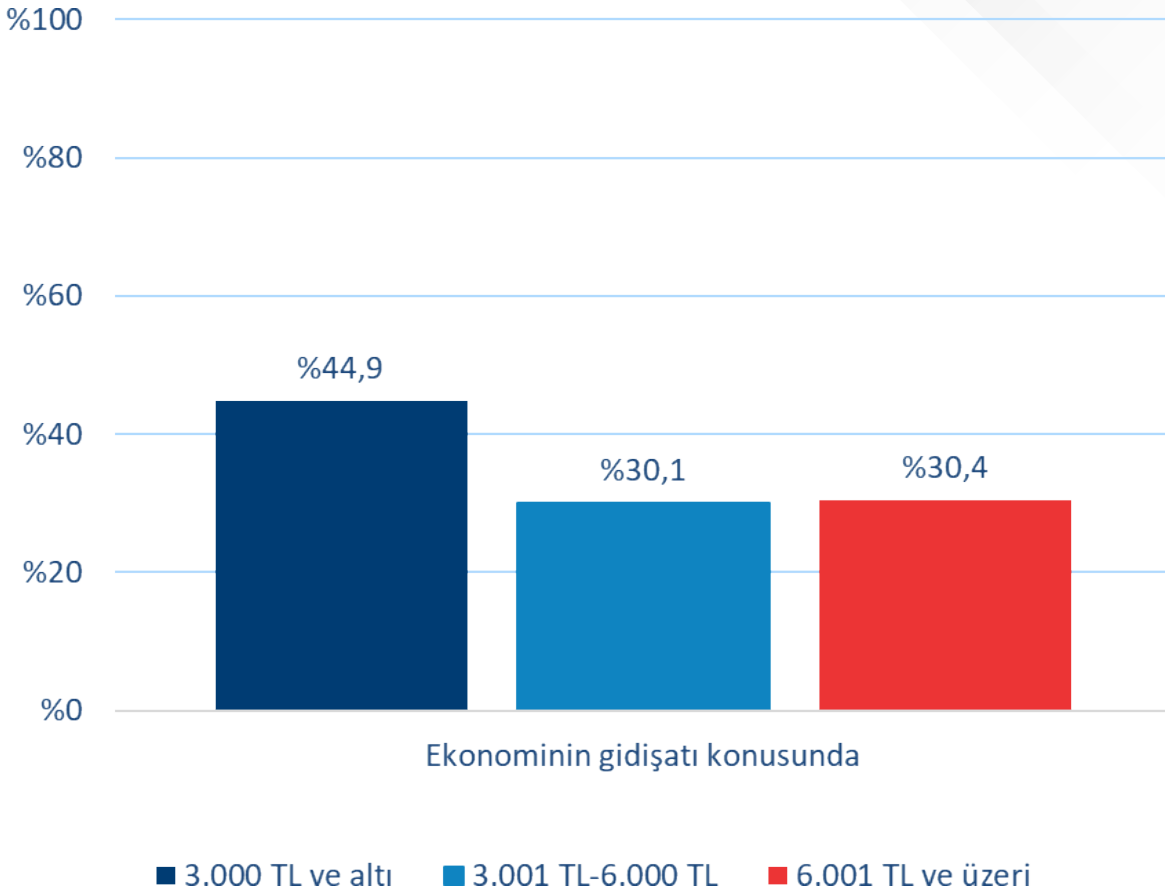
Gençlerin Koronavirüs salgınından duydukları endişe düzeylerine toplam aylık hanehalkı gelirlerine göre bakıldığında, salgın sebebiyle en çok endişelenenlerin yüzde 79 ile 3.000 TL ve altı toplam aylık hanehalkı gelir grubundaki gençler olduğu görülmektedir. 3.001 – 6.000 TL toplam aylık hanehalkı gelirine sahip gençlerin dörtte üçü, 6.001 TL ve üzeri toplam aylık hanehalkı gelirine sahip gençlerin de yüzde 67’si bu endişeyi paylaşmaktadır.

ŞEKİL 55. Koronavirüs Salgınının Hangi Konularda Endişelendirdiği

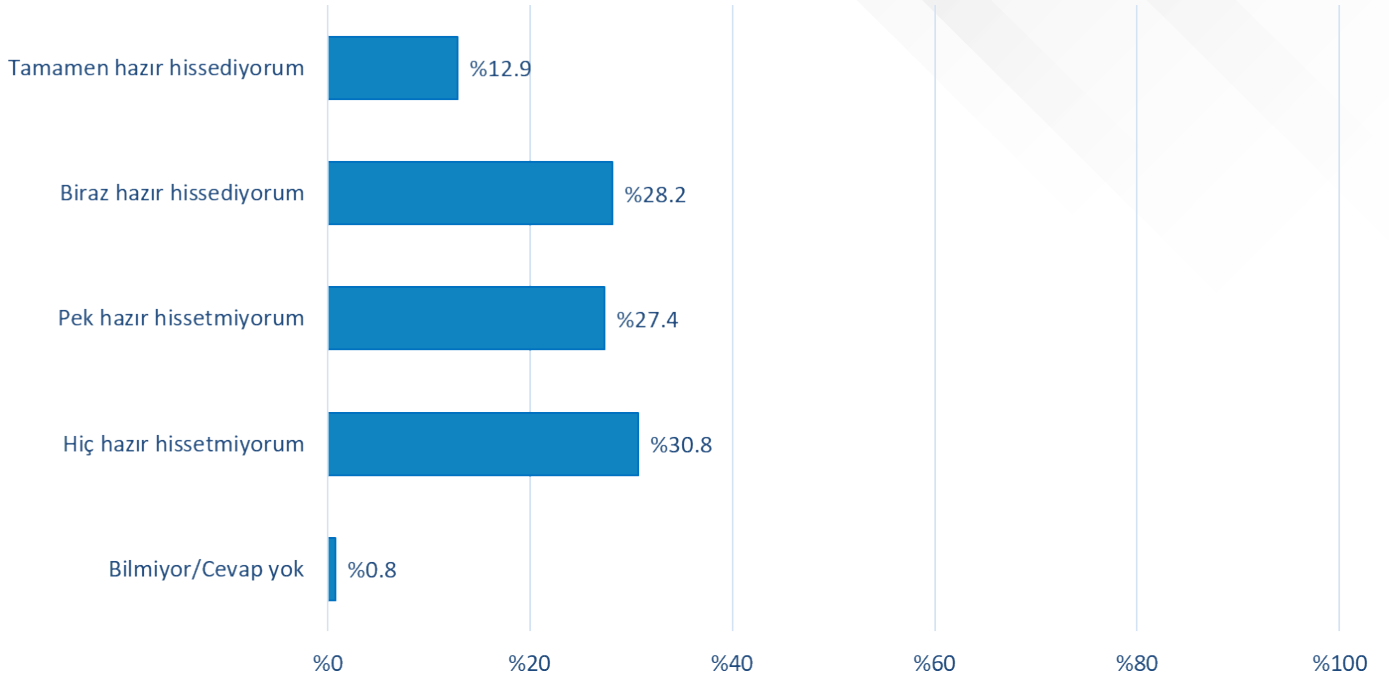
Koronavirüs salgını sebebiyle gençleri en çok endişelendiren konu kendilerinin ve çevrelerindeki insanların sağlığıdır (yüzde 83). Buna ek olarak ekonominin gidişatı (yüzde 33) ve iş hayatına devam edebilme (yüzde 20) de en çok endişe duyulan konulardandır. Hem eğitime devam edebilme hem ruh sağlığı hem de sosyal hayatı ve etkinlikleri konusunda endişe duyan gençlerin oranı yüzde 16'dır. Bu dönemde gençlerin iş bulma konusunda duydukları endişe de önceliklendirilme açısından yüzde 13 seviyesindedir.

ŞEKİL 56. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Koronavirüs Salgını Sebebiyle Ekonominin Gidişatı Konusunda Endişelenme

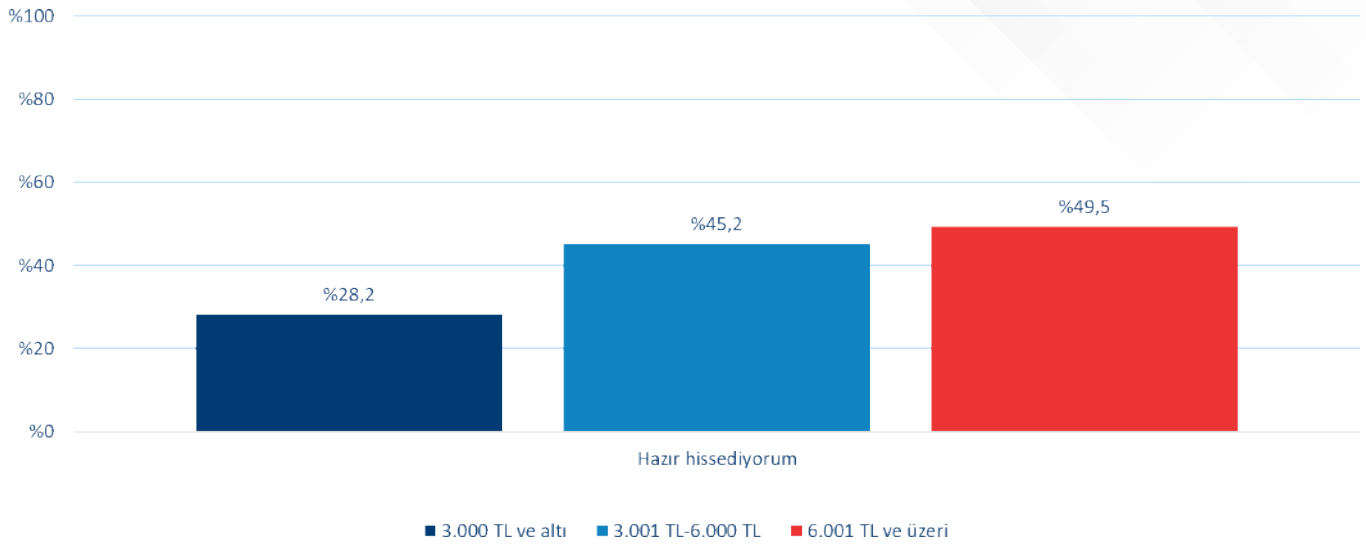
Koronavirüs salgınının ekonominin gidişatı üzerindeki etkisinden en fazla endişe duyanlar 3.000 TL ve altı toplam aylık hanehalkı gelir düzeyinde olan gençler olmaktadır (yüzde 45). 3.001 – 6.000 TL ile 6.001 TL ve üzeri toplam aylık hanehalkı gelir düzeyindeki gençlerin ekonominin gidişatı konusunda endişelenme oranları ise yüzde 30'dur.

ŞEKİL 57. Devam Eden Pandemi Sürecine Ne Derece Hazır Hissedildiği

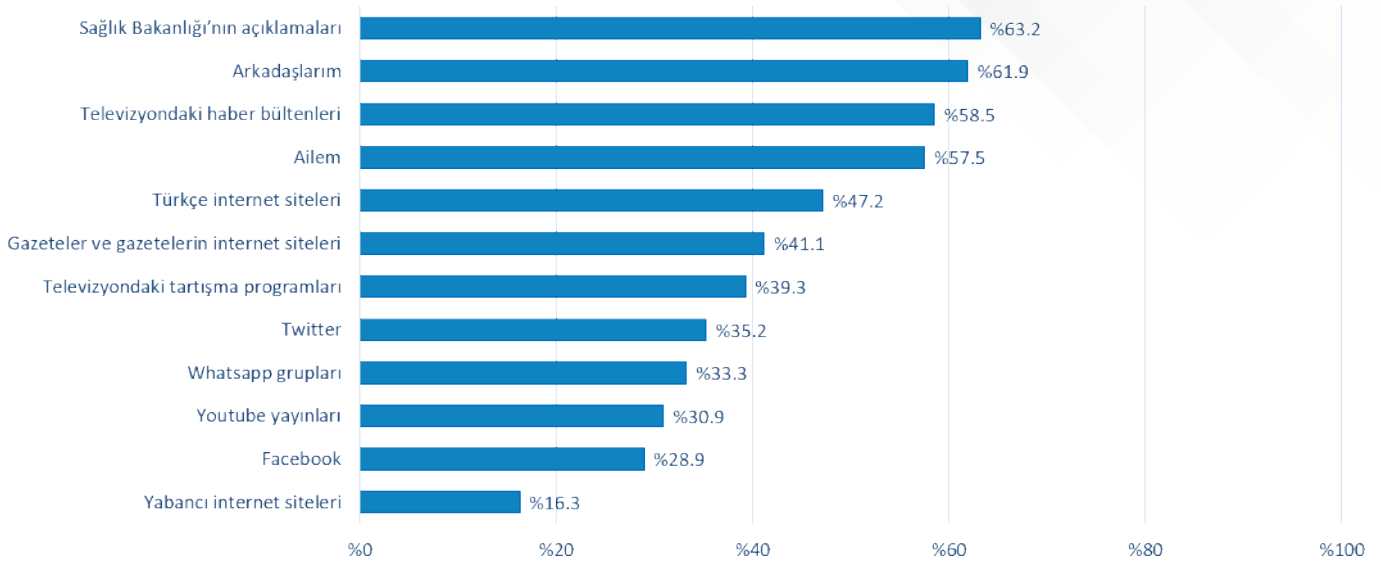
Devam eden pandemi sürecine hazır hissettiğini belirten gençlerin oranı yüzde 41 olurken, gençlerin yüzde 58'i ise bu sürece hazır hissetmediklerini belirtmiştir.

ŞEKİL 58. Toplam Aylık Hanehalkı Gelirine Göre Devam Eden Pandemi Sürecine Ne Derece Hazır Hissedildiği (“Hazır Hissediyorum” Yanıtını Verenlerin Oranı)

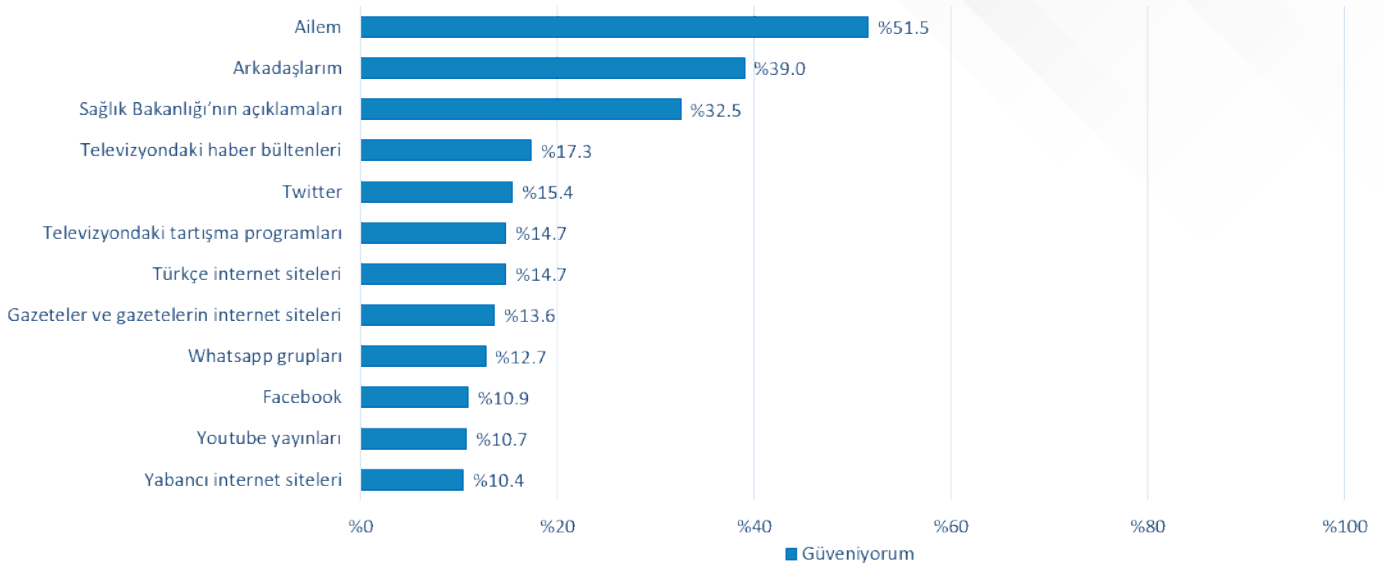
Devam eden pandemi sürecine hazır hissettiğini en az belirtenler yüzde 28 ile 3.000 TL ve altı toplam aylık hanehalkı gelirin sahip gençler olurken, 3.001 – 6.000 TL gelir grubundaki gençlerin yüzde 45’i, 6.001 TL ve üzeri toplam aylık hanehalkı gelir grubundaki gençlerin ise yarısı devam eden pandemi sürecine kendilerini hazır hissettiklerini ifade etmiştir.

ŞEKİL 59. Koronavirüs Döneminde Çeşitli Kaynaklardan Bilgi Alma Sıklığı (Haftada Bir ve Daha Sık Bilgi Alanların Oranı)

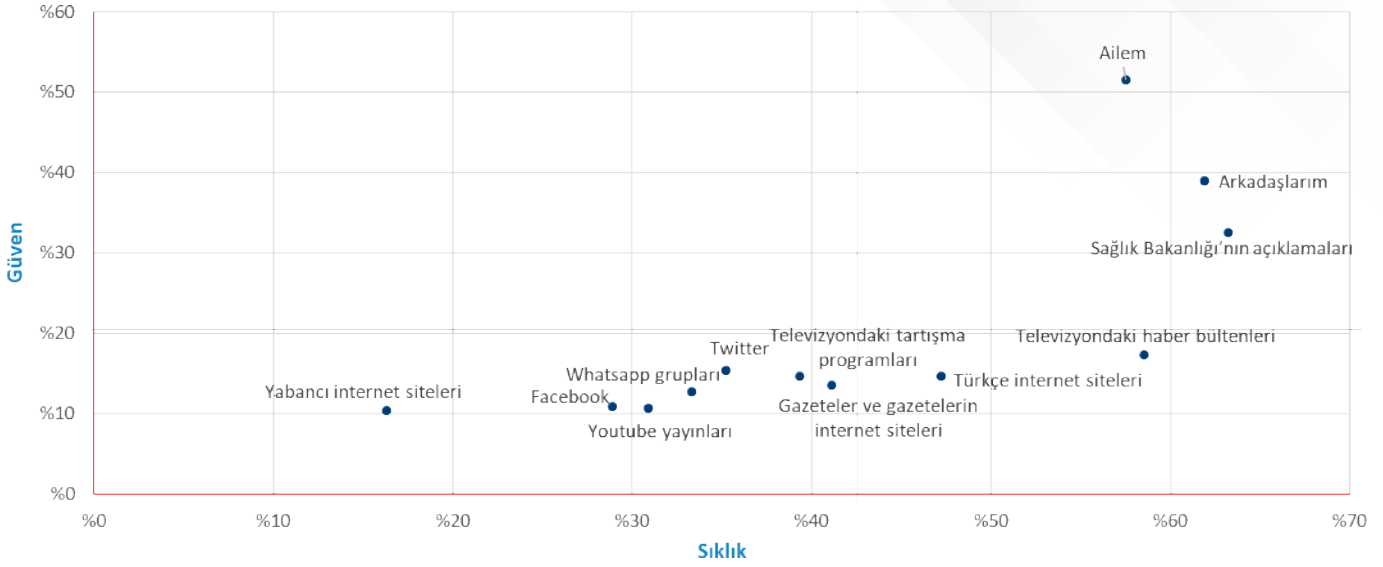
Katılımcılara saydığımız bilgi kaynaklarından Koronavirüs salgını ile ilgili ne sıklıkta bilgi aldıklarını sorduk. Gençlerin yüzde 63'ü Sağlık Bakanlığı'nın açıklamalarından haftada bir veya daha sık bilgi aldığını belirtirken, en sık bilgi alınan ikinci kaynak yüzde 62 ile arkadaşlar olmuştur. Bunları yüzde 59 ile televizyondaki haber bültenleri ve yüzde 58 ile aile izlemektedir. Türkçe internet sitelerinden ve gazeteler ile gazetelerin internet sitelerinden haftada bir ve daha sık bilgi alma oranları sırasıyla yüzde 47 ve yüzde 41 olmuştur. Televizyondaki tartışma programlarından bilgi alanlar ise yüzde 39 oranındadır. Sosyal medyadan bilgi alma sıklığına bakıldığında, en fazla Twitter (yüzde 35) ve en az Facebook (yüzde 29) ile gençlerin yaklaşık üçte biri haftada bir ve daha sık bu kaynaklardan bilgi almıştır. Bilgi almak için en az belirtilen kaynak ise yabancı internet siteleri olarak göze çarpmaktadır.

ŞEKİL 60. Koronavirüs Döneminde Bilgi Alınan Kaynaklara Güven Düzeyi (“Çok Güveniyorum” ve “Tamamen Güveniyorum” Yanıtlarının Toplam Oranı)

Katılımcılara ayrıca Koronavirüs döneminde bilgi aldıkları kaynaklara ne derece güvendikleri sorusu yöneltildi. Gençlerin yüzde 52'si ailesinden ve yüzde 39'u arkadaşlarından aldığı bilgilere güvenirken, yüzde 33'lük bir kesim Sağlık Bakanlığı'nın açıklamalarına güvenmektedir. Güven düzeyi açısından bunları sırasıyla televizyondaki haber bültenleri (yüzde 17), Twitter (yüzde 15), televizyondaki tartışma programları (yüzde 15), ve Türkçe internet siteleri (yüzde 15) izlemektedir. Gazetelere ve gazetelerin internet sitelerine güvendiğini söyleyenlerin oranı yüzde 14 olurken, Whatsapp gruplarından aldıkları bilgilere güvenenlerin oranı yüzde 13'tür. Facebook'a ve Youtube yayınlarına güvenenlerin oranı yüzde 11'ken, en az güven duyulan bilgi kaynağı yüzde 10 ile yabancı internet siteleri olmuştur.

ŞEKİL 61. Koronavirüsle İlgili Bilgi Kaynakları Güven-Sıklık Haritası

Koronavirüs döneminde bilgi alınan bazı kaynaklar ve bu kaynaklara duyulan güven dereceleri harita üzerinde birlikte değerlendirilmiştir.

Yukarıdaki haritada, x yatay eksenini bilgi kaynaklarının kullanım sıklığı yüzdesini, y dikey eksenini ise her bir kaynağa duyulan güvenin yüzdesini göstermektedir.

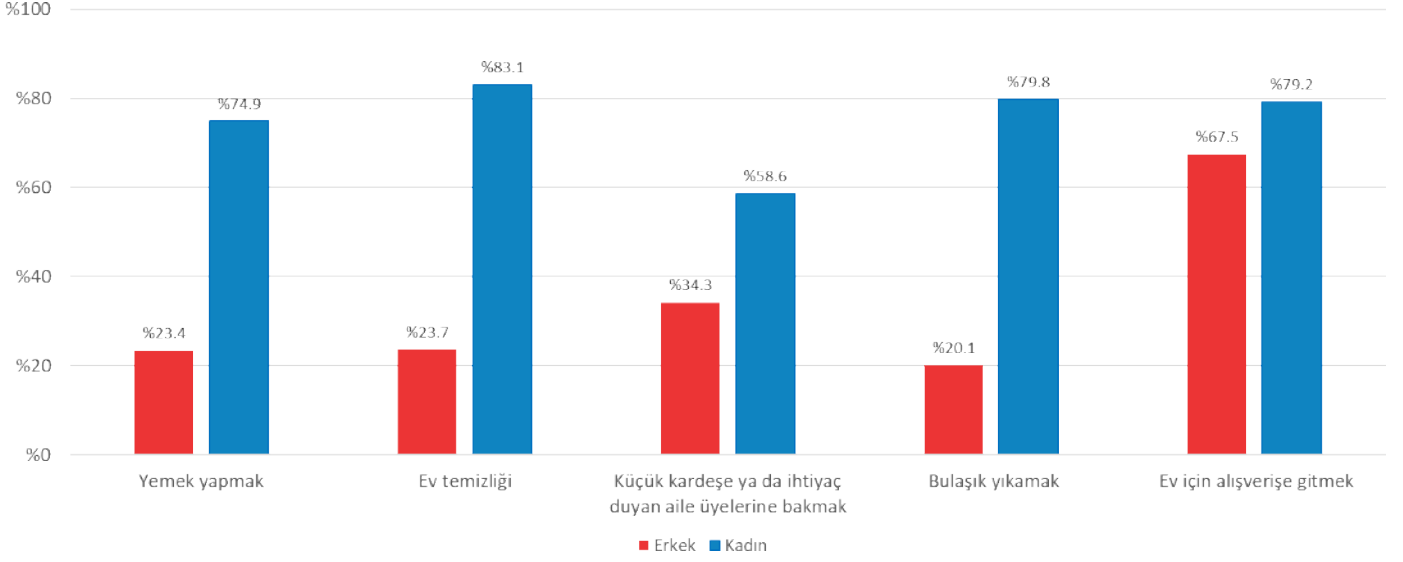
Haritaya bakıldığında, sık bilgi alınan ve en çok güven duyulan bilgi kaynağının gençlerin aileleri olduğu görülürken, diğer sık bilgi alınan ve güvenilen kaynakların gençlerin arkadaşları ve Sağlık Bakanlığı'nın açıklamaları olduğu anlaşılmaktadır. En fazla bilgi alınan kaynak Sağlık Bakanlığı'nın yaptığı açıklamalar iken, televizyondaki haber bültenleri diğer bir sıklıkla kullanılan bir bilgi kaynağı olarak belirtilmiştir.

Kaynakların kullanım sıklığı ve kaynaklara duyulan güven dereceleri bir arada göz önüne alındığında gençler için en öncelikli kaynaklar sırasıyla aileler, arkadaşları ve Sağlık Bakanlığı'nın açıklamaları olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlişkiler

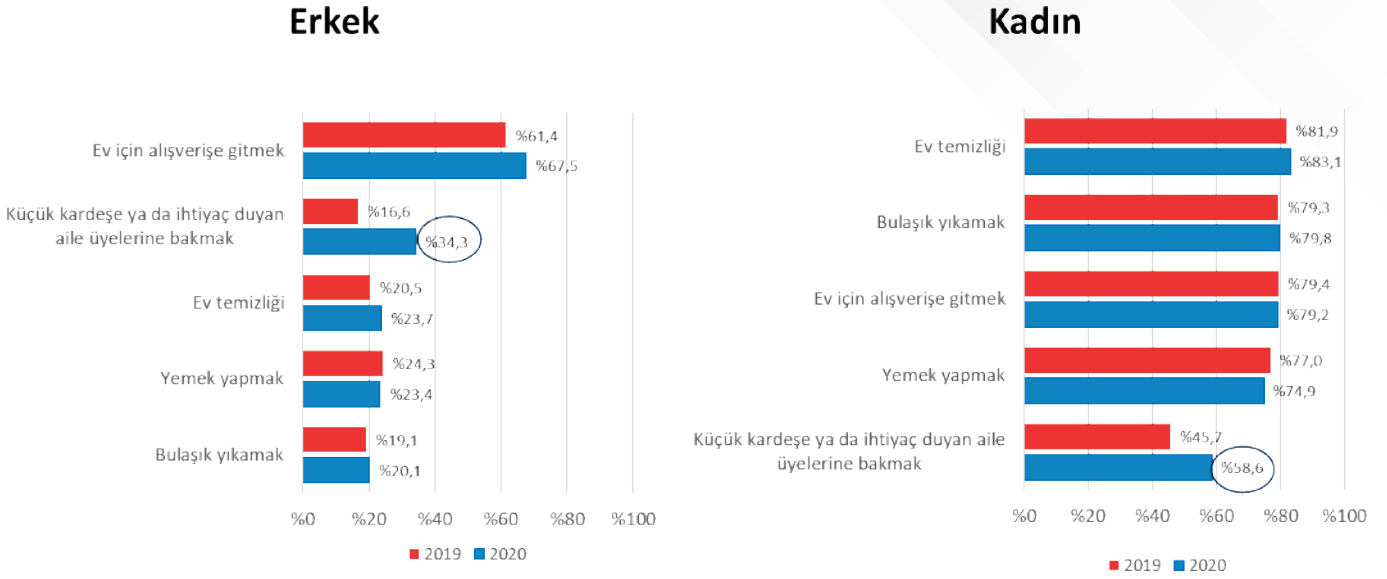
İlişkiler iyi olma halinin özellikle öznel boyutu açısından çok temeldir. Gençlerin yakın çevreleri ile kurdukları ilişkiler, bu ilişkilerin yapısı ve niteliği tüm hayatlarını etkiler. Çalışmamızda gençlerin aileleriyle ve arkadaşlarıyla olan ilişkileri diğer demografik değişkenlerle bir arada değerlendirecektir.

ŞEKİL 62. Gençler ve Evdeki İş Yükleri (Yaptığını Belirtenlerin Oranı)

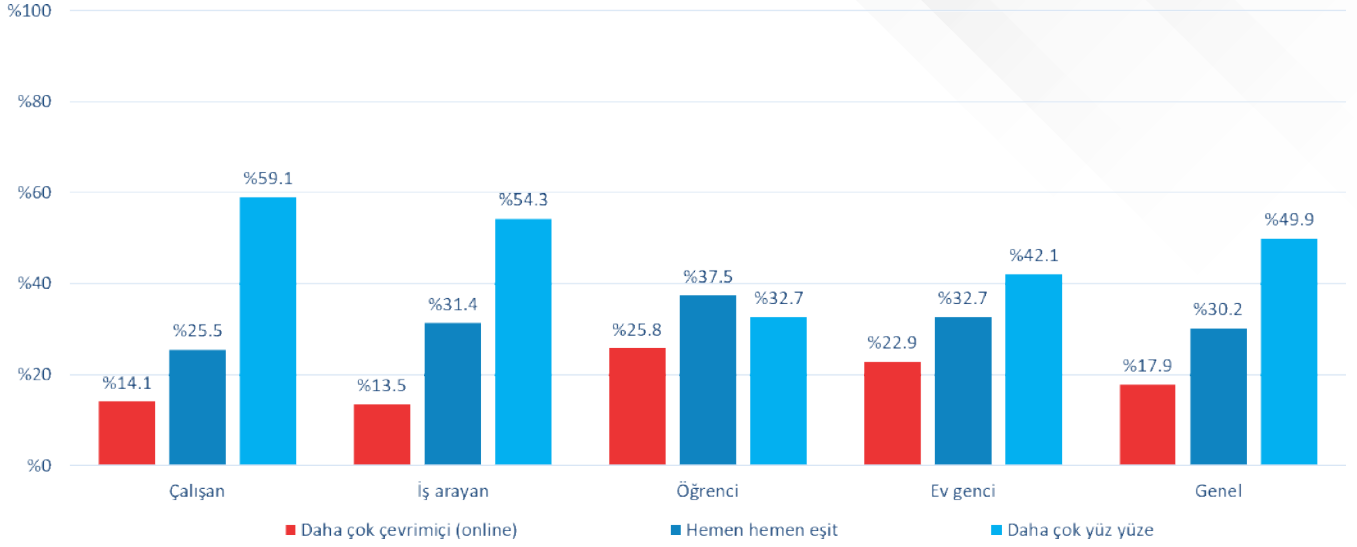
Genç kadınların yüzde 83'ü düzenli olarak ev temizliği yapmakta, yüzde 80'i bulaşık yıkamakta ve yüzde 79'u ev için alışverişe gitmektedir. Yine kadınların yüzde 75'i düzenli olarak yemek yapmaktadır. Genç erkeklerin yüzde 68'i düzenli olarak ev için alışverişe gitmektedir. Yüzde 34'ü küçük kardeşlerine ya da ihtiyaç duyan aile üyelerine bakmakta, yaklaşık dörtte biri düzenli olarak yemek ve ev temizliği yapmaktadır.

ŞEKİL 63. Gençler ve Evdeki İş Yükleri (Yaptığını Belirtenlerin Oranı) (2019-2020)

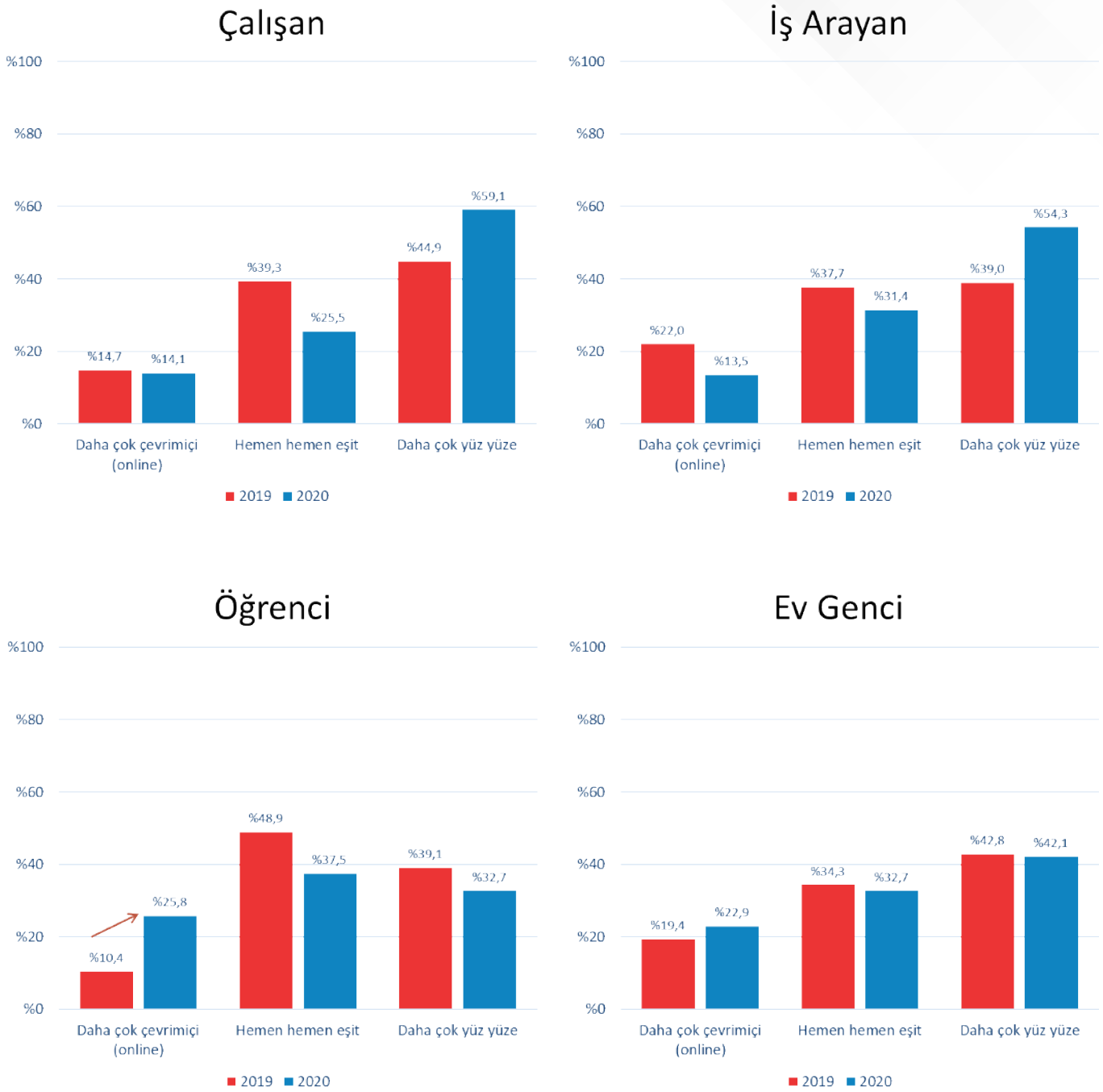
Gençler ve evdeki iş yüklerinin son bir yıl içerisindeki değişimine baktığımızda hem genç kadınların hem de genç erkeklerin içinde küçük kardeşlerine ya da ihtiyaç duyan aile üyelerine yardım ettiğini belirtenlerin yüzdesinin arttığını görmekteyiz. Bu oran erkekler için 18 puan, kadınlar içinse 13 puan artmıştır (sırasıyla yüzde 34 ve yüzde 59). Bunun dışında kadınların evdeki iş yükü oranları 2019'a göre hemen hemen aynı kalırken, erkekler 2019'a kıyasla ev için daha fazla alışverişe gitmeye başlamıştır (yüzde 68).

ŞEKİL 64. Gençlerin Birbirleriyle İletişim Kurma Şekli ve Çalışma Durumu

Gençlerin yarısı arkadaşlarıyla daha çok yüz yüze iletişim kurduğunu belirtirken, yüzde 18'i çevrimiçi iletişimi tercih ettiğini belirtmiştir. İki iletişim türünü de hemen hemen eşit tercih ettiğini belirtenlerin oranı yüzde 30'dur. Yüz yüze iletişimi daha fazla tercih edenler yüzde 59 oranıyla çalışanlar ve yüzde 54 ile iş arayanlar olurken, çevrimiçi iletişimi tercih edenlerin oranı öğrenciler (yüzde 26) ve ev gençlerinde (yüzde 23) daha yüksektir. Ayrıca, öğrencilerin yüzde 38'i iki iletişim türünü de hemen hemen eşit ölçüde tercih ettiğini söylemiştir.

ŞEKİL 65. Gençlerin Birbirleriyle İletişim Kurma Şekli ve Çalışma Durumu (2019-2020)

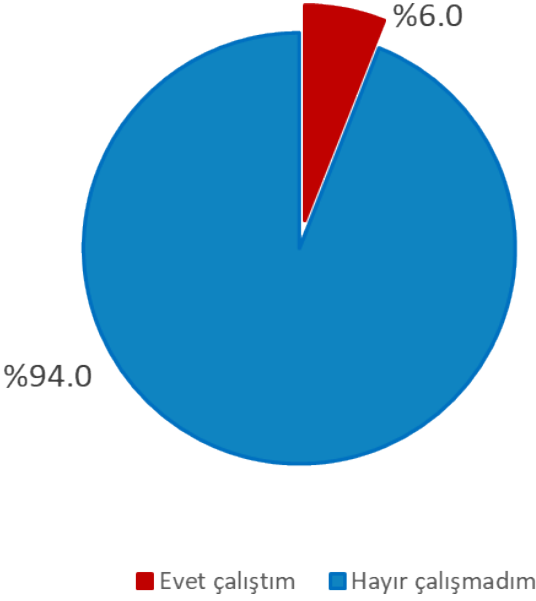

Gençlerin birbirleriyle iletişim kurma şekli tercihlerindeki değişime bakıldığında, çalışanlar ve iş arayanlarda 2019'dakine kıyasla yüz yüze iletişimi tercih etme oranının artmış olduğu, öğrencilerde ise çevrimiçi iletişimi tercih edenlerin oranında artış olduğunu görmekteyiz. Ev gençlerinin iletişim tercihlerinde ise son bir yıl içerisinde göze çarpan bir değişiklik bulunmamaktadır.

Gönüllülük ve Katılım

İyi olma hali alanlarından bir diğeri katılımdır. Katılım hem etkinliklere hem de karar alma süreçlerine katılım olarak ele alınmaktadır. Biz çalışmamızda ayrıca gençlerin gönüllülük alanındaki faaliyetlerine de yer verdik.

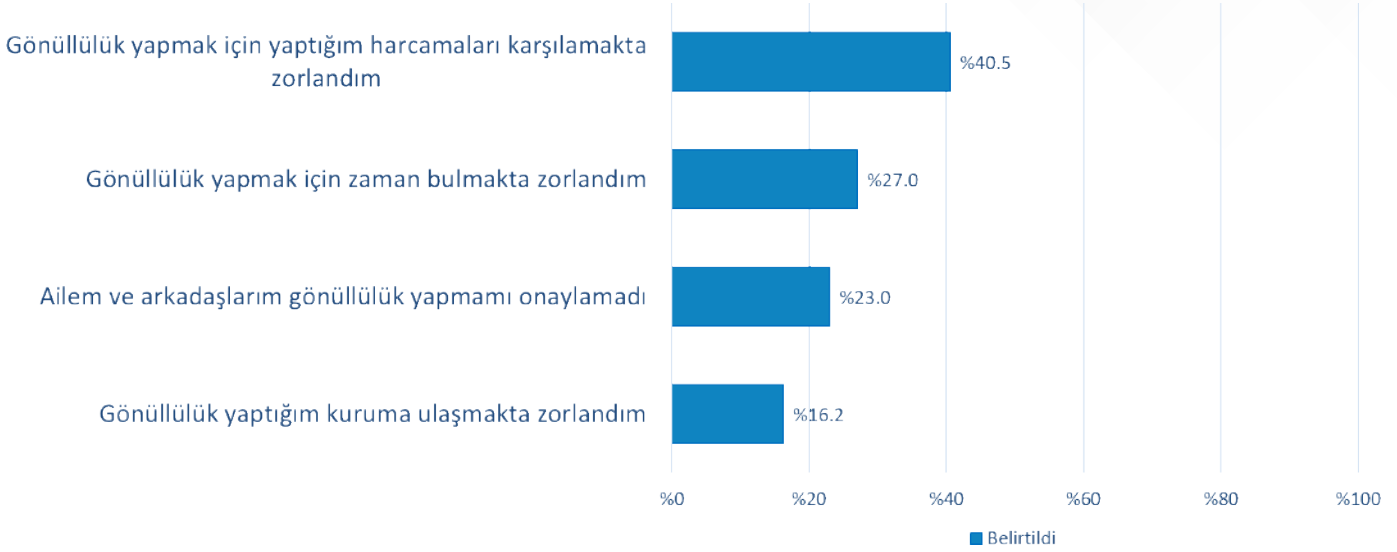
ŞEKİL 66. Gençlerin Gönüllülükleri

Araştırma çalışmamıza katılan gençlere "Herhangi bir ücret almadan gönüllü bir işte veya bir sivil toplum kuruluşunda hiç çalıştınız mı?" sorusunu yönelttiğimizde, sadece yüzde 6'sının böyle bir gönüllü faaliyette bulunduğunu, yüzde 4'ünün geçmişinde böyle bir deneyimi olmadığını görmekteyiz. Bu oran hem diğer ülkelerle karşılaştırıldığında düşüktür hem de zaman içerisinde bir artış olmaması nedeniyle kaygı vericidir.¹

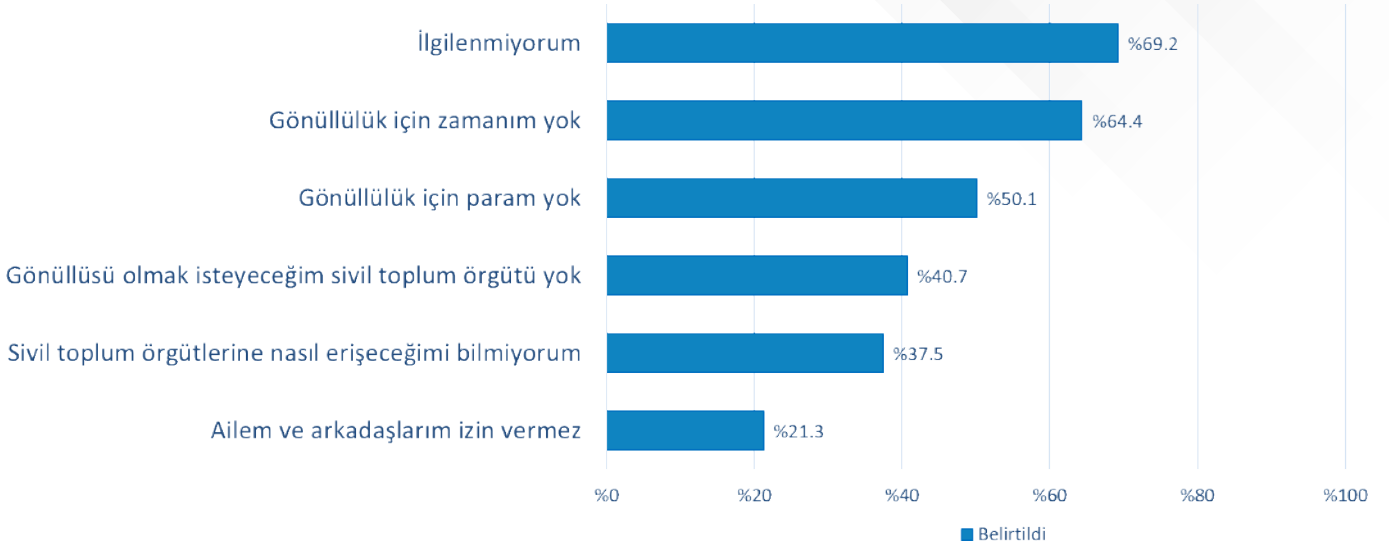
¹ Dünya Değerler Araştırması'nın 2010-2014 dönemini kapsayan 6. Dönemine göre, Türkiye'de 18-29 yaş dilimindeki gençlerin yüzde 5'i herhangi bir sivil toplum faaliyetinde bulunmuşlardır. Bu oranla Türkiye 60 ülke arasından sondan ikincidir (www.worldvaluessurvey.org)

ŞEKİL 67. Gönüllülük Yaparken Yaşanılan Zorluklar (Belirtenlerin Oranı)

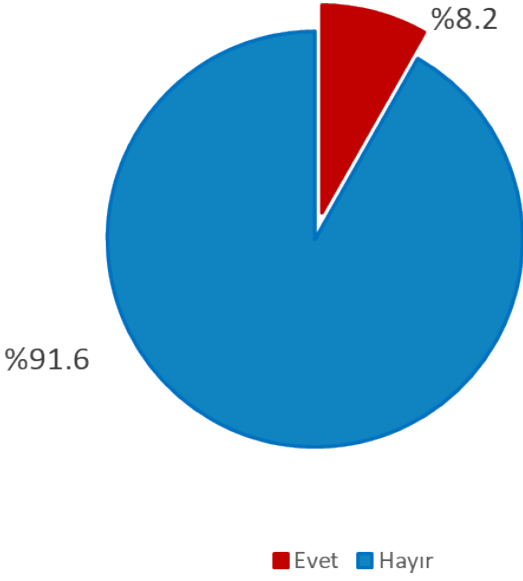
Geçmişte gönüllü faaliyette bulunduğunu belirten 74 gence bir dizi zorluk saydık ve bunları yaşayıp yaşamadıklarını sorduk. Gençlerin belirttikleri en büyük zorluk 2019'da zaman bulmakta zorlanmış olmalarıyken (yüzde 41), 2020'de en çok zorlanan konu gönüllülük yapmak için yapılan harcamaların karşılanması (yüzde 41) olmuştur. Gönüllülük yapmak için zaman bulmakta zorlananların oranı yüzde 27, gönüllülük yapması ailesi ve arkadaşları tarafından onaylanmayanların oranı yüzde 23 ve gönüllülük yaptığı kuruma ulaşmakta zorlananların oranı yüzde 16'dır. Bu açıdan gönüllülük yaptığını belirten gençlerin önündeki en büyük engelin harcamaları karşılamada yaşadıkları zorluklar olduğunu söyleyebiliriz.

ŞEKİL 68. Gönüllülük Yapmanın Önündeki Engeller (Belirtenlerin Oranı)

Gönüllülük yapmamış gençlere bu davranışlarının nedenleri sorulduğunda en fazla belirtilen sebep gönüllülük yapmakla ilgilenmemeleridir (yüzde 69). Gönüllülük için zamanı olmayanlar yüzde 64, gönüllülük için parası olmayanlar ise yüzde 50 oranındadır. Bu gençlerin yüzde 41'i gönüllüsü olmak isteyeceği bir sivil toplum örgütü olmadığından gönüllülük yapmazken, yüzde 38'i de sivil toplum örgütlerine nasıl erişeceğini bilmemektedir. Ailesinin ve arkadaşlarının gönüllülük yapmasına izin vermeyeceğini söyleyen gençlerse yüzde 21 oranındadır.

ŞEKİL 69. Gençlerin Sivil Toplum Kuruluşlarına Üyelikleri

Araştırma çalışmamıza katılan gençlere herhangi bir derneğe, spor kulübüne, siyasi partiye üye olup olmadığını sorduğumuzda sadece yüzde 8'i böyle bir üyelikleri olduğu yanıtını vermiştir. Tıpkı gönüllülük faaliyeti gibi, sivil toplum kuruluşlarına üyeliğin de son derece düşük olduğunu belirtmemiz gerekmektedir.²

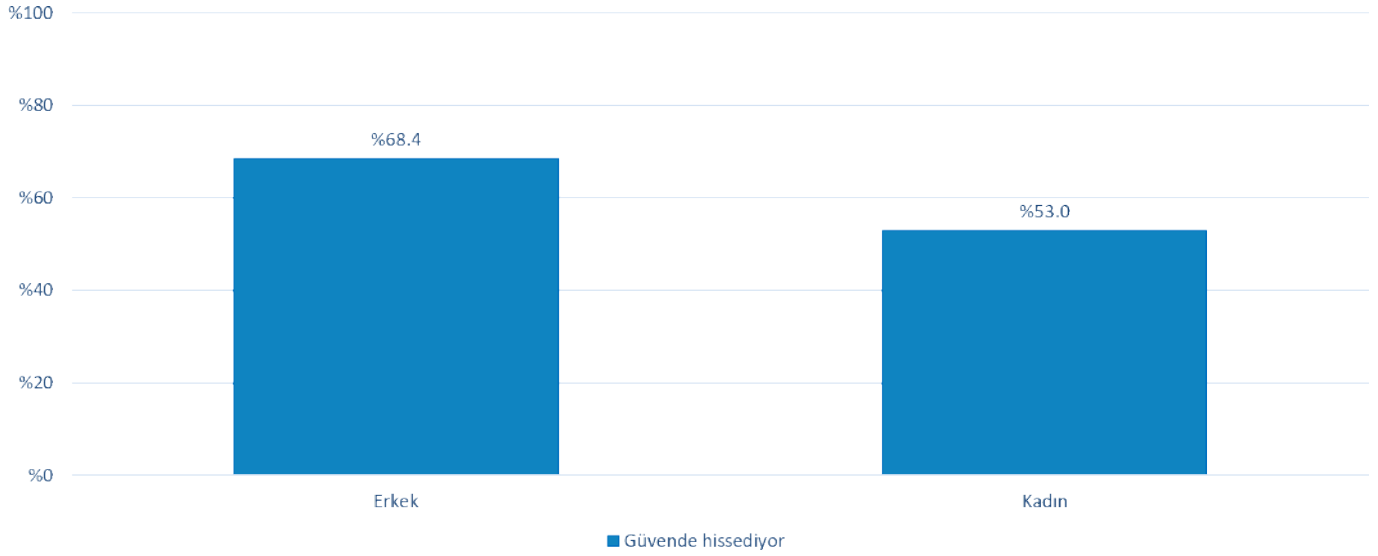
Gençler arasında bu kurumlara üye olanların oranı çalışanlar arasında yüzde 10, öğrenciler arasında yüzde 8, iş arayanlar arasında yüzde 7 ve ev gençleri arasında yüzde 6'dır.

² Dünya Değerler Araştırması çalışmasına göre Türkiye'de 18 yaş üstü nüfusun sadece yüzde 7.5'i bir sivil toplum kuruluşunda faaliyet göstermektedir.

Kentte Yaşam ve Güvenlik

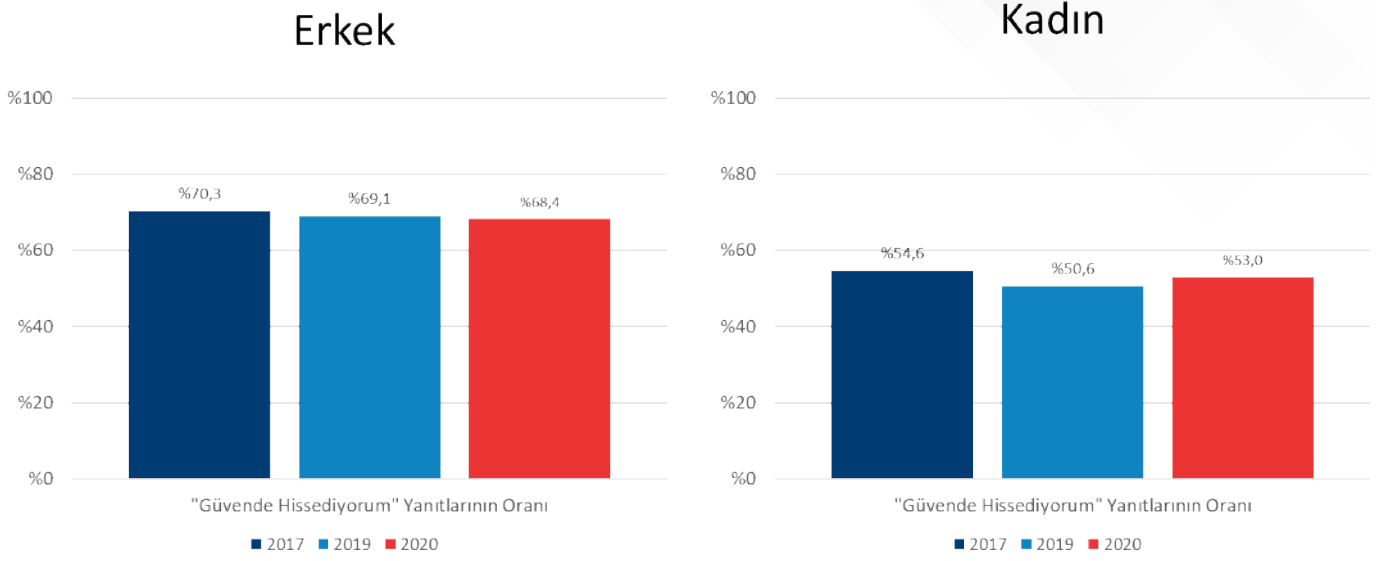
Ev ve çevre koşullarında belirttiğimiz üzere çalışmamız gençlerin yaşamlarından memnuniyetiyle yaşadıkları kentteki memnuniyetleri üzerine özellikle odaklandığı için kentte yaşam ve güvenlik ayrı bir bölüm olarak ele alınmıştır. Gençlerin yaşadıkları kentte /mahallede güvenlik içinde yaşayabilmeleri, iyi olma hallerinin önemli belirleyicilerindedir. Suç oranlarının yüksek olduğu, kamusal mekânların kullanılmadığı ya da güven içerisinde sokağa çıkılamadığı durumlarda sorunlarla karşılaşmaktadır.

ŞEKİL 70. Gençlerin Yaşadıkları Yerde Kendilerini Güvende Hissetmeleri (“Kısmen Güvende” ve “Tamamen Güvende” Yanıtlarının Toplam Oranı)

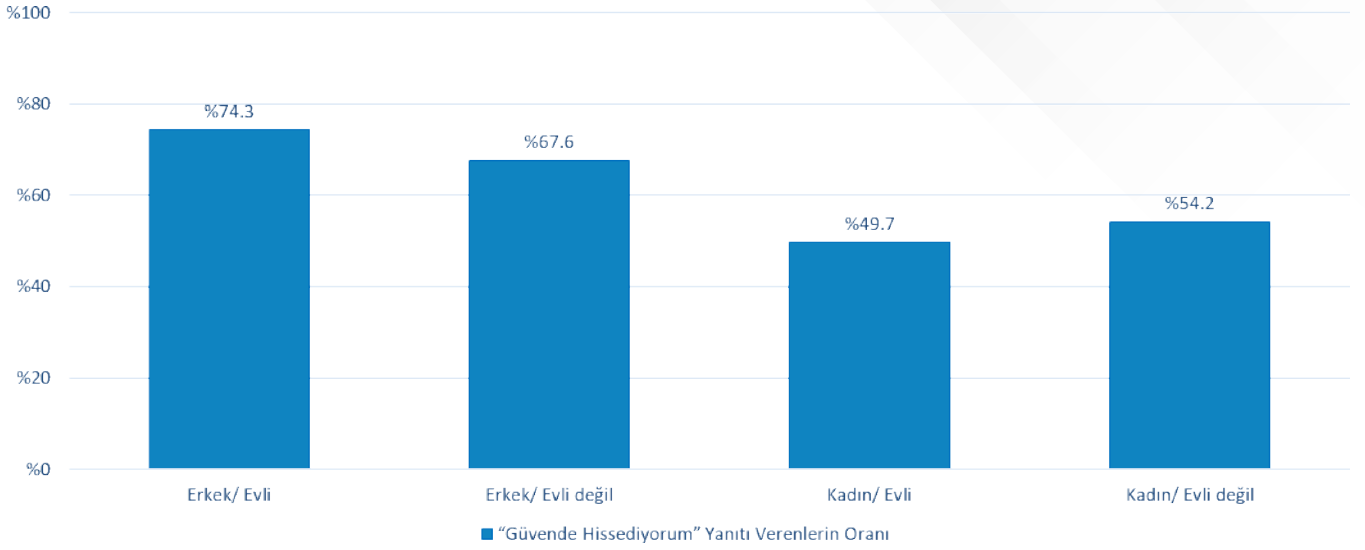
Görüştüğümüz gençlere yaşadıkları yerde hava karardıktan sonra kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri sorulduğunda, genç erkeklerin yüzde 68'i, genç kadınların yüzde 53'i bu soruya olumlu yanıt vermiştir.

ŞEKİL 71. Cinsiyete Göre Gençlerin Yaşadıkları Yerde Kendilerini Güvende Hissetmeleri (2017-2019-2020)

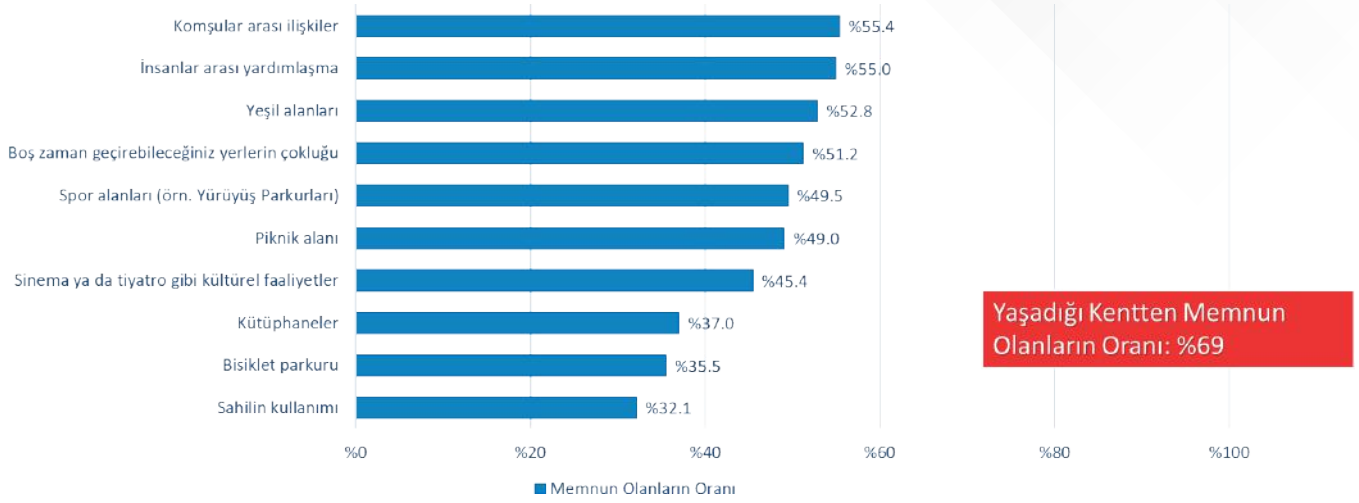
2017'den bu yana baktığımızda yaşadıkları yerde kendilerini güvende hissedilen genç kadınların ve genç erkeklerin oranlarında pek bir değişiklik görülmemektedir.

ŞEKİL 72. Yaşadıkları Yerde Güvende Hissetme ve Medeni Durumları

Yukarıdaki grafikte görüldüğü üzere, erkekler kadınlara kıyasla kendilerini daha güvende hissetmektedir. Evli erkeklerin arasında hava karardıktan sonra kendisini güvende hissedenlerin oranı yüzde 74 iken, bekâr erkeklerde bu oran yüzde 68'e düşmektedir. Öte yandan bekâr kadınların yüzde 54'ü, evli kadınlarınsa yüzde 50'si hava karardıktan sonra kendini güvende hissetmektedir. Bu sonuçların ışığında yaşadığı yerde kendisini en az güvende hissedenlerin evli kadınlar olduğunu söyleyebiliriz.

ŞEKİL 73. Gençlerin Yaşadıkları Kentten Memnuniyetleri (“Biraz Memnunum” ve “Çok Memnunum” Yanıtını Verenlerin Toplam Oranı)

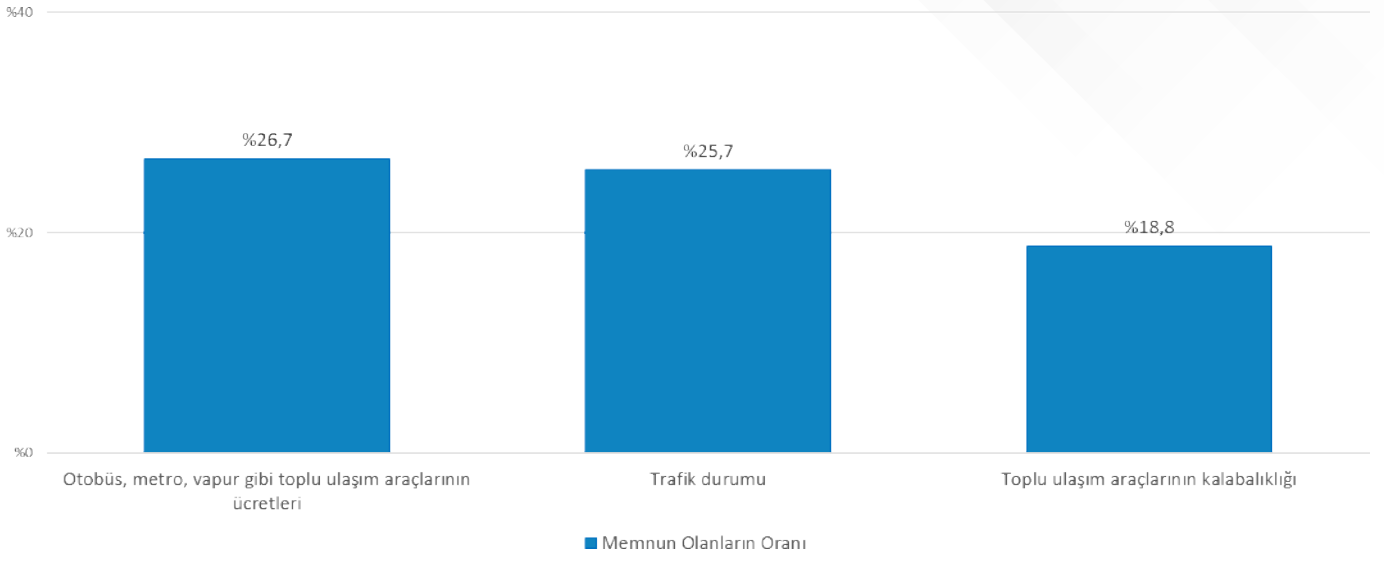

Çalışmamız çerçevesinde gençlerin yaşam kalitelerini etkileyebilecek bir dizi koşul sayılmış ve bu koşullardan ne kadar memnun oldukları sorulmuştur. Öncelikle, yaşadığı kentten memnun olan gençlerin oranı yüzde 69 olarak karşımıza çıkmaktadır. Görüştüğümüz gençlerin yüzde 55’i komşular arası ilişkiler, yine yüzde 55’i insanlar arası yardımlaşmadan memnundur.

Fiziksel altyapı söz konusu olduğunda kentin yeşil alanlarından ve piknik alanlarından memnun olanların oranı yüzde 53 civarındayken; boş zaman geçirebilecek yerlerin çokluğundan (yüzde 51), spor alanları (yüzde 50) ve piknik alanlarından (yüzde 49) memnun olanların oranının biraz daha düşük olduğu görülmektedir. Sinema ve tiyatro gibi kültürel faaliyetlerden memnun olanların oranı yüzde 45’tir.

2019 verilerine göre değerlendirdiğimizde ise gençlerin yaşadıkları kentteki koşullardan memnuniyet oranında genel olarak az da olsa bir düşüş göze çarpmaktadır.

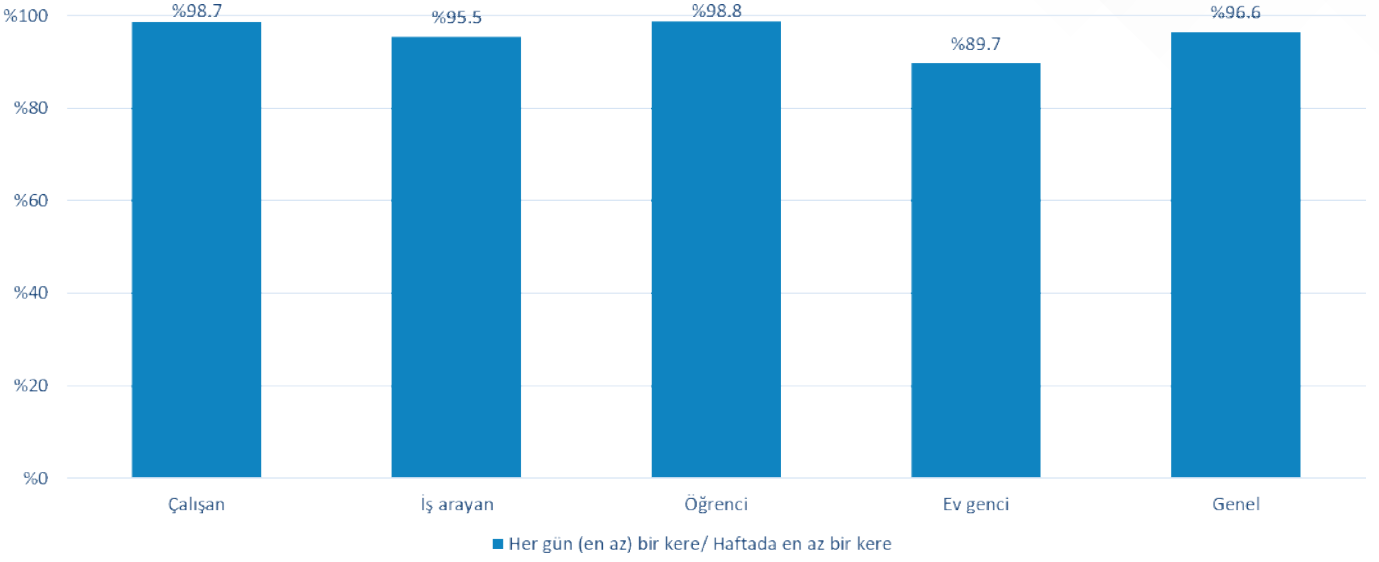
ŞEKİL 74. Kent İçi Ulaşım Hakkındaki Değerlendirmeler (“Biraz Memnunum” ve “Çok Memnunum” Yanıtını Verenlerin Toplam Oranı)

Gençlerin yüzde 27’si otobüs, metro, vapur gibi toplu ulaşım araçlarının ücretlerinden memnun olduğunu belirtmiştir. Trafik durumundan memnun olanların oranı yüzde 26, toplu ulaşım araçlarının kalabalık olma seviyesinden memnun olanların oranı ise yüzde 19’dur.

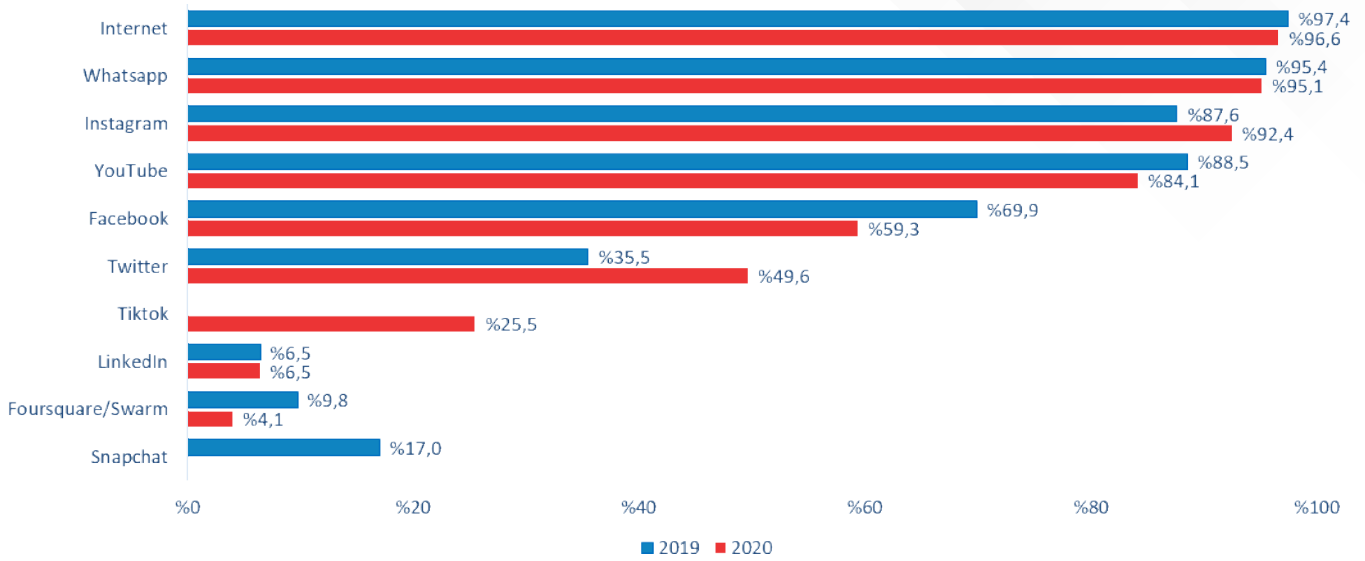
Medya Kullanımı ve Demografi

ŞEKİL 75. İnternete Erişim Sıklığı ve Çalışma Durumu (“Haftada Bir ve Daha Sık Kullanıyorum” Yanıtlarının Oranı)

Gençlerin internete erişim sıklıkları çalışma durumlarına göre pek fazla değişiklik göstermemektedir ve genel olarak oldukça yüksektir (yüzde 97). Çalışanlar ve öğrencilerin neredeyse tamamı internete haftada bir ve daha sık eriştiğini söylemektedir, iş arayanlar için bu oran yüzde 96'dır. İnternete erişim sıklığı en düşük olan kesim ise yüzde 90 ile ev gençleri olmuştur.

ŞEKİL 76. Gençlerin Sosyal Medya Kullanımı (“Haftada Bir ve Daha Sık Kullanıyorum”) Yanıtlarının Oranı)

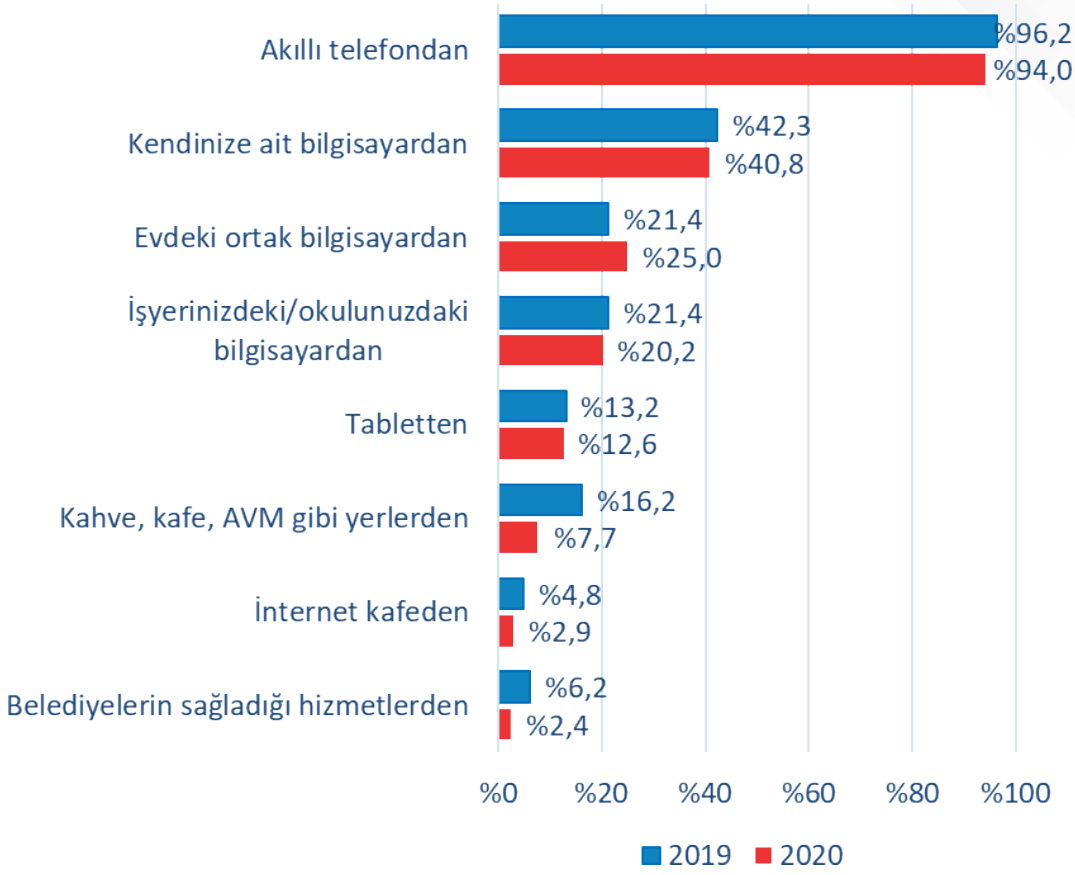

Araştırma çalışmamıza katılan gençlerin yüzde 97’sinin internete eriştiklerini görmekteyiz.

İnternet kullanan gençler arasındaki en yaygın sosyal medya uygulamaları yüzde 95 ile Whatsapp olarak ön plana çıkmaktadır Instagram’ı ve Youtube’u sık kullanan gençlerin oranı sırasıyla yüzde 92 ve yüzde 84 iken, Facebook kullanımı yüzde 59’dur. Ayrıca gençlerin yarısı haftada bir ve daha sık Twitter kullandığını belirtmiştir. Diğer uygulamaları kullananların oranı ise daha düşüktür.

Gençlerin sosyal medya kullanımına 2019’a göre baktığımızda, haftada bir ve daha sık Twitter kullananların oranında 14 puanlık ciddi bir artış göze çarpmaktadır. Instagram kullanım oranı ise bu süreçte 5 puan artmıştır. Buna karşılık Youtube ve Facebook kullanım oranları son bir yıl içerisinde biraz düşmüştür.

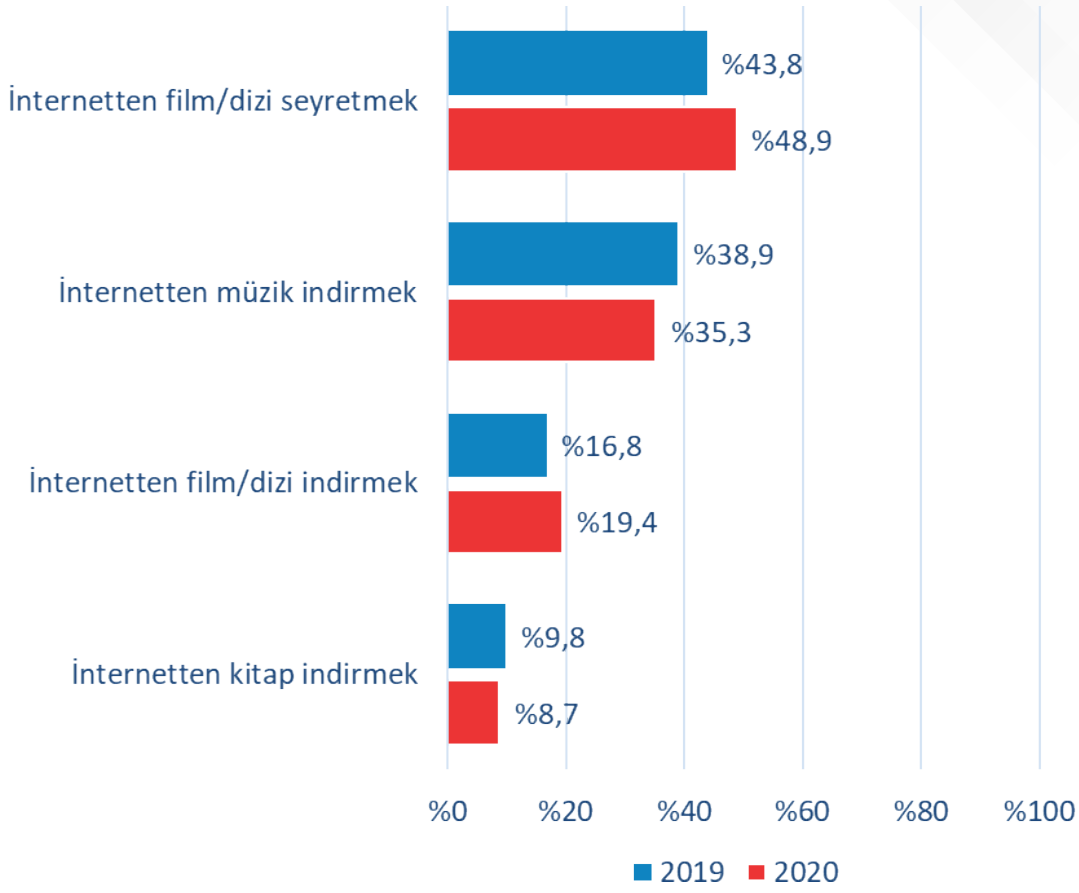
ŞEKİL 77. Gençlerin İnternete Erişim Araçları (“Haftada Bir ve Daha Sık Kullanıyorum” Yanıtlarının Oranı)

Yukarıdaki grafikte de görüldüğü üzere gençlerin internete erişmek için en sık kullandıkları cihaz akıllı telefonlarıdır (yüzde 94). Kendilerine ait bilgisayarla internete erişenlerin oranı yüzde 41’dir ve ikinci sırada gelmektedir. Evdeki ortak bilgisayarları kullananların oranı yüzde 25, işyerindeki veya okuldaki bilgisayardan bağlananların oranı yüzde 20’dir. Yüzde 13’lük bir kesim internete haftada bir veya daha sık tablettten erişim sağlamaktadır. Gençlerin internete erişmek için tercih ettiği diğer araçların kullanım sıklığı daha düşüktür.

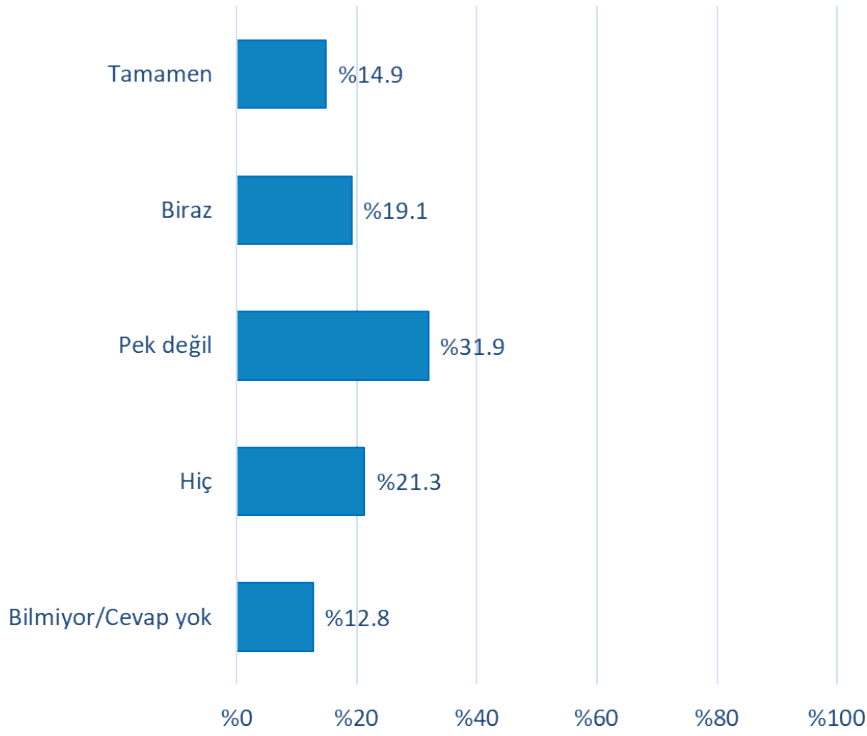
2019’a kıyasla kahve kafe, AVM gibi yerlerden internete erişen gençlerin oranı azalmıştır; bu durum pandemi ile ilişkilendirilebilir, bununla birlikte evdeki ortak bilgisayarı kullananların oranıysa artmıştır.

ŞEKİL 78. Gençlerin İnternette Yaptıkları (“Haftada Bir ve Daha Fazla Yapıyorum” Yanıtlarının Oranı)

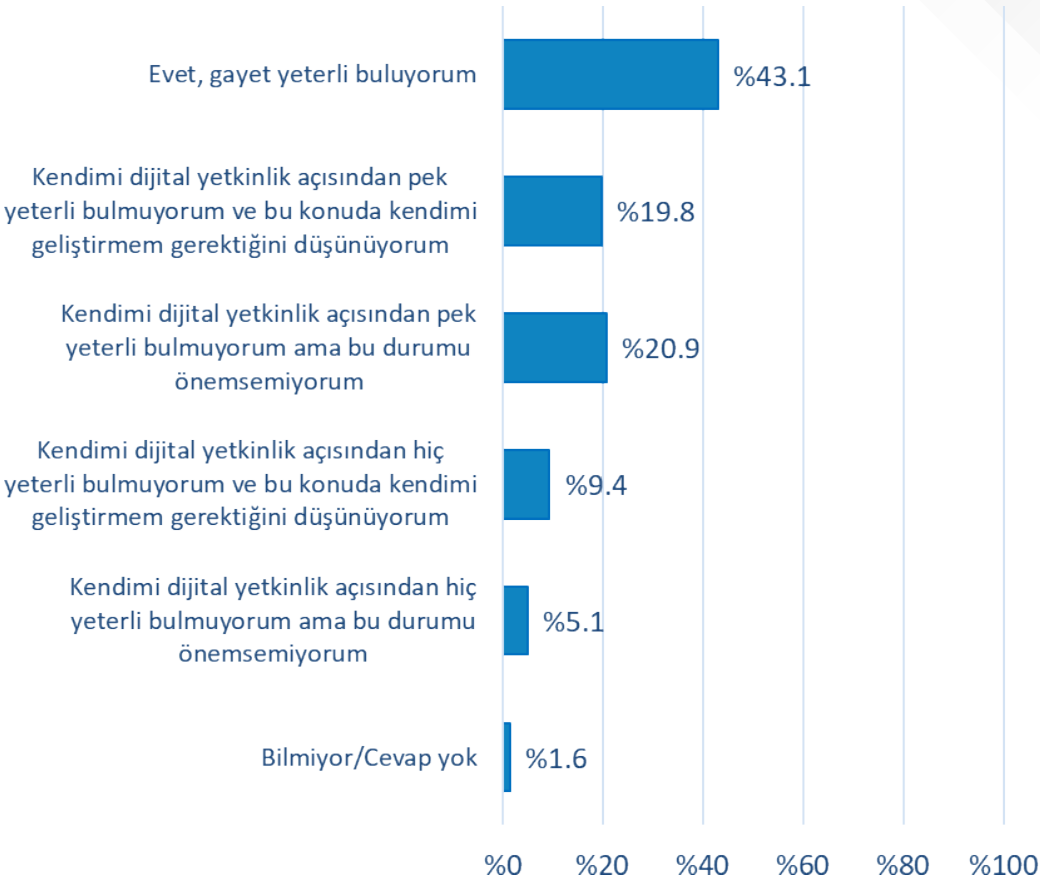
Gençler interneti sayılan dört faaliyet arasında en çok “film/ dizi seyretmek” için kullanmaktadır (yüzde 49). İnterneti “müzik indirmek” için kullananların oranı yüzde 35 iken, film/dizi indirmek ya da kitap indirmek gibi alışkanlıklar daha az yaygındır. 2019’a kıyasla internetten film/dizi seyreden ve indiren gençlerin oranları biraz artmış, internetten müzik ve kitap indiren gençlerin oranları biraz azalmıştır.

ŞEKİL 79. Kendisini Ülkedeki ve Dünyadaki Dijital Dönüşüm Sürecinin İçinde Hissetme

Araştırmaya katılan gençlere genel olarak düşündüklerinde kendilerini ülkemizdeki ve dünyadaki dijital dönüşüm sürecinin ne kadar içinde hissettiklerini sorduk. Gençlerin yüzde 34'ü kendilerini dijital dönüşüm sürecinin içerisinde hissederken yüzde 53'ü ise bu şekilde hissetmemektedir. Yüzde 13'lük bir kesim "Bilmiyorum" cevabını vermiştir.

ŞEKİL 80. Dijital Teknolojilerin Kullanımı/ Dijital Yetkinlik Açısından Kendisini Yeterli Bulma

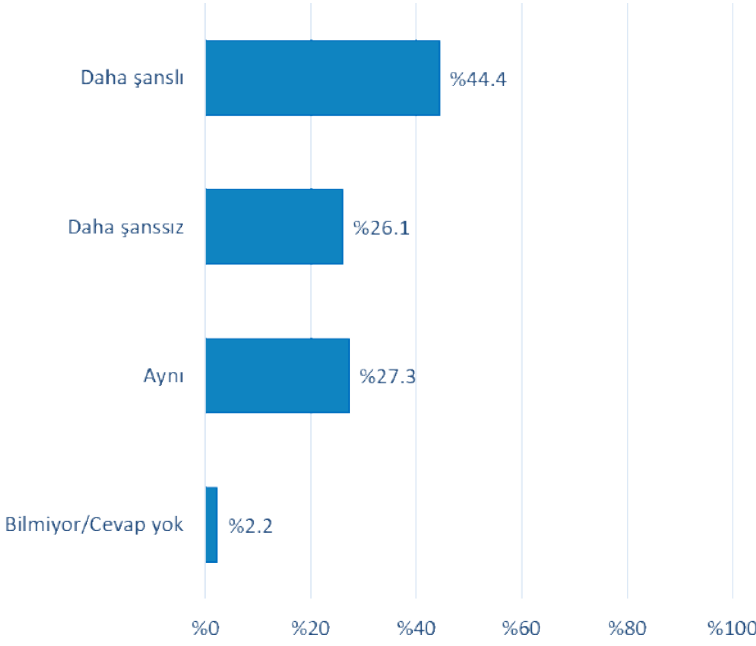

Ayrıca gençlerden kendilerini dijital teknolojilerin kullanımı ve dijital yetkinlik açısından yeterli bulup bulmadıklarını belirtmelerini istediğimizde, yüzde 43 oranındaki gencin dijital yetkinlikte kendilerini gayet yeterli bulduğunu öğrendik. Gençlerin yüzde 21'i kendilerini bu açıdan pek yeterli bulmazken ve bu durumu önemsemezken, yüzde 20'si de yine kendilerini bu açıdan pek yeterli bulmamakta ama kendilerini bu konuda geliştirmeleri gerektiğini düşünmektedirler. Kendilerini dijital yetkinlik açısından hiç yeterli bulmayan ancak bu durumu önemsemediğini belirtenlerin oranı ise yüzde 5'tir.

Kuşak Algısı

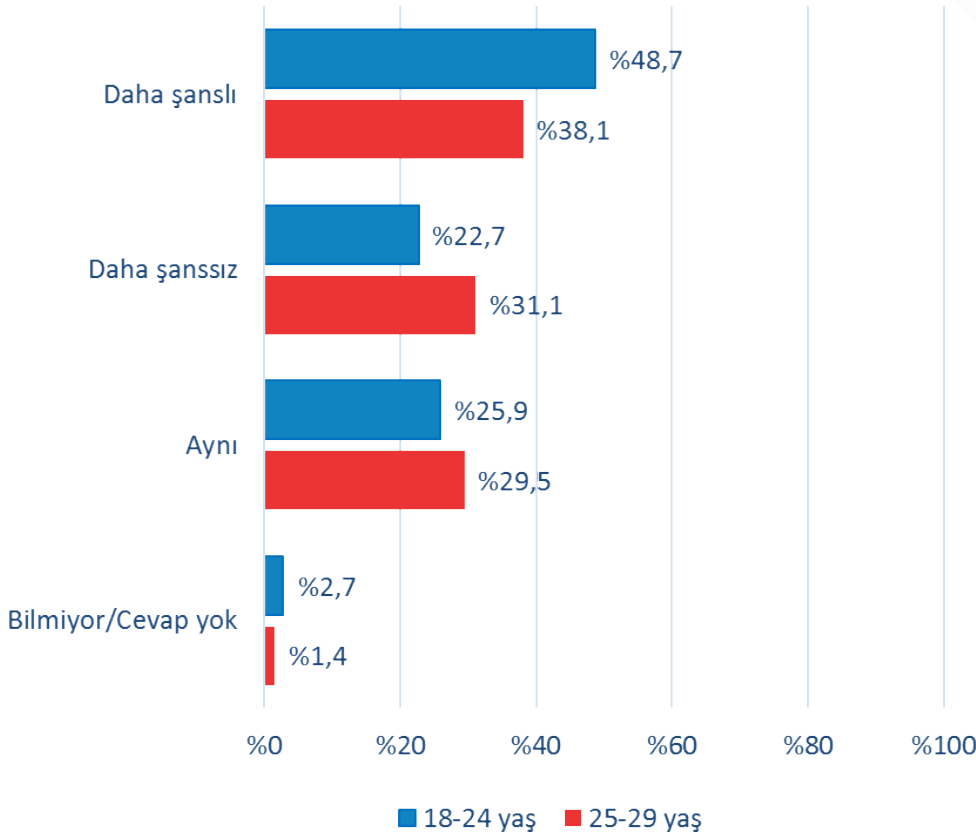
Çalışma kapsamında görüştüğümüz gençlere, kendi kuşaklarıyla diğer kuşakları karşılaştırmaları için ve kuşak aidiyetlerini anlayabilmek amacıyla bir dizi soru yönelttik.

ŞEKİL 81. Ebeveynleriyle Karşılaştırdığında Kendisini Daha Şanslı/ Şanssız Hissetme

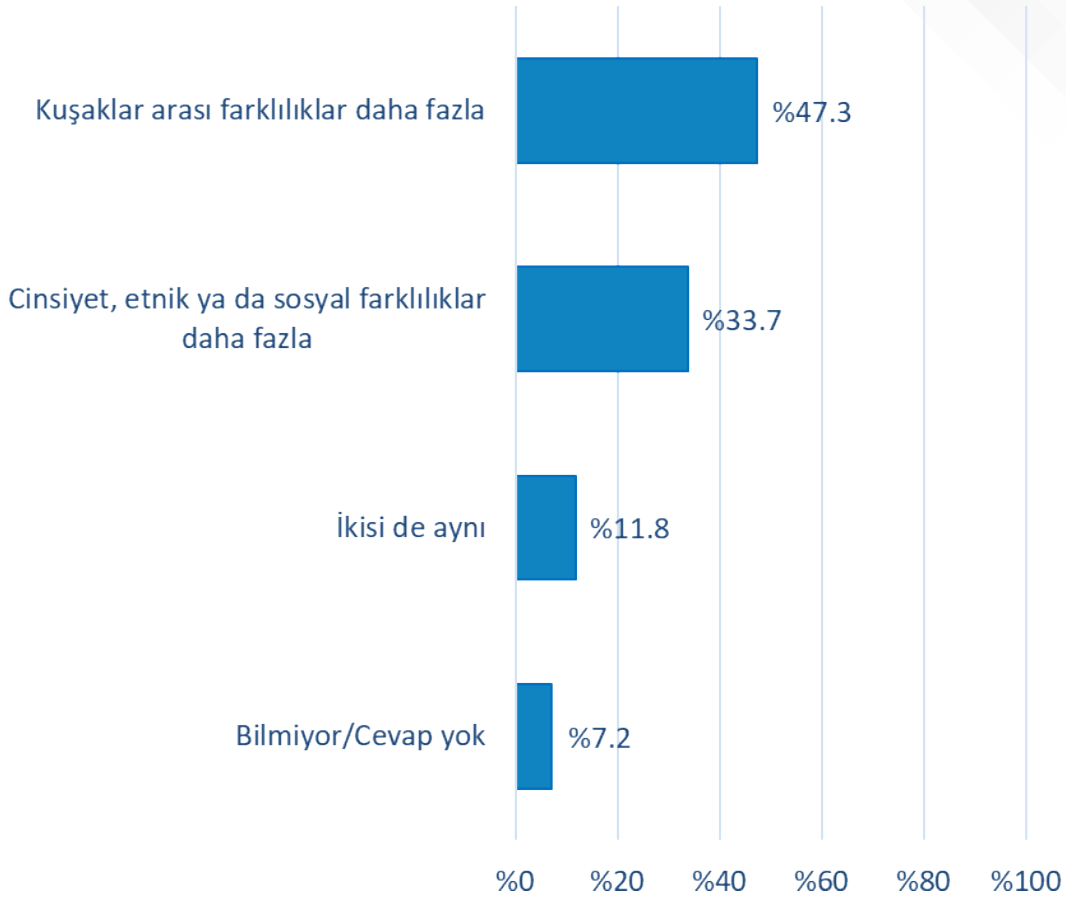
Araştırmaya katılan gençlere genel olarak düşününce, ebeveynleriyle karşılaştırdıklarında kendilerini daha mı şanslı yoksa daha mı şanssız hissettikleri soruldu. Buna göre gençlerin yüzde 44'ü kendilerini ebeveynlerinden daha şanslı hissederken, yüzde 26'sı daha şanssız hissetmektedir. Yüzde 27'lik bir kesim ise şans açısından kendisi ve ebeveynleri arasında bir fark görmediğini belirtmiştir.

ŞEKİL 82. Yaş Grubuna Göre Ebeveynleriyle Karşılaştığında Kendisini Daha Şanslı/ Şanssız Hissetme

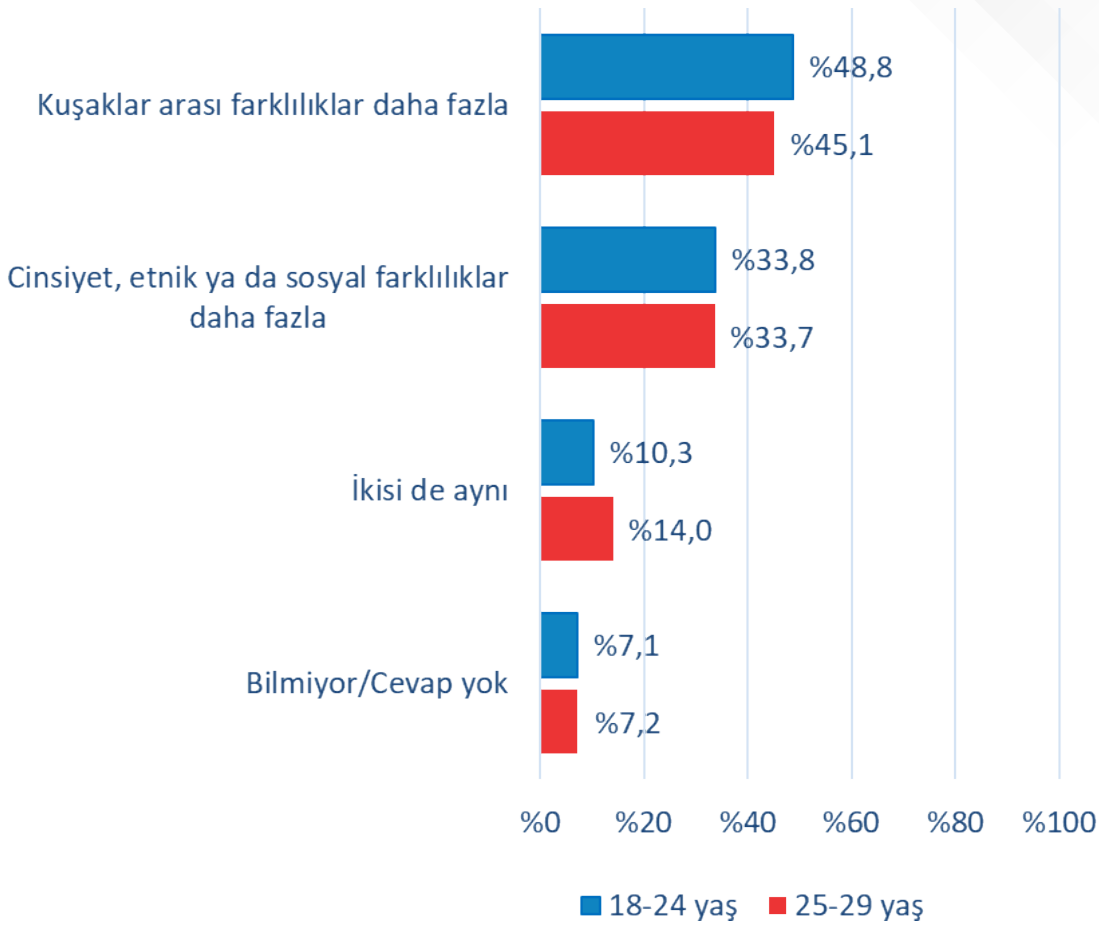
18-24 yaş grubundaki gençlerin neredeyse yarısı kendilerini ebeveynlerine kıyasla daha şanslı hissederken, bu oran 25-29 yaş grubunda yüzde 38'e düşmektedir. 18-24 yaşındakilerin yüzde 23'ü ve 25-29 yaşındakilerin yüzde 31'i kendilerini ebeveynlerine göre daha şanssız hissederken, 18-24 yaş grubundaki gençlerin yüzde 26'sı ve 25-29 yaş grubundaki gençlerin yüzde 30'u şans bakımından kendilerini ebeveynleriyle aynı seviyede görmektedirler.

ŞEKİL 83. Kuşaklar Arası Farklılıklarla Cinsiyet, Etnik ya da Sosyal Farklılıkların Karşılaştırılması

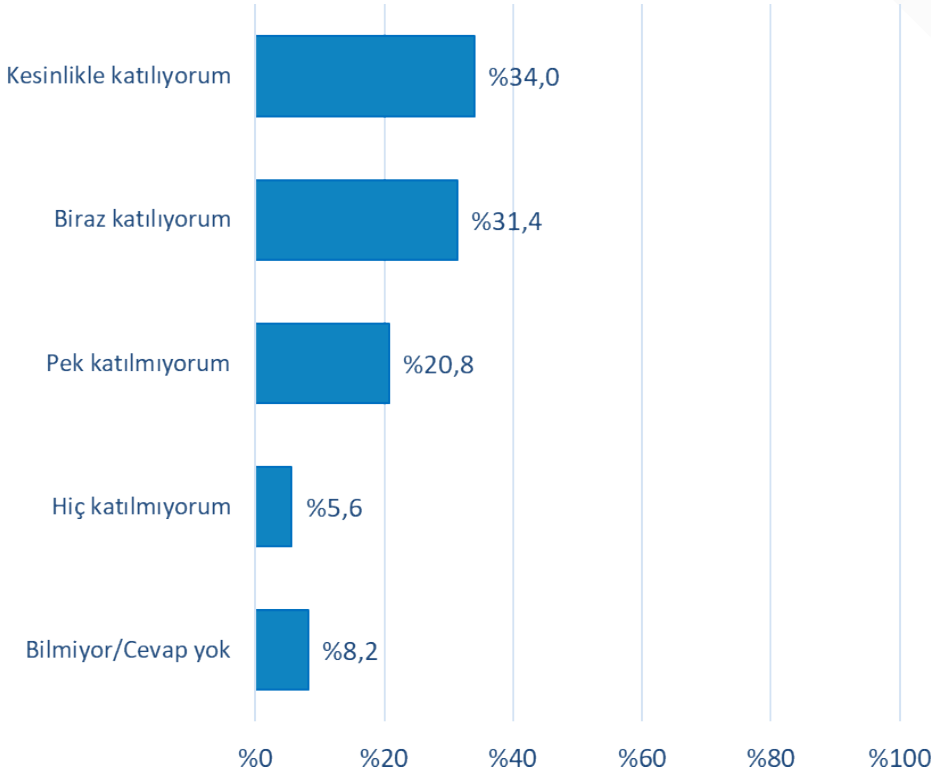
Toplumda kuşaklar arası farklılıkların cinsiyet, etnik ya da sosyal farklılıklardan daha fazla olduğunu düşünen gençler yüzde 47 oranındadır. Buna karşın cinsiyet, etnik ya da sosyal farklılıkların daha fazla olduğu görüşünde olan gençlerin oranı yüzde 34'tür. Gençlerin yüzde 12'si ise iki türdeki farklılıkların da toplumda aynı oranda bulunduğunu belirtmiştir.

ŞEKİL 84. Yaş Grubuna Göre Kuşaklar Arası Farklılıklarla Cinsiyet, Etnik ya da Sosyal Farklılıkların Karşılaştırılması

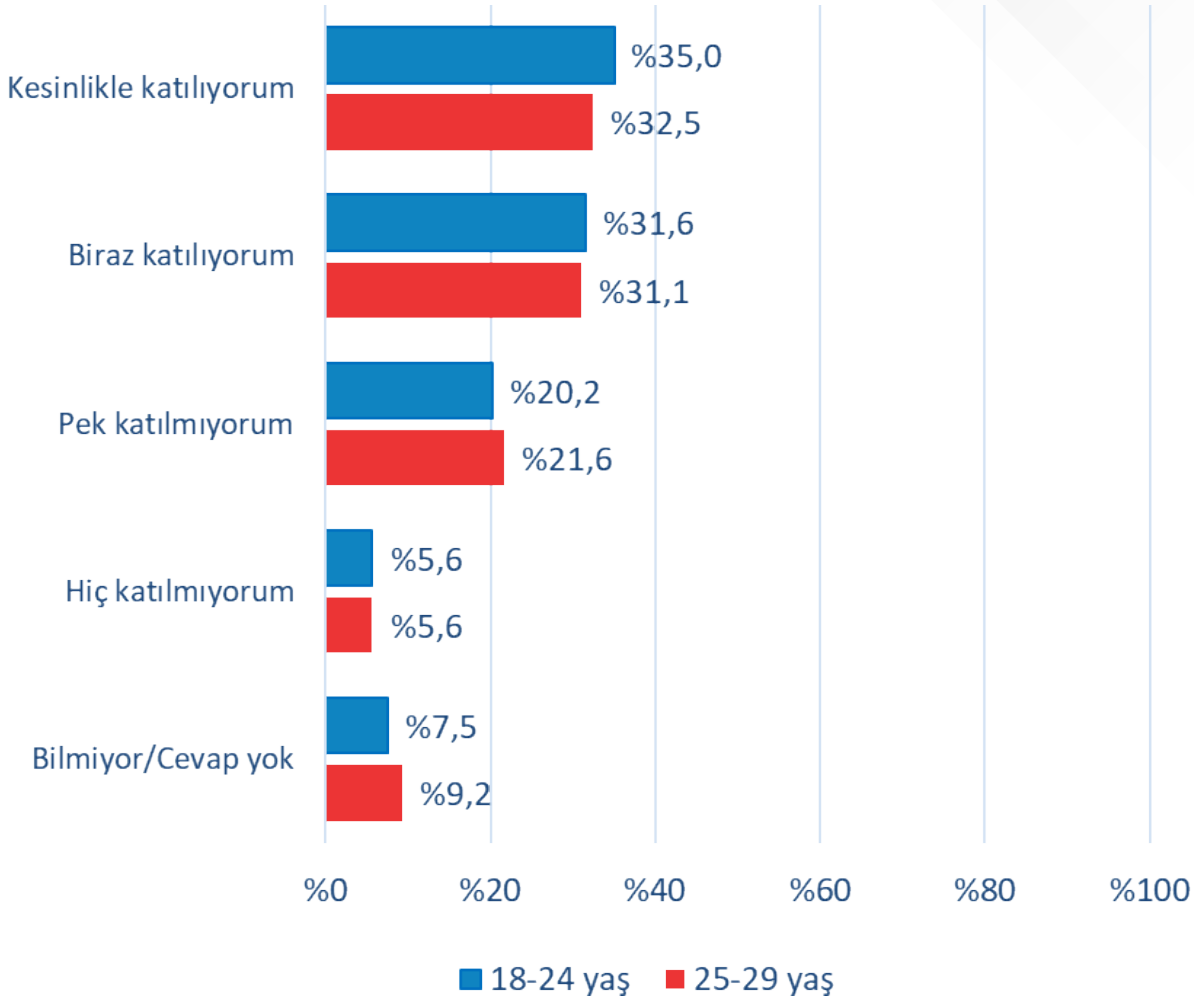
18-24 yaş aralığındaki gençlerin yaklaşık yarısı toplumda kuşaklar arası farklılıkların cinsiyet, etnik ya da sosyal farklılıklardan daha fazla bulunduğunu düşünürken, bu oran 25-29 yaş arası gençler için yüzde 45 olmaktadır. Cinsiyet, etnik ya da sosyal farklılıkların toplumda daha fazla bulunduğunu düşünen gençler ise iki yaş grubunda da eşit orandadır (yüzde 34). İki tür farklılığın da toplumda aynı seviyede bulunduğunu belirten 18-24 arası gençler yüzde 10, 25-29 arası gençler yüzde 14 oranında karşımıza çıkmaktadır.

ŞEKİL 85. İçinde Bulunulan Kuşağın Diğer Kuşaklardan Çok Daha Farklı Olduğu Görüşüne Katılma

Gençler arasında içinde bulunduğu kuşağın diğer kuşaklardan çok daha farklı olduğu görüşüne katılanların oranı yüzde 65, bu görüşe katılmayanların oranı yüzde 26 olmuştur.

ŞEKİL 86. Yaş Grubuna Göre İçinde Bulunulan Kuşağın Diğer Kuşaklardan Çok Daha Farklı Olduğu Görüşüne Katılma

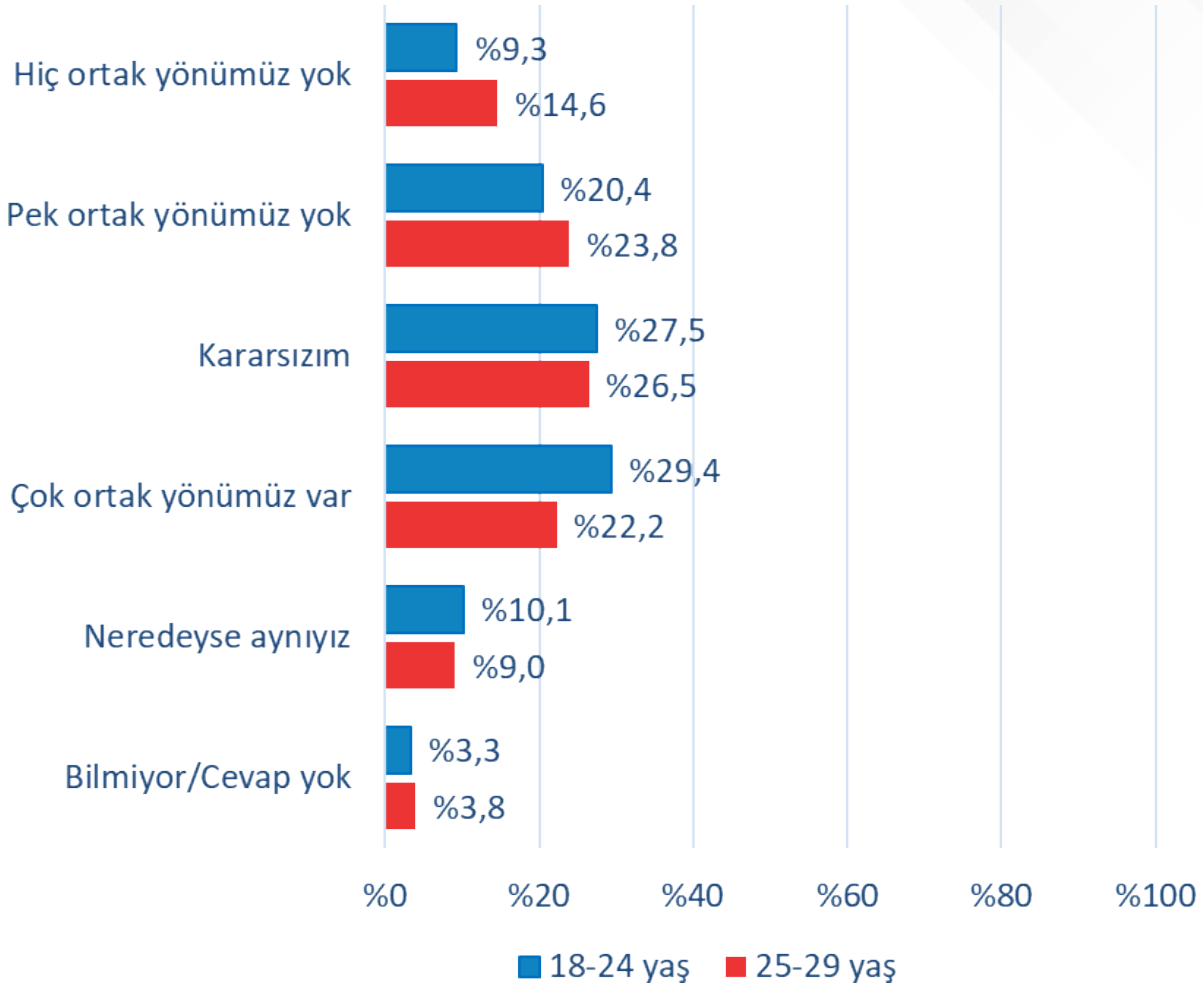
İçinde bulunduğu kuşağın diğer kuşaklardan çok daha farklı olduğunu ifade etme oranı 18-24 arası gençler için yüzde 67 ve 25-29 arası gençler için yüzde 64'tür. Bu düşünceye katılmayanların oranı ise 18-24 yaşlarındaki gençler için yüzde 26, 25-29 yaşlarındaki gençler için yüzde 27'dir.

ŞEKİL 87. Kendi Kuşağındaki Gençlerle Ortak Yönler

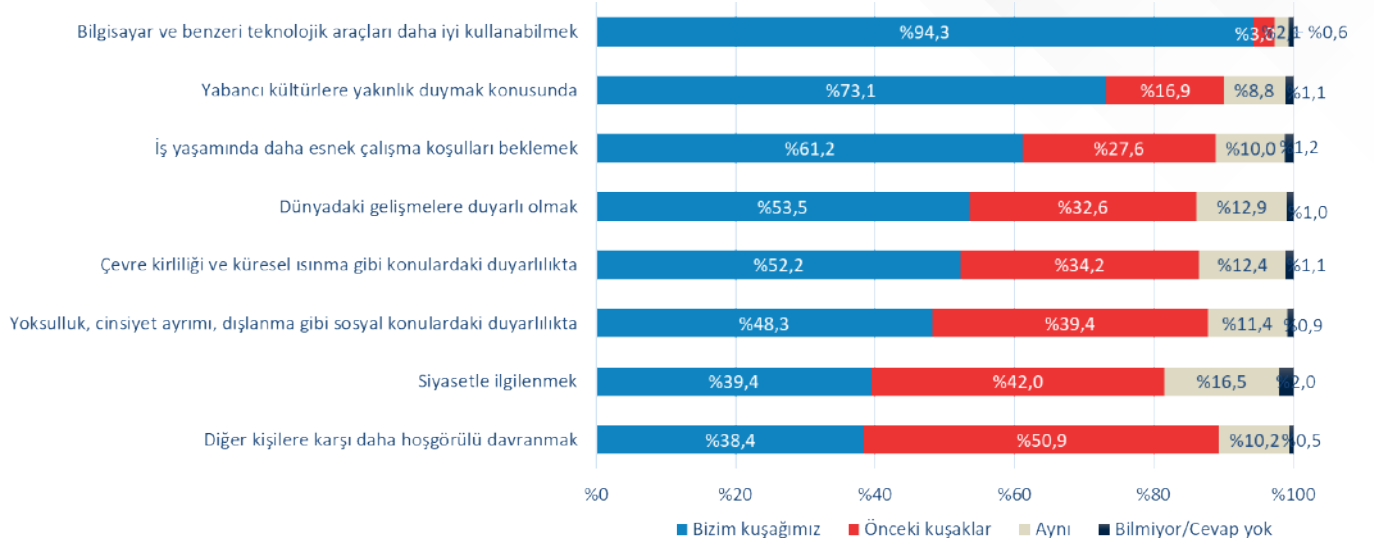
Gençlere kendi kuşaklarındaki diğer gençlerle ne kadar ortak yön taşıdıklarını sorduğumuzdaysa yüzde 27’lik bir kesimden “Çok ortak yönümüz var” ve yüzde 10’luk bir kesimden “Neredeyse aynıyız” cevaplarını almaktayız. Gençlerin yüzde 27’si bu konuda kararsız kalırken, yüzde 33’ü de kendi kuşağındaki gençlerle ortak yönü olmadığını düşünmektedir.

ŞEKİL 88. Yaş Grubuna Göre Kendi Kuşağındaki Gençlerle Ortak Yönler

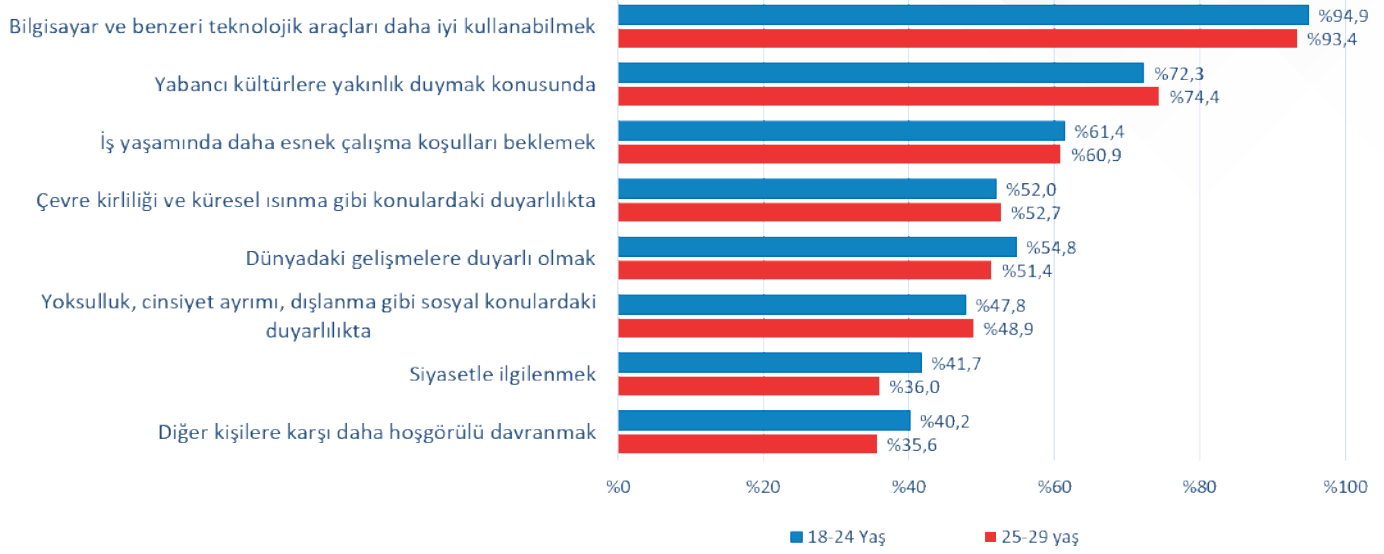
18-24 yaş grubundaki gençlerin yüzde 30'u kendi kuşağındaki gençlerle aralarında ortak yönler olduğunu düşünmezken, bu oran 25-29 yaş grubundaki gençler için yüzde 38'dir. Kendi kuşağındaki gençlerle çok ortak yönü olduğunu belirtenler 18-24 yaş grubu için yüzde 29 ve 25-29 yaş grubu için yüzde 22 oranındayken, neredeyse aynı olduklarını ifade eden 18-24 yaş grubundaki gençler yüzde 10 ve 25-29 yaş grubundakiler yüzde 9 oranındadır. Buna karşılık, iki yaş grubundan gençlerin de dörtte birinden biraz fazlası bu konuda kararsızdır.

ŞEKİL 89. Çeşitli Özelliklerin Hangi Kuşakta Daha Fazla Olduğuna Yönelik Görüş

Araştırmaya katılan gençlere bazı özellikler saydık ve bu özelliklerin kendi kuşaklarında mı yoksa kendilerinden önceki kuşaklarda mı daha fazla olduğunu sorduk. Buna göre, bilgisayar ve benzeri teknolojik araçları daha iyi kullananın kendi kuşakları olduğunu düşünen gençlerin oranı yüzde 94'tür. Yabancı kültürlerle yakınlık duymak, iş yaşamında daha esnek çalışma koşulları beklemek, dünyadaki gelişmelere duyarlı olmak, çevre kirliliği ve küresel ısınma gibi konulara duyarlı olmak ile yoksulluk, cinsiyet ayrımı, dışlanma gibi sosyal konulardaki duyarlılık özelliklerini gençlerin çoğunluğu kendi kuşağında daha fazla görürken, siyasetle ilgilenmek ve diğer kişilere karşı daha hoşgörülü davranmak özelliklerinin kendilerinden önceki kuşaklarda daha fazla olduğunu düşünmektedir.

ŞEKİL 90. Yaş Grubuna Göre Çeşitli Özelliklerin Kendi Kuşağında Daha Fazla Olduğunu Düşünme (“Bizim kuşağımız”) Yanıtlarının Oranı

Saydığımız çeşitli özelliklerin kendi kuşağında daha fazla olduğunu düşünenlerin oranı 18-24 ve 25-29 yaş grupları arasında genel olarak çok fazla değişiklik göstermezken, dünyadaki gelişmelere duyarlılık, siyasetle ilgilenme ve diğer kişilere karşı daha hoşgörülü davranma özelliklerini kendi kuşaklarında daha fazla görenlerin oranı 25-29 yaş grubuna kıyasla 18-24 yaş grubu için biraz daha fazladır.